

SOKNDAL KOMMUNE

REGLEMENT

FOR

DELEGERING AV MYNDIGHET FRA KOMMUNESTYRET

TIL KOMMUNALE ORGANER OG RÅDMANNEN

Vedtatt av Sokndal kommunestyre 17/2-20 sak 6/20

Endret av Sokndal kommunestyre 20/4-2020 sak 23/20

Forord

«Delegering betyr å overlate til en annen å utføre og treffe beslutninger med rettsvirkninger på sine vegne – ved avtaleinngåelse, instruks eller forvaltningsvedtak.

I privatrettslige sammenhenger brukes oftest betegnelsen «fullmakt» om dette.

Ved delegering beholder den som delegerer sin overordnede kompetanse, både til å tilbakekalle delegeringsfullmakten, til å gi instruks om hvordan den tildelte avgjørelsesmyndigheten skal utøves – generelt eller i den enkelte sak – og til å omgjøre vedtak truffet i medhold av delegeringsvedtak så langt ikke private parters interesser er til hinder for dette.

Adgangen til delegering innen kommuner og fylkeskommuner er regulert i KommuneLOVEN (LOV-2018-06-22-83).

Så langt ikke annet er fastsatt i denne loven eller i annen lov, kan det delegeres til alle folkevalgte organer.

Det kan også delegeres til ordfører, leder av utvalg, og til kommunedirektøren (rådmannen), i alle saker som «ikke er av prinsipiell betydning».

(Jan Fritjof Bernt, professor UiB)

KommuneLOVEN § 5-14

§ 5-14.Reglement for delegering og innstilling

Kommunestyret og fylkestinget fastsetter selv et reglement for hvordan vedtaksmyndighet og innstillingsrett skal delegeres.

Dette skal gjøres innen 31. desember året etter at kommunestyret ble konstituert.

Det sist fastsatte reglementet og eventuelle andre vedtak om delegering og innstillingsrett gjelder inntil et nytt reglement er fastsatt.

§ 5-3.Kommunestyret. Intern delegering

Kommunestyret er det øverste organet i kommunen.

Kommunestyret treffer vedtak på vegne av kommunen hvis ikke noe annet følger av lov.

Kommunestyret kan delegerere myndighet til å treffe vedtak til andre folkevalgte organer, ordføreren eller kommunedirektøren innenfor rammene av denne loven eller annen lov.

§ 5-4.Kommunestyrets adgang til å delegerere vedtaksmyndighet til andre rettssubjekter

For saker som gjelder lovpålagte oppgaver, kan kommunestyret delegerere myndigheten til å treffe vedtak til andre rettssubjekter så langt lovgivningen åpner for det.

For andre saker kan kommunestyret delegerere myndighet til å treffe vedtak til andre rettssubjekter hvis saken ikke har prinsipiell betydning.

Innholdsoversikt	Side
Forord	2
Kommunelovens paragrafer om delegering	5
Felles bestemmelser for all delegering	7
Del I Delegeringsreglement Sokndal kommune	8
1. Innledning	8
1.1. Formålet med delegering av myndighet	8
2. Reglementets struktur	8
2.1. Reglementets oppbygging	8
2.2. Delegeringslinjen	8
2.3. Delegeringsreglementets omfang	8
3. Lovhjemler og retningslinjer m.v.	9
3.1. Avgjørelser som trenger samordning	9
3.2. Omgjøringsrett	9
3.3. Mindretallsanke	9
3.4. Retningslinjer for bruk av delegert myndighet	9
3.5. Tilbakekalling av delegert myndighet	10
3.6. Videredelegering	10
3.7. Rett til å unnlate bruk av delegert fullmakt	10
3.8. Rapportering av vedtak truffet etter delegert fullmakt	10
3.9. Kontroll	10
3.10. Klage	10
3.11. Lovlighetskontroll	10
4. Politikk og administrasjon	11
4.1. Kommunestyret	11
4.2. Formannskapet	11
4.2.1. Delegering etter Kommuneloven	11
4.3. Myndighet valgstyre	12
4.4. Partssammensatt utvalg (Administrasjonsutvalget)	12
4.5. Havneutvalg	13
5. Levekårutvalgets myndighet	13
5.1. Levekårutvalget sitt oppgaveområde	13
6. LMT-utvalgets myndighet (Landbruk, Miljø og Teknikk)	14
6.1. LMT-utvalget sitt oppgaveområde	14
7. Eldreråd, råd for personer med funksjonsnedsettelse og ungdomsråd	15
8. Kontrollutvalg	15
9. Ordførers myndighet	15
9.1. Annen delegering og myndighet til ordfører	16
9.2. Beredskap, kriser og katastrofer	16
10. Kommunestyrets delegering til rådmannen	16
10.1. Rådmannen	16
10.2. Delegering og prioriteringer	17
10.3. Myndighet i økonomisaker	18
10.4. Myndighet for å sikre økonomiske interesser	18
10.5. Myndighet i lønns- og personalsaker	19
10.6. Myndighet i plansaker	19
10.7. Forhandlinger og utøvelse av eierrådighet som grunneier	19
10.8. Annen myndighet	19
10.9. Annet	20
10.10. Delegering til rådmannen og fra rådmannen	20
10.11. Videredelegering fra rådmannen	20
Del II Hovedprinsipper for videredelegering og rådmannens videredelegering	21
1. Kommunalsjefer, mellomledere og enhetsledere	21
1.1. Kommunalsjefer	21
1.2. Mellomledere	21
1.3. Enhetsledere	21
2. Anvisningsmyndighet	21
3. Møte- og talerett	21
4. Annen delegert myndighet fra rådmannen	22
4.1. Kommunalsjef Økonomi og Analyse	22
4.2. Kommunalsjef Landbruk, Miljø og Teknikk	22
4.3. Kommunalsjef Personal og Utvikling	22

4.4. Kommunalsjef Levekår	22
5. Videredelegering	22
6. Delegert myndighet til NAV Sokndal	22
Del III Detaljdelegering av myndighet iht. gjeldende lover og forskrifter	
1. Lover og forskrifter	23-80
Alkoholloven	23
Anskaffelsesloven (Lov om offentlige anskaffelser)	24
Arbeidsmiljøloven	24
Arkivlova	25
Barnehageloven	25
Barnevernloven	27
Brann- og eksplosjonsvernloven	29
Bygdeallmenningsloven	31
Burettslagslova	32
Domstolloven	32
Dyrehelsepersonelloven	32
Eiendomsskattelova	33
Forskrift - Kommunale vigslar	33
Film- og videogramlova	34
Folkebibliotekloven	34
Folkehelseloven	34
Forpaktningslova	35
Forurensingsforskriften	35
Forurensingsloven	36
Forvaltningsloven	39
Friluftloven	40
Friskoleloven	41
Gjeldsordningsloven	42
Havne- og farvannsloven	43
Helse- og omsorgstjenesteloven	43
Helseberedskapsloven	50
Helsetilsynsloven	50
Hundeloven	51
Husleiloven	51
Introduksjonsloven	52
Jordlova	53
Kommuneloven	54
Konsesjonsloven	55
Kulturlova	56
Lakse- og innlandsfiskeloven	56
Matrikkellova	57
Motorferdselloven	58
Naturmangfoldloven	59
Opplæringslova	59
Panteloven	62
Pasient- og brukerrettighetsloven	62
Personopplysningsloven	63
Plan- og bygningsloven	64
Psykisk helsevernloven	73
Skogbrukslova	74
Sosialtjenesteloven	75
Stadsnavnlova	76
Straffeprosessloven	77
Strålevernloven	77
Tvisteloven	78
Vannressursloven	79
Vass- og avløpsanleggsloven	79
Veglova	79
Vegtrafikkloven	80
Viltloven	81
2. Videredelegering - lover og forskrifter	81

Kommunelovens hovedbestemmelser om delegering.

Lov om kommuner og fylkeskommuner av 2018-06-22-83 (kommuneloven (Koml.)) inneholder bl.a. følgende bestemmelser om delegering.

Reglement for delegering av myndighet og innstilling skal foretas senest året etter konstituering av nytt kommunestyre, jf. Koml. § 5-14.

Hjemmel for kommunestyrets delegering framgår av følgende paragrafer i kommuneloven:

- Delegering til folkevalgte politiske organer, ordfører og rådmann § 5-3 tredje ledd (hovedparagraf).
- Delegering til ordføreren § 6-1 fjerde ledd bokstav a b og c samt femte ledd
- Delegering til rådmannen § 13-1 sjette ledd

Kommunestyret § 5-3.

Kommunestyret er det øverste kommunale organ. Det treffer vedtak på vegne av kommunen så langt ikke annet følger av lov eller delegasjonsvedtak.

Formannskapet § 5-6 femte ledd.

Formannskapet innstiller til kommunestyret i økonomisaker, jf. Koml. § 14-3 tredje ledd og til skattevedtak. For øvrig fastsetter kommunestyret selv området for formannskapets virksomhet.

Formannskapet kan tildeles avgjørelsesmyndighet i alle saker hvor ikke annet følger av lov.

Faste utvalg § 5-7 først og andre ledd.

Kommunestyret velger og fastsetter selv området for de faste utvalgs virksomhet. Slike utvalg kan tildeles avgjørelsesmyndighet i alle saker hvor ikke annet følger av lov.

Utvalgsleder § 5-7 fjerde ledd.

Utvalget kan gi lederen eller et arbeidsutvalg myndighet til å treffe vedtak i enkeltsaker eller i typer av saker som ikke er av prinsipiell betydning, hvis ikke kommunestyret har bestemt noe annet.

Arbeidsutvalg § 5-7 tredje ledd

Utvalget kan opprette et arbeidsutvalg blant medlemmene av utvalget.

Komitèer § 5-9

Kommunestyret kan opprette komitèer til forberedende behandling av saker. Komitèene kan ikke gis vedtaksmyndighet.

Styre for institusjoner § 5-10

Kommunestyret kan selv opprette eget styre for kommunale institusjoner. Et slikt styre kan tildeles myndighet til å treffe avgjørelser som angår virksomhetens drift og organisering.

Ordfører § 6-1 fjerde og femte ledd ledd

Kommunestyret kan gi ordfører myndighet til å treffe vedtak i enkeltsaker, hastesaker og saker som ikke er av prinsipiell betydning.

Utvidet myndighet i hastesaker § 11-8

Kommunestyret kan selv bestemme at formannskapet, et fast utvalg og / eller ordføreren skal ha myndighet til å treffe vedtak i saker som skulle vært avgjort av annet organ, når det er nødvendig at vedtak treffes så raskt at det ikke er tid til å innkalle dette organet.

Kommunalt foretak (KF) § 9-4 første ledd og § 9-8 første ledd

Foretaket ledes av styret, som har myndighet til å treffe avgjørelse i alle saker som gjelder foretaket og dets virksomhet.

Styret påser at virksomheten drives i samsvar med foretakets formål, vedtekter, kommunens økonomiplan og årsbudsjett og andre vedtak eller retningslinjer fastsatt av kommunestyret.

Kommunedirektør (rådmann) § 13-1 sjette ledd

Kommunalt folkevalgt organ kan gi kommunedirektøren (rådmannen) myndighet til å treffe vedtak i enkeltsaker eller i typer av saker som ikke er av prinsipiell betydning, hvis ikke kommunestyret har bestemt noe annet, jf. også § 13-1 syvende ledd hvor det framgår at kommunedirektøren har det løpende personalansvaret for den enkelte, inkludert ansettelse, oppsigelse, suspensjon, avskjed og andre tjenstlige reaksjoner, dvs. at kommunedirektørens myndighet på dette området ikke kan overprøves politisk.

Interkommunalt samarbeid § 17-1

To eller flere kommuner kan opprette eget styre til løsning av felles oppgaver. Kommunestyret gjør selv vedtak om opprettelse av slikt styre. Til slikt styre kan kommunestyret selv gi myndighet til å treffe avgjørelser som angår virksomhetens drift og organisering.

Interkommunalt politisk råd § 18-1

To eller flere kommuner kan sammen opprette et interkommunalt politisk råd. Rådet kan behandle saker som går på tvers av kommunegrensene, men et interkommunalt politisk råd kan ikke gis myndighet til å fatte enkeltvedtak bortsett fra å treffe vedtak om interne forhold i samarbeidet og til å forvalte tilskuddsordninger.

Kommunalt oppgavefellesskap § 19-1

To eller flere kommuner kan sammen opprette et kommunalt oppgavefellesskap for å løse felles oppgaver. Et oppgavefellesskap kan ikke gis myndighet til å fatte enkeltvedtak, men kan likevel gis myndighet til å treffe vedtak om interne forhold i samarbeidet og til å forvalte tilskuddsordninger.

Vertskommunesamarbeid § 20-1

En kommune kan overlate utførelsen av lovpålagte oppgaver og delegere myndighet til å treffe enkeltvedtak eller vedta forskrift til en vertskommune så langt annen lovgivning ikke er til hinder for det.

Administrativt vertskommunesamarbeid § 20-2

En kommune (samarbeidskommune) kan avtale med en annen kommune (vertskommune) at vertskommunen skal utføre oppgaver og treffe avgjørelser etter delegert myndighet fra samarbeidskommunen i enkeltsaker eller typer av saker som ikke er av prinsipiell betydning (§ 20-2 første ledd).

Delegasjon av myndighet som nevnt i første ledd skjer ved at kommunestyret selv gir instruks til egen kommunedirektør (rådmann) om delegering til kommunedirektøren (rådmannen) i vertskommunen (§ 20-2 andre ledd).

Folkevalgte organer i vertskommunen har ikke instruksjons- eller omgjøringsmyndighet der myndigheten er delegert etter § 20-2 andre ledd.

En samarbeidskommune kan gi vertskommunen instruks om utøvelsen av den delegerte myndighet i saker som alene gjelder samarbeidskommunen eller berørte innbyggere (§ 20-2 fjerde ledd).

Hvis vertskommunen treffer vedtak etter delegert myndighet fra en samarbeidskommune, kan samarbeidskommunen omgjøre vedtaket etter reglene i forvaltningslovens § 35 første ledd.

Vertskommunesamarbeid med felles folkevalgt nemnd § 20-3

Kommuner som deltar i et vertskommunesamarbeid, kan avtale å opprette en felles folkevalgt nemnd i vertskommunen (§ 20-3 første ledd).

Deltakerkommunene kan delegere til nemnda myndighet til å treffe vedtak i alle type saker hvis ikke annet følger av lov.

Det skal skje ved at kommunestyrene selv delegerer samme myndighet til nemnda.

Nemnda kan delegere til kommunedirektøren (rådmannen) i vertskommunen myndighet til å treffe vedtak i saker som ikke er av prinsipiell betydning (§ 20-3 andre ledd).

Folkevalgte organer i vertskommunen har ikke instruksjons- eller omgjøringsmyndighet der delegasjon er skjedd i samsvar med § 20-3 andre ledd (§ 20-3 femte ledd).

En samarbeidskommune kan gi vertskommunen instruks om utøvelsen av den delegerte myndighet i saker som alene gjelder samarbeidskommunen eller berørte innbyggere (§ 20-3 sjette ledd).

Hvis vertskommunen treffer vedtak etter delegert myndighet fra en samarbeidskommune, kan samarbeidskommunen omgjøre vedtaket etter reglene i forvaltningslovens § 35 første ledd (§ 20-3 syvende ledd).

Fellesbestemmelser for all delegering.

Delegeringsreglement

Delegering av myndighet vedtas av kommunestyret selv innen 31. desember året etter at kommunestyret ble konstituert, jf. Koml. § 5-14.

Formål

Formålet med delegering er først og fremst å få en effektiv saksbehandling og en bedre samordnet styring til beste for kommunens innbyggere og næringsliv.

Et godt delegeringsreglement vil også bidra en klar ansvarsfordeling mellom folkevalgte organer og administrasjon.

Rammer

All delegert myndighet til politiske organ eller rådmannen skal utøves i samsvar med de saksbehandlingsregler som følger av lover og forskrifter.

Videre skal all delegert myndighet utøves innenfor de plan- og budsjettammer og øvrige reglementer og retningslinjer som er vedtatt av overordnet organ.

Tilbakekalling av delegert myndighet

Delegering av myndighet innebærer ikke endelig frasigelse av myndighet.

Den delegerte myndighet kan når som helst trekkes tilbake av kommunestyret eller annen instans som har delegert myndighet.

Rett til å unnlate bruk av delegert myndighet

Den som har fått delegert myndighet kan i særskilte tilfeller overlate til overordnet organ å treffe avgjørelse i en konkret sak hvis en er i tvil om saken skal behandles etter delegert myndighet.

Mindretallsanke

I saker der formannskapet eller utvalg har fått delegert avgjørelsesmyndighet fra kommunestyret, kan tre medlemmer eller to medlemmer der utvalget består av fem, forlange saken anket til overordnet organ.

Kravet om anke må fremmes før møtets slutt og protokolleres.

Lovlighetskontroll

Tre eller flere medlemmer av kommunestyret, kan innen 3 uker fra vedtaket er truffet, sammen bringe avgjørelser truffet av folkevalgt organ eller den kommunale administrasjon inn for departementet (Fylkesmannen) til kontroll av avgjørelsens lovlighet, jf. Koml. § 27-1.

Dette gjelder ikke avgjørelser om ansettelse, oppsigelse eller avskjed, jf. Koml. § 13-1 syvende ledd.

Krav om lovlighetskontroll framsettes for det organ som har truffet den aktuelle avgjørelse. Hvis organet opprettholder avgjørelsen, oversendes saken til departementet (Fylkesmannen).

Videredelegering

Videredelegering fra et folkevalgt organ kan bare skje dersom delegeringsreglementet uttrykkelig gir anledning til dette.

Utvalgene kan likevel overdra til rådmannen, eget arbeidsutvalg eller leder av utvalget å gjøre vedtak i saker som må anses som kurante, og der det er laget retningslinjer eller etablert praksis for behandling av sakene.

Intern delegering

Rådmannen kan delegere sin myndighet internt i administrasjonen dersom ikke delegeringsreglementet setter grenser for dette.

Rådmannen utarbeider selv retningslinjer for intern delegering og utøvelse av delegert myndighet innenfor rammen av den delegeringsmyndighet en har fått av kommunestyret.

Annet

Lovgiver har i noen tilfeller gitt myndighet direkte til stillinger eller fagpersoner gjennom særlov, for eksempel etter helselovgivningen og barnevernsloven.

Denne type myndighet som er gitt direkte i loven kan ikke overstyres av kommunen og delegeringsreglementet omfatter derfor ikke denne type myndighet.

DELEGERINGSREGLEMENT SOKNDAL KOMMUNE

DEL I

1.0. Innledning

Kommunestyret treffer vedtak på vegne av kommunen så langt ikke annet følger av lov eller delegeringsvedtak, jf. Koml. § 5-3 andre og tredje ledd.

1.1. Formålet med delegering av myndighet

- Effektiv saksbehandling.
- Bedre overordnet styring.
- Klar ansvarsfordeling mellom folkevalgte organer og rådmannen.
- Politikerne kan i større grad konsentrere seg om overordnede planer og styring.
- Sikre rettssikkerhet for kommunens innbyggere og næringsliv.

2.0. Reglementets struktur

2.1. Reglementets oppbygging:

Reglementet er oppbygd i tre deler som komplementerer og utfyller hverandre.

En overordnet hoveddel hvor prinsipielle og generelle forhold er nevnt, jf. del I (kap. 1 – 10), del II som viser rådmannens videredelegering og del III hvor det er foretatt en spesifisert delegering iht. til gjeldende lover (alfabetisk opplistet).

2.2. Delegeringslinjen

Reglementet er strukturert slik at oppgaver og myndighet delegeres i linje.

Det vil si at det delegeres fra kommunestyret til formannskapet eller ordfører og / eller andre politiske utvalg valgt av kommunestyret og til rådmannen. Rådmannen delegerer videre til kommunalsjefene, som kan delegere til andre ansatte i den grad dette er nødvendig for å oppnå best mulig effektivitet / god og målrettet tjenesteproduksjon. Hvert ledd i delegeringslenken har ansvaret for å kontrollere at de underordnede ledd utøver sin myndighet i henhold til gjeldende lover, forskrifter og i samsvar med vedtatte planer, budsjetter og retningslinjer utarbeidet av overordnet myndighetsorgan.

Kommunestyret har det øverste ansvaret for å kontrollere kommunens virksomhet, jf. Koml. § 22-1 og rådmannen er ansvarlig for kommunens internkontroll, jf. Koml. § 25-1

Hvem som er ankeinstans følger av delegeringslenken eller egne lover.

2.3. Delegeringsreglementets omfang

Dette reglementet omfatter alle fullmakter til politiske utvalg valgt av kommunestyret, ordfører og rådmann.

For å unngå unødvendige forsinkelser ved kommunens saksbehandling er alle oppgaver som ikke er tillagt politiske utvalg eller ordfører, lovpålagte oppgaver og det som ikke er av prinsipiell art, delegert til rådmannen.

Reglementet skal i prinsippet kunne ligge uendret i hele kommunestyreperioden.

Bestemmelsene i reglementet er derfor med hensikt så generelle at det tåler endringer i virksomhetsstrukturen m.v.

Det er lagt vekt på å gjøre reglementet tilpasset behovene i kommunens daglige arbeid. Ved fastsettelse av myndighet er det henvist til lovbestemmelsene når det kan være tvil om hvilket organ som har myndigheten.

3.0. Lovhjemler og retningslinjer m.v.

Delegering av oppgaver og myndighet etter dette reglement gjelder:

- Etter Lov om kommuner og fylkeskommuner av 22.06.2018, etter særlover og forskrifter utgått fra lov.
- Reglement for bruk av delegert myndighet.
- Rådmannens retningslinjer for utøving av delegert myndighet.

All delegering av myndighet skal være skriftlig.

All delegert myndighet må brukes i samsvar med lover og forskrifter, mål og retningslinjer som er gitt av overordnet organ, og innenfor budsjettets rammer og forutsetninger. Rådmannen utarbeider og fastsetter selv retningslinjer for administrasjonens bruk av delegert myndighet fra kommunestyret.

3.1. Avgjørelser som krever samordning

Delegert myndighet skal ikke brukes slik at avgjørelsene får innvirkning ut over eget oppgave- og myndighetsområde. I saker som krever samordning mellom flere politiske organ kreves enighet mellom de berørte politiske organene.

Oppnås ikke enighet skal saken bringes inn for felles overordnet organ til avgjørelse. For hovedutvalgene vil dette være formannskapet og for formannskapet vil det være kommunestyret.

3.2. Omgjøringsrett

Et overordnet organ kan selv av eget tiltak gjøre om et underordnet organs vedtak.

Dersom lederen av det overordnede organet har bestemt at det underordnede organets vedtak skal legges frem til behandling i det overordnede organet, kan lederen av det overordnede organet bestemme at iverksettingen av vedtaket skal stanses, inntil endelig vedtak er fattet.

3.3. Mindretallsanke

I saker der et politisk organ har fått delegert avgjørelsesmyndighet kan minst 1/3 av medlemmene, ordføreren, rådmannen eller den som møter på dennes vegne, før møtets slutt kreve saken lagt frem for nærmeste overordnede politiske organ. Jf. Delegeringslinjen.

I saker hvor rådmannen mener avgjørelsen har betydning for økonomi og budsjett har rådmannen også rett til å bringe vedtaket inn for overordnet organ innen en frist på maksimum 5 virkedager etter at møtevedtaket er gjort.

3.4. Retningslinjer for bruk av delegert myndighet

All delegert myndighet til politisk organ eller rådmann skal utøves i samsvar med de saksbehandlingsregler som følger av lover, forskrifter og god forvaltningsskikk.

For øvrig skal all delegert myndighet utøves innenfor de plan- og budsjettammer og øvrige reglementer og retningslinjer som er vedtatt av kommunestyret, eller annen overordnet kommunal myndighet.

3.5. Tilbakekalling av delegert myndighet

Delegering av myndighet innebærer ikke frasingelse av myndighet.

Den delegerte myndighet kan når som helst trekkes tilbake. Dette gjelder også for enkeltsaker.

Kommunestyret, formannskapet, utvalg og rådmannen har ansvar for til enhver tid å vurdere behov for endring av gjeldende delegasjonsvedtak innen sine respektive ansvarsområder.

Dette gjelder både delegasjoner gitt til politiske organer og til rådmannen.

Når det politiske organet eller rådmannen finner at det er behov for endring, plikter en å fremme forslag om dette til kommunestyret.

Det er bare kommunestyret som kan endre fullmakter gitt til rådmannen.

3.6. Videredelegering

Delegert myndighet til folkevalgt organ kan kun delegeres videre dersom delegeringsreglementet uttrykkelig gir anledning til dette.

3.7. Rett til å unnlate bruk av delegert myndighet

Folkevalgt organ eller rådmannen, kan i særlige tilfeller hvor det er tvil om forståelsen av delegert myndighet overlate til overordnet organ å treffe avgjørelser i saken.

Når dette gjøres skal de særlige forholdene skriftlig begrunnes for overordnet organ.

3.8. Rapportering av vedtak truffet etter delegert myndighet

Vedtak gjort ut fra delegert myndighet skal rapporteres til overordnet organ innen de tidsfrister og i den form som det overordnede organ fastsetter.

3.9. Kontroll

Kommunestyret fører gjennom kontrollutvalget kontroll med at delegert myndighet utøves i samsvar med regler og intensjoner for delegering, herunder også evaluering av etablert delegeringspraksis.

Rådmannen har ansvar at delegert myndighet til rådmannen og rådmannens interndelegering utøves iht. kommunestyrets intensjoner og prinsippene for delegering av myndighet.

Revisjonen skal underrettes om all videre- og interndelegering.

3.10. Klage

Klage på vedtak fattet av folkevalgt organ eller rådmannen (administrasjonen) behandles av den instansen som har fattet vedtaket. Organet / rådmannen kan omgjøre vedtaket eller legge det fram for overordnet myndighet for behandling, jf. forvaltningslovens (Fvl.) regler i §§ 28-34.

3.11. Lovlighetskontroll

I medhold av kommunelovens § 27-1 kan 3 eller flere medlemmer av kommunestyret bringe en avgjørelse truffet av et folkevalgt organ eller den kommunale administrasjonen inn for fylkesmannen for kontroll av avgjørelsens lovlighet.

Krav om lovlighetskontroll må framsettes til det organet som har truffet vedtaket og innen 3 uker etter at vedtaket er truffet.

4.0. Politikk og administrasjon

4.1. Kommunestyret

Kommunestyret er Sokndal kommunes øverste politiske organ.

Kommunestyret kan ikke delegere saker der det fremgår av lov at kommunestyret "selv" treffer avgjørelse, eller hvor det er klart ut fra sammenhengen eller sakens karakter at det ikke har vært meningen at avgjørelsen skulle kunne delegeres fra kommunestyret til andre politiske organer eller til rådmannen.

Kommunestyret vedtar **selv** følgende saker:

Alle saker som etter lov eller forskrift er tillagt kommunestyret å avgjøre, herunder:

- a) Overordnede mål og strategier.
- b) Kommuneplan, handlingsplan, årsbudsjett, skattevedtak og årsrapport for kommunen. I handlingsplanen inngår kommuneplanens kortsiktige del etter Plan- og bygningsloven og økonomiplanen etter Kommuneloven, jf. Koml. kap. 14.
- c) Igangsetting av nye tiltak ut over årsbudsjettet og vesentlige endringer i årsbudsjettet
- d) Avtaler som medfører økonomiske forpliktelser ut over årsbudsjettet.
- e) Prinsippvedtak om interkommunalt samarbeid.
- f) Kommunale forskrifter
- g) Kommunale avgifter og betalingssatser
- h) Delegering av myndighet
- i) Overordnet arbeidsgiverstrategi
- j) Eierskapsmelding, kommunen skal minst én gang i hver valgperiode utarbeide eierskapsmelding som skal vedtas av kommunestyret, jf. Koml. § 26-1.
- k) Uttalelser på vegne av Sokndal kommune om høringer av utredninger, lovforslag, forskrifter og ulike planer skal gis av kommunestyret, med mindre høringsforslaget i sin helhet faller inn under et politisk utvalgs oppgaver og myndighetsområde i dette reglementet.
Rådmannen eller den han / hun delegerer til kan avgi slike uttalelser på vegne av kommunen hvis sakene ikke har prinsipielle eller politiske dimensjoner.
- l) Saker av særlig viktighet innenfor de grenser gjeldende lovgivning setter,
- m) Andre prinsipielle saker

Kommunestyret fatter beslutning i alle saker som ikke er delegert til formannskapet, andre utvalg eller rådmannen.

4.2. Formannskapetets myndighet

4.2.1. Delegering etter Kommuneloven

Med hjemmel i Koml. § 5-3 tredje ledd delegerer kommunestyret til formannskapet å treffe avgjørelser i alle saker som ikke strider mot dette reglement, delegert myndighet gitt til andre, lover, forskrifter, vedtekter eller andre kommunestyrevedtak.

- a) Formannskapet er kommunens økonomiutvalg og fremmer innstilling til kommunestyret om økonomiplan, årsbudsjett og skattevedtak, jf. Koml. §§ 14-3

tredje ledd. I tillegg innstiller formannskapet overfor kommunestyret i alle saker som har økonomiske konsekvenser for årsbudsjett eller økonomiplan.

- b) Formannskapet gis myndighet til å vedta tilleggsbevilgninger innenfor den rammen som kommunestyret til enhver tid fastsetter.
- c) Formannskapet har myndighet til å treffe avgjørelser om kjøp av eiendommer innenfor vedtatt budsjett / vedtak fattet av kommunestyret så langt ikke myndigheten er delegert til rådmannen.
- d) Formannskapet er kommunens næringsorgan og har ansvar for næringsutvikling inkl. reiseliv og havn.
- e) Formannskapet velger – så sant det ikke strider om gjeldene lover - kommunens representant / vararepresentant til årsmøter / generalforsamlinger der slik representasjon ikke er spesielt utpekt av kommunestyret. Formannskapet velger eventuell stedfortreder med fullmakt.
- f) Formannskapet oppnevner arbeidsutvalg for gjennomføring av utviklingssamtaler med rådmannen. Utvalget har ansvaret for å inngå årlige resultatavtaler med rådmannen og forhandler lønn til rådmannen som godkjennes av formannskapet.
- g) Med hjemmel i Koml. § 11-8 «Hastesaker», gis formannskapet myndighet til å treffe vedtak i saker som skulle vært avgjort av kommunestyret, når det er nødvendig at vedtak treffes så raskt at det ikke er tid til å innkalle kommunestyret. Melding om vedtak i hastesaker forelegges kommunestyret i neste ordinære møte.
- h) 3 medlemmer av formannskapet er kommunens «Navneutvalg for adressenavn».
- i) Formannskapet er særskilt klagenemnd og behandler saker som ikke omfattes av særlovgivning, jf. forvaltningsloven (Fvl.) § 28 andre ledd.

4.3. Myndighet valgstyre

Formannskapet er valgstyre i Sokndal kommune. Jf. Valgloven (Lov om valg til Stortinget, fylkesting og kommunestyre av 28. Juni 2002 nr. 57). Valgstyret delegeres myndighet til å oppnevne stemmestyrer og til å fastsette stemmekretser.

4.4. Partssammensatt utvalg (Administrasjonsutvalget)

Formannskapets medlemmer er kommunens representanter i partssammensatt utvalg.

- a) Administrasjonsutvalget skal ta stilling til overordnede personalpolitiske retningslinjer og reglementer, herunder arbeidsgiverpolitikk, innen de fremmes for kommunestyret etter innstilling fra formannskapet.
- b) Administrasjonsutvalget er kommunens likestillingsutvalg, jf. likestillingsloven av 9. Juni 1978 nr 45, samt i saker som omfatter diskriminerings- og tilgjengelighetsloven av 20. Juni 2008 nr 42.
- c) Administrasjonsutvalget kan nedsette tidsbegrensede ad-hoc utvalg for å utrede saker av betydning når en finner det nødvendig.

Andre forhold og oppgaver innen personalforvaltningen utøves av rådmannen, jf. Koml. § 13-1 syvende ledd og annen delegert myndighet til rådmannen.

4.5. Havneutvalg

Formannskapets medlemmer er Havneutvalg.

Utvalget delegeres kommunestyrets myndighet etter lov om Havner og farvann av 17.04.2009 nr 19.

5.0. Levekårsutvalgets myndighet

Levekårsutvalget er kommunens utvalg for behandling av saker innen helse, pleie- og omsorg, sosialtjeneste, skole, barnehage og kultur.

5.1. Levekårsutvalget sitt oppgaveområde

- Helse
- Pleie- og omsorg
- Sosial
- Skole (grunnskole, skolefritidsordning og voksenopplæring)
- Barnehage
- Kultur (kulturskole, allmenn kultur, friluftsliv, barn, ungdom, idrett og kulturminnevern)
- Bibliotek
- Særlover innenfor sitt ansvarsområde, herunder:
  - Helse- og omsorgstjenesteloven
  - Psykisk helsevernloven
  - Pasient- og brukerrettighetsloven
  - Sosialtjenesteloven
  - Opplæringslova
  - Barnevernloven
  - Barnehageloven
  - Kulturlova
  - Folkebibliotekloven
  - Alkoholloven
  - Jf. del III i delegeringsreglementet for ytterligere lovhenvvisninger

Levekårsutvalget fatter vedtak i prinsipielle saker innenfor de rammer og etter de retningslinjer som er fastsatt i lov, gitt i medhold av lov eller vedtatt av kommunestyret, herunder:

- a) Forvalte midler bevilget til utvalgets oppgaveområder innenfor budsjettets rammer og forutsetninger.
- b) Opprette komiteer innenfor sitt ansvarsområde for løsning av tidsbegrensede oppgaver.
- c) Fatte vedtak etter delegeringsreglementets bestemmelser.
- d) Utvalget kan, innenfor sitt ansvarsområde, gi rådmannen myndighet til å treffe vedtak i enkeltsaker som ikke er delegert til rådmannen fra kommunestyret, så langt dette ikke strider mot andre vedtak.

Utvalget innstiller til kommunestyret i alle politiske saker innen sitt fagområde.

6.0 LMT-utvalgets myndighet (Landbruk, Miljø og Teknikk)

LMT-utvalget er kommunens utvalg for behandling av saker innen planlegging, miljø, forurensing, vann, avløp og renovasjon, bygg og anlegg, landbruk og vei/trafikksikkerhet.

6.1. LMT-utvalget sitt oppgaveområde

- Plansaker
- Dispensasjonssaker
- Byggesaker
- Miljø/forurensing
- Vann, avløp og renovasjon
- Vei og trafikksikkerhet
- Kommunens bygningsmasse / kommunale eiendommer
- Landbrukssaker
- Bygg- og anleggsprosjekter (deltakelse i bygge- og anleggskomite)
- Reglement for Torget
- Særlover innenfor sitt ansvarsområde, herunder:
  - Plan- og bygningsloven
  - Veglova
  - Vegtrafikkloven
  - Vass- og avløpsanleggsloven
  - Forurensingsloven / forurensingsforskriften
  - Jordlova
  - Skogbrukslova
  - Viltloven
  - Konesjonsloven
  - Matrikkellova
  - Mineralloven
  - Motorferdselsloven
  - Brann- og eksplosjonsfareloven
  - Friluftsløven
  - Strålevernloven
  - Jf. del III i delegeringsreglementet for ytterligere lovhenvvisninger

LMT-utvalget fattar vedtak i prinsipielle saker innenfor de rammer og etter de retningslinjer som er fastsatt i lov, gitt i medhold av lov eller vedtatt av kommunestyret, herunder:

- a) Forvalte midler bevilget til utvalgets oppgaveområder innenfor budsjettets rammer og forutsetninger.
- b) Opprette komiteer innenfor sitt ansvarsområde for løsning av tidsbegrensede oppgaver.
- c) Fatte vedtak etter delegeringsreglementets bestemmelser.
- d) Utvalget kan innenfor sitt ansvarsområde gi rådmannen myndighet til å treffe vedtak i enkeltsaker som ikke er delegert fra kommunestyret til rådmannen, så langt dette ikke strider mot andre vedtak.

Barn og unges representant tiltrer LMT-utvalget med talerett i plansaker som gjelder barn og unge, jf. Pbl. § 3-3 tredje ledd og Rikspolitiske retningslinjer for barn og planlegging.

Utvalget innstiller til kommunestyret i alle politiske saker innen sitt fagområde.

7.0. Eldreråd, råd for personer med funksjonsnedsettelse og ungdomsråd eller annet medvirkningsorgan for ungdom

Kommunestyret skal selv velge et eldreråd, råd for personer med funksjonsnedsettelse og ungdomsråd, jf. Koml. § 5-12 første ledd.

Disse rådene er rådgivende organer og har rett til å uttale seg innenfor sitt område, jf. Koml. § 5-12 fjerde ledd.

8.0. Kontrollutvalg

Kommunestyret velger selv et kontrollutvalg som skal føre løpende kontroll på kommunestyrets vegne, utvalget skal ha minst 5 medlemmer, jf. Koml. § 23-1 første ledd.

Kontrollutvalget er direkte underordnet kommunestyret, og kan ikke delegeres myndighet til å fatte vedtak i saker som binder kommunen, unntatt når det gjelder fullmakt til å gjøre endringer i vedtatt Plan for forvaltningsrevisjon, jf. Koml. § 23-3 tredje ledd.

9.0. Ordførers myndighet

Ordføreren er kommunens fremste representant og ivaretar de gjøremål som er tillagt ordføreren i lover, forskrifter og reglementer. Ordføreren bør bare velges til andre kommunale verv når dette følger av gjeldende bestemmelser, eller det er naturlig at ordføreren deltar som representant for kommunen.

- a) Ordføreren sørger for innkalling til møter i kommunestyret og formannskapet i samsvar med de regler som er gitt i kommuneloven og vedtatt «Reglement for folkevalgte» for Sokndal kommune.
- b) Ordføreren leder møtene i kommunestyret og formannskapet i samsvar med de regler som er gitt i kommuneloven og vedtatt «Reglement for folkevalgte».
- c) Ordføreren plikter å sørge for veiledning til kommunestyret om regler for saksbehandling, herunder også om spørsmål vedrørende habilitet og mindretallsanke.
- d) Ordføreren avgjør hvilke saker som skal føres opp på møtekartene i dialog med rådmannen.
- e) Sakene til utvalgene fordeles i henhold til utvalgenes ansvarsområde. Ved tvil fordeler ordføreren og utvalgsledere sakene mellom utvalgene. Ved uenighet avgjør ordføreren hvilket utvalg som skal behandle saken.
- f) I tidsrommet merket "ferie" i møtekalenderen, delegeres det til ordfører å fatte vedtak i ikke prinsipielle saker, Koml. § 6-1 fjerde ledd bokstav a og b.
- g) I medhold av Koml. § 6-1 fjerde ledd bokstav b, kan ordfører inngå avtaler eller ta avgjørelser i saker som ligger innenfor formannskapets ansvarsområde, dersom det er upraktisk å innkalle formannskapet for å behandle saken. Dette gjelder bare saker av ikke prinsipiell betydning, jf. koml. § 6-1 tredje ledd bokstav a, og som ligger innenfor en kostnadsramme som er vedtatt av kommunestyret.
- h) Ordføreren er kommunens formelle rettslige (juridiske) representant iht. koml. § 6-1 andre ledd så langt dette ikke er delegert til rådmannen.
- i) Ordføreren skal holde seg underrettet om saker av særlig interesse for kommunen. Ordføreren skal ta initiativ til at viktige spørsmål blir tatt opp til behandling og forelagt vedkommende kommunalt organ.

- j) Ordfører følger opp eierskapsmeldingen og ser til at det avholdes kontaktmøter i selskaper hvor Sokndal kommune har stor eierandel og / eller eierandelen er av økonomisk / samfunnsmessig betydning.
- k) Formannskapet kan gi ordfører utvidet myndighet, jf. Koml. § 6-1 femte ledd. Avgjørelser truffet av ordføreren etter delegert myndighet meldes til formannskapet og kommunestyret i første ordinære møte.

9.1. Annen delegering av myndighet til ordfører

- a) Ordfører gis myndighet til på kommunens vegne å gi gaver eller annen oppmerksomhet til foreninger / lag eller enkeltpersoner ved jubileer, åremålsdager o.l. ved bruk av budsjettposten «Til formannskapets disposisjon».
- b) Ordfører gis myndighet til å avgjøre kurante nærings saker og fatte vedtak i saker med total kostnadsramme inntil kr. 25.000,- iht. næringsfondets bestemmelser. Behandlingen skal skje i samråd med rådmannen, og legges som referat til formannskapet.
- c) Ordfører gis myndighet til å behandle og fordele midler fra budsjettposten «Til formannskapets disposisjon» med en kostnadsramme på inntil kr. 10.000. Det forutsettes at det er budsjettmessig dekning. Sakene refereres til formannskapet.
- d) Ordfører gis myndighet til å innvilge tidsbegrenset permisjon fra politiske verv i inntil ett år i samråd med varaordfører.

9.2. Beredskap, kriser og katastrofer

Ordfører har fullmakt, i samråd med rådmannen, til å foreta de økonomiske disposisjoner en finner nødvendig ved eventuelle kriser / katastrofer.

10.0. Kommunestyrets administrative delegering

10.1. Rådmannen

Rådmannen er kommunens øverste administrative leder, jf. Koml. § 13-1 første ledd, fører kontroll med kommunens samlede virksomhet og er ansvarlig for effektiv organisering og utvikling av kommuneorganisasjonen.

Rådmannen har et særlig ansvar for å:

- Lede administrasjonens arbeid med å forberede saker for de folkevalgte organene.
- Iverksette vedtak som blir gjort i folkevalgte organer uten ugrunnet opphold.
- Sørge for god forvaltning og effektiv bruk av kommunens ressurser, herunder etablere rutiner for effektiv internkontroll.
- Videreutvikle og foreslå tilpasninger av kommunens tjenester i tråd med økonomiske rammer og den generelle samfunnsutviklingen.
- Lede det strategiske plan- og utviklingsarbeidet i kommunen.
- Stimulere og utvikle eksisterende fagkompetanse og tilføre ny fagkompetanse for å være en profesjonell og handlingsorientert organisasjon.
- Sørge for at organisasjonen til enhver tid er tilpasset en kostnadseffektiv tjenesteproduksjon.
- Gjennomføre overordnet arbeidsgiverpolitikk vedtatt av kommunestyret.
- Videreutvikle og etablere rutiner for kvalitetssikring av den kommunale tjenesteproduksjonen.

- Stimulere til og ta i bruk teknologiske løsninger som kan bidra til bedre tjenesteproduksjon og reduserte kostnader.
- Sikre at det gjennomføres risikovurderinger og at det utarbeides beredskapsplan for krise- og beredskapshåndtering i kommunens virksomheter og ved eksterne hendelser.
- Følge opp kommunens deltakelse i interkommunalt samarbeid og kontrollere at resultatet blir som forventet iht. kommunestyrets premisser for deltakelse.
- Etablering av systemer for rapportering til kommunestyret og andre politiske organer.
- Profilere kommunen på en god måte internt og eksternt.

10.2. Delegering og presiseringer m.v.

Rådmannen (Kommunedirektøren) har myndighet fastsatt i kommuneloven og gjennom delegeringsreglementet vedtatt av kommunestyret.

Med hjemmel i kommuneloven og bestemmelser i dette dokument, følger at alt som ikke er eksplisitt angitt som politisk anliggende, eller av prinsipiell betydning, er delegert til rådmannen, jf. Koml. § 13-1 sjette ledd.

Ved tvil om hvorvidt en sak er av prinsipiell betydning eller ikke, eller dersom det er tvil om hvordan en sak av prinsipiell betydning skal behandles i det politiske systemet, har rådmannen ansvaret for å avklare dette i samråd med ordføreren.

- a) Rådmannen innstiller i alle saker til første folkevalgte organ som skal behandle saken, jf. Koml. § 13-1 fjerde ledd, med unntak av saker hvor kontrollutvalget innstiller direkte til kommunestyret uten forutgående saksbehandling fra rådmannen, jf. Koml. § 23-5.
- b) Rådmannen skal påse at politiske vedtak blir iverksatt uten ugrunnet opphold og gjøre folkevalgte organer oppmerksom på faktiske eller rettslige forhold som har sentral betydning for iverksetting av vedtak, jf. Koml. § 13-1 fjerde ledd.
- c) Rådmannen har møte- og talerett, personlig eller ved den som bemyndiges, i alle kommunale organer, med unntak av Kontrollutvalget, jf. Koml. § 13-1 femte ledd. I formannskap, administrasjonsutvalg, utvalg / råd m.v., har rådmannen forslagsrett.
- d) Rådmannen er leder av kommunens kriseledelse («sette stab») og gis myndighet til å iverksette kommunens beredskapsplan eller deler av denne når dette vurderes å være nødvendig.
- e) Rådmannen kan engasjere juridisk bistand i enhver sak hvor dette er påkrevd.
- f) Rådmannen delegeres myndighet til å treffe vedtak i medhold av særlovgivning med mindre det er gjort unntak i det enkelte tilfelle eller noe annet er bestemt i vedkommende særlov, jf. del III «Detaljert delegeringsreglement».
- g) Politiske henvendelser om utredninger av saker eller sakskomplekser stiles til rådmannen.
- h) Rådmannen kan videredelegere sin myndighet.
- i) Rådmannens videredelegering av myndighet reguleres i eget reglement som fastsettes av rådmannen.

10.3. Myndighet i økonomisaker

- a. Rådmannen har anvisningsmyndighet for hele årsbudsjettet.
- b. Rådmannen gis myndighet til å beslutte budsjettendringer som ikke er av prinsipiell art, innenfor vedtatt budsjett.
- c. Rådmannen skal gjennom tertialrapporter informere kommunestyret om den faktiske utviklingen i inntekter og utgifter sett i forhold til de inntekter og bevilgninger som er oppført i årsbudsjettet. Det skal om nødvendig foreslås budsjettreguleringer, jf. Koml. § 14-11.
- d. Rådmannen gis fullmakt til å foreta låneopptak i tråd med budsjett / økonomiplan og enkeltvedtak fattet av kommunestyret , og låneforvaltning samt plassering og forvaltning av overskuddslikviditet. Rådmannen gis fullmakt til videreformidling av Startlån og andre husbankmidler.
Delegeringen gjelder også undertegning av lånedokumenter.
- e. Rådmannen utarbeider forslag til finansreglement som vedtas av kommunestyret.
- f. Rådmannen gis myndighet til å foreta budsjettbehandlinger som disponerer lønnsavsetningspotten i tråd med resultatet av det enkelte års lønnsoppgjør.
- g. Rådmannen gis myndighet til å ta stilling til alle tilbud, og til å inngå alle avtaler om anskaffelser av varer, tjenester og bygg og anlegg.
Rådmannens fullmakt forutsetter at anskaffelser ligger innenfor de rammer som er gitt i årsbudsjett eller økonomiplan.
- h. Rådmannen gis myndighet til å inngå avtaler om leie og fremleie av fast eiendom og løsøre der avtalesummen ikke overstiger 1 mill.kr. eksklusiv merverdiavgift.
- i. Fjernet jmf. KST vedtak 17.februar 2019. Myndighet overført politisk organ.
- j. Fjernet jmf. KST vedtak 17.februar 2019. Myndighet overført politisk organ.
- k. Rådmannen gis myndighet til å inngå låneavtaler for lån kommunestyret har vedtatt å ta opp.
- l. Rådmannen gis myndighet til å bruke tidligere avsetninger til fastsatte formål.
- m. Ut over de gjeldende bestemmelser som følger av dette delegeringsreglementet innen økonomi, gjelder det til enhver tid gjeldende økonomireglementet og finansreglementet (finans- og gjeldsforvaltningen), jf. Koml. § 14-2 bokstav d og e samt § 14-13.

10.4. Myndighet til å sikre økonomiske interesser

- a. Avtale avdragstid for kommunale krav.
- b. Ettergi beløp under kr 250 000,-, når kravet anses for uerholdelig / konstatert tap.
- c. Representere kommunen ved tvangsauksjoner og akseptere bud avgitt på tvangsauksjoner som er begjært av kommunen.
- d. Frafalle kommunal pant for lån, samt prioritet, når det ikke medfører tapsrisiko og iverksette rettslig inkasso for kommunens krav.

10.5. Myndighet i lønns- og personalsaker

Rådmannen ivaretar personalansvaret i kommuneadministrasjonen med grunnlag i lover, forskrifter, hovedavtale, hovedtariffavtale, overordnet arbeidsgiverpolitikk, budsjetttrammer og reglement, jf. Koml. § 13-1 syvende ledd.

- a. Rådmannen har myndighet til å foreta administrative organisasjonstilpasninger. Rådmannens avgjørelser vedrørende administrative organisasjonstilpasninger, opprettelse og nedleggelse av stillinger legges som referatsak til formannskapet og administrasjonsutvalget.
- b. Rådmannen gis myndighet til å stemme "JA" til sentrale tariffavtaler som er anbefalt av Kommunenes arbeidsgiverorganisasjon (KS). Et evt. «NEI» må godkjennes av administrasjonsutvalget.
- c. Rådmannen gis myndighet til å vedta "Andre Sentrale Avtaler" (ASA) som KS har forhandlet frem. Vedlegg: Dok.nr Tittel på vedlegg.
- d. Ved sammenslåing eller oppdeling av enheter (organisasjonsendringer/ tilpasninger) skal alle slike prosesser skje i tett samhandling med arbeidstakerorganisasjonene og administrasjonsutvalget. Organisasjonsendringer utover mindre endringer innenfor vedtatte rammer, skal behandles i Kommunestyret.

10.6. Myndighet i plansaker

- a. Rådmannen gis myndighet til å gjøre små endringer i reguleringsplan, jf. plan og bygningsloven (Pbl.) § 12-14, andre ledd.
- b. Pbl. §19-4 Dispensasjonsmyndighet. Rådmannen gis myndighet til å treffe vedtak om dispensasjon av mindre betydning, jfr. plan- og bygningsloven kapittel 19, jf. § 19-4.
Vedtak etter delegert fullmakt legges som referatsak til LMT.
- c. Rådmannen gis myndighet til å fatte vedtak i kurante dispensasjonssøknader fra reguleringsplan og planbestemmelser.
Myndigheten gjelder i saker hvor LMT tidligere har lagt føringer og hvor det er etablert presedens i utvalget om at dispensasjon innvilges.
Vedtak etter delegert fullmakt legges som referat til LMT.
- d. Klager på dispensasjonssaker behandles av LMT

10.7. Forhandlinger og utøvelse av eierrådighet som grunneier

- a) Rådmannen gis myndighet til å gjennomføre forhandlinger med grunneiere vedrørende kommunalt kjøp av eiendommer hvor ervervelse er politisk vedtatt i egen sak eller som del av reguleringsplan / kommuneplan o.l.
Forhandlingsresultatet skal forelegges formannskapet for godkjenning.
- b) Rådmannen gis myndighet til å leie ut kommunale utleieboliger og inngå leiekontrakter etter retningslinjer og rammer fastsatt av kommunestyret.
Rådmannen gis myndighet til å si opp leiekontrakter ved brudd på denne, og til å begjære utkastning av leieboer i kommunale boliger.
- c) Rådmannen gis myndighet til å leie ut kommunale kontorlokaler og fastsette leiesats innenfor det budsjett eller rammer/retningslinjer som er fastsatt av kommunestyret.
Forhandlingsresultatet skal godkjennes av formannskapet under forutsetning av budsjettmessig dekning gitt av kommunestyret.
- d) Rådmannen gis myndighet til å selge kommunale eiendommer på inntil 1 da.

10.8. Annen myndighet

- a. Rådmannen gis myndighet til å signere på kommunens vegne, jf. Koml. § 6-1 andre ledd.
- b. Rådmannen gis prosessfullmakt for søksmål mot kommunen.
Som prosessfullmektig kan rådmannen ta imot forkynnelser og meddelelser, avgi tilsvar og andre prosesskriv, erklære motsøksmål, intervensjonssøksmål, kjæremål og motkjæremål samt andre prosesshandlinger som står i forbindelse med søksmålet, inkludert å beslutte og utføre tvangsinndrivelse av tilkjente saksomkostninger og tvangsfullbyrde andre krav etter dom, kjennelse eller forlik.
- c. Der foreldelsesfrist eller andre frister gjør det nødvendig, kan rådmannen iverksette søksmål, anke, motanke, kjæremål, motkjæremål og klage etter forvaltningsloven o.l., på kommunens vegne.
- d. Rådmannen kan anke straffesaker og påklage henleggelse i samråd med ordfører og varaordfører.
- e. Rådmannen gis myndighet til å anmelde antatt straffbare forhold og til å begjære offentlig påtale der kommunen er fornærmet part.

10.9. Annet

Rådmannen kan ikke uten samtykke fra kommunestyret ha annen lønnet stilling eller fast bierverv.

10.10. Delegering til rådmannen og fra rådmannen

- a. All delegasjon fra folkevalgte organer til administrasjonen skal skje til rådmannen, jf. kommunelovens bestemmelse om delegering / delegering av myndighet til kommunedirektøren, jf. Koml. § 5-14 og § 13-1 sjetten ledd.

10.11. Viderelegering fra rådmannen

- a. Rådmannen kan delegerere sin myndighet i den grad en finner det hensiktsmessig dersom ikke delegeringsvedtak / delegeringsreglementet uttrykkelig setter sperrer for dette.

Jf. også Del II for delegering og viderelegering og Del III vedrørende delegering av myndighet iht. gjeldende lover og forskrifter.

Rådmannen utarbeider selv, innenfor rammen av sin delegeringsmyndighet fra kommunestyret, retningslinjer for intern delegering og utøvelsen av slik delegert myndighet.

DEL II - DELEGERINGSREGLAMENT

Hovedprinsipper for videredelegering og rådmannens videredelegering

1. Kommunalsjefer, mellomledere og enhetsledere

Kommunalsjefer, mellomledere og enhetsledere skal utøve ledelse av virksomheten i tråd med kommunens gjeldende arbeidsgiverpolitikk, økonomireglement, anskaffelsesreglement, personalreglement og tariffavtale, samt følge kommunens overordnede visjoner, mål og verdier.

1.1. Kommunalsjefene

Kommunalsjefene har, etter delegering fra rådmannen, alle rådmannens overordnede fullmakter i sin etat.

Kommunalsjefen har som følge av dette instruksjonsmyndighet overfor sine virksomheter/enheter/avdelinger og rapporteringsansvar til rådmannen.

Kommunalsjefen foreslår innstilling, etter delegert fullmakt fra rådmannen, for alle saker som avgjøres endelig i hovedutvalget og ikke er av prinsipiell art på et overordnet nivå.

Kommunalsjefen gis myndighet innenfor sin seksjon til opprettelse, nedleggelse og omgjøring av stillinger, samt ansettelse i disse.

Kommunalsjefen gis myndighet til å foreta anmeldelser til politiet i situasjoner hvor det kreves.

1.2. Mellomledere/virksomhetsledere

Mellomlederne ivaretar, etter delegering fra kommunalsjef/rådmann, det helhetlige styringsansvaret innenfor virksomhetsområdet med flere enheter/avdelinger.

I tillegg til eksplisitt angitt myndighetsansvar har mellomlederne ansvar for helhetlig utvikling av virksomhetsområdet og alle spørsmål som er felles eller går på tvers mellom enhetene / avdelingene.

Mellomlederne har instruksjonsmyndighet overfor enhetslederne/avdelingslederne.

1.3. Enhetsledere/avdelingsledere

Enhetslederne er brukernes nærmeste ledernivå med helhetlig myndighet.

Enhetsleder har, dersom det er delegert, budsjett- og personalansvar i egen virksomhet.

2. Anvisningsmyndighet

- a) Rådmannen delegerer sin anvisningsmyndighet til kommunalsjef Levekår, kommunalsjef Landbruk, Miljø og Teknikk og kommunalsjef Personal og Utvikling innenfor deres ansvars- og budsjettområde.
- b) Kommunalsjefene gis myndighet til å beslutte budsjettendringer som ikke er av prinsipiell art, innenfor sitt vedtatte budsjettområde.

3. Møte- og talerett

- a) Rådmannen delegerer sin møte- og talerett til kommunalsjef Levekår i Levekårsutvalget, til kommunalsjef Landbruk, Miljø og Teknikk i LMT-utvalget og til kommunalsjef Personal og Utvikling i Administrasjonsutvalget når kommunalsjefene møter i rådmannens rolle.

4. Annen delegert myndighet fra rådmannen

4.1. Kommunalsjef Økonomi og Analyse gis myndighet til å:

- a. Behandle og videreformidle Startlån og andre husbankmidler.
- b. Avtale avdragstid for kommunale krav.
- c. Ettergi beløp under kr 250 000,-, når kravet anses for uerholdelig / konstatert tap.
- d. Frafalle kommunal pant for lån, samt prioritet, når det ikke medfører tapsrisiko og iverksette rettslig inkasso for kommunens krav.
- e. Representere kommunen ved tvangsauksjoner og akseptere bud avgitt på tvangsauksjoner som er begjært av kommunen.

4.2. Kommunalsjef Landbruk, Miljø og Teknikk gis myndighet til å:

- a) Leie ut kommunale utleieboliger og inngå leiekontrakter etter retningslinjer og rammer fastsatt av kommunestyret.
- b) Si opp leiekontrakter ved brudd på denne, og til å begjære utkastning av leieboer i kommunale boliger.
- c) Leie ut kommunale kontorlokaler og fastsette leiesats innenfor det budsjett eller rammer/retningslinjer som er fastsatt av kommunestyret.

Plan- og bygningsloven §19-4 Dispensasjonsmyndighet.

- a) Treffe vedtak om dispensasjon av mindre betydning, jfr. plan- og bygningsloven kapittel 19, jf. § 19-4.
- b) Fatte vedtak i kurante dispensasjons-søknader fra reguleringsplan og bestemmelser i saker hvor LMT tidligere har lagt føringer og hvor det er presedens på at dispensasjon innvilges.
- c) Jf. også Del III – Delegering av myndighet iht. lover og forskrifter.

4.3. Kommunalsjef Personal og Utvikling

Kommunalsjef Personal og Utvikling gis myndighet til å:

- a) Gjennomføre et løpende personalansvar, jf. kommunelovens § 13-1 syvende ledd.
- b) Foreta lønnsfastsettelse og gjennomføre lokale forhandlinger med fagforeninger og enkeltpersoner i henhold til vedtatt lønnspolitikk.

4.4. Kommunalsjef Levekår

Jf. Del III – Delegering av myndighet iht. lover og forskrifter.

5. Videredelegering

Kommunalsjefene gis fullmakt til å videredelegere myndighet gitt av rådmannen.

6. Delegert myndighet til NAV Sokndal

Leder NAV Sokndal gis anvisningsmyndighet på følgende områder:

- Sosialhjelp
- Flyktninger

Del III - Detaljdelegering av myndighet iht. til lover og forskrifter

1. Lover og forskrifter

Alkoholloven

Tittel: Lov om omsetning av alkoholholdig drikk m.v.

Departement: Helse- og omsorgsdepartementet

Vedtatt: 02.06.1989 **Ikrafttredelse:** 01.01.1990 **Sist endret:** 01.11.2018 [Ekstern lenke](#)

Kapittel 1. Alminnelige bestemmelser

§ 1-1. Lovens formål

Reguleringen av innførsel og omsetning av alkoholholdig drikk etter denne lov har som mål å begrense i størst mulig utstrekning de samfunnsmessige og individuelle skader som alkoholbruk kan innebære. Som et ledd i dette sikter loven på å begrense forbruket av alkoholholdige drikkevarer.

---

§ 1-6. Bevillingsperioden

Kommunestyret → Formannskapet

---

§ 1-7. Bevilling for salg og skjenking

Kommunestyret → Formannskapet

Det tilligger formannskapet å tildele alminnelig skjenkebevilling for alkohol med unntak av endring av selskapsform ved virksomhetsoverdragelse.

Klage over avslag på søknad om salgsbevilling behandles først av formannskapet.

---

§ 1-7. Bevilling for salg og skjenking

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Levekår → Mellomleder Helse og Velferd.

---

§ 1-7c. Styret og stedfortreder

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Levekår → Mellomleder Helse og Velferd.

---

§ 1-8. Inndragning av salgs- og skjenkebevillinger

Kommunestyret → Formannskapet

Formannskapet kan inndra skjenkebevilling permanent eller midlertidig ut over en måneds varighet ved alvorlige brudd på alkoholbestemmelsene.

---

§ 1-8. Inndragning av salgs- og skjenkebevillinger

Kommunestyret → Hovedutvalg Levekår

Hovedutvalg Levekår delegeres myndighet til å inndra salgs- og skjenkebevillinger midlertidig i en måned. Utvalget bemyndiges å tildele prikkbelastningssystem for brudd på alkoholbestemmelsene.

---

§ 1-9. Kontroll med salgs- og skjenkebevillinger

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Levekår → Mellomleder Helse og Velferd.

---

§ 1-9. Kontroll med salgs- og skjenkebevillinger

Kommunestyret → Hovedutvalg Levekår

---

§ 1-10. Overdragelse, død og konkurs

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Levekår → Mellomleder Helse og Velferd

---

§ 1-14. Opplysninger til statistiske formål mv

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Økonomi og Analyse

Kapittel 4. Kommunale skjenkebevillinger

§ 4-2. Omfanget av bevillingen

Kommunestyret → Formannskapet

---

§ 4-4. Tidsinnskrenkninger for skjenking av alkoholholdige drikker

Kommunestyret → Formannskapet

---

§ 4-5. Ambulerende skjenkebevilling

Kommunestyret → Rådmann → Arkivansvarlig

Kapittel 7. Gebyrer, avgifter og anvendelse av AS Vinmonopolets Overskudd

§ 7-1. Bevillingsgebyrene

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Økonomi og Analyse

Beregne og innkreve bevillingsgebyrer basert på innleverte oppgaver fra engros forhandlere.

Anskaffelsesloven og Anskaffelsesforskriften

Tittel: Lov om offentlige anskaffelser (anskaffelsesloven) / Forskrift om offentlige anskaffelser (anskaffelsesforskriften)

Departement: Nærings- og fiskeridepartementet

Vedtatt: 17.06.2016 / 12.08.2016 **Ikrafttredelse:** 01.01.2017 **Sist endret:** - [Ekstern lenke](#)
/ <https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2016-08-12-974>

---

§ 1. Formål

Loven skal fremme effektiv bruk av samfunnets ressurser. Den skal også bidra til at det offentlige opptre med integritet, slik at allmennheten har tillit til at offentlige anskaffelser skjer på en samfunnstjenlig måte.

Lov og forskrift om offentlige anskaffelser

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknikk og Miljø

Myndighet til å håndheve Lov og forskrift om offentlige anskaffelser, jf. også Sokndal kommune sitte Reglement om motvirkning av arbeidslivskriminalitet, jf. Kommunestyresak 090/18 og 019/19.

Arbeidsmiljøloven

Tittel: Lov om arbeidsmiljø, arbeidstid og stillingsvern mv. (arbeidsmiljøloven)

Departement: Arbeids- og sosialdepartementet

Vedtatt: 17.06.2005 **Ikrafttredelse:** 01.01.2006 **Sist endret:** 01.01.2016 [Ekstern lenke](#)

Kapitel 1-1. Innledende bestemmelser

Lovens formål er:

- a) å sikre et arbeidsmiljø som gir grunnlag for en helsefremmende og meningsfylt arbeidssituasjon, som gir full trygghet mot fysiske og psykiske skadevirkninger, og med en velferdsmessig standard som til enhver tid er i samsvar med den teknologiske og sosiale utvikling i samfunnet,*
  - b) å sikre trygge ansettelsesforhold og likebehandling i arbeidslivet,*
  - c) å legge til rette for tilpasninger i arbeidsforholdet knyttet til den enkelte arbeidstakers forutsetninger og livssituasjon,*
  - d) å gi grunnlag for at arbeidsgiver og arbeidstakerne i virksomhetene selv kan ivareta og utvikle sitt arbeidsmiljø i samarbeid med arbeidslivets parter og med nødvendig veiledning og kontroll fra offentlig myndighet,*
  - e) å bidra til et inkluderende arbeidsliv.*
-

Arbeidsmiljøloven generelt (kapittel 1 – 20)

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Personal og Utvikling

Arkivlova

Tittel: Lov om arkiv

Departement: Kulturdepartementet

Vedtatt: 04.12.1992 **Ikrafttredelse:** 01.01.1999 **Sist endret:** 01.10.2015 [Ekstern lenke](#)

Kapittel I. Innleiande føresegner

§ 1. Føremål

Føremålet med denne lova er å tryggja arkiv som har monaleg kulturelt eller forskningsmessig verdi eller som inneheld rettsleg eller viktig forvaltningsmessig dokumentasjon, slik at desse kan verta tekne vare på og gjorde tilgjengelege for ettertida.

Kapittel II. Offentlege arkiv

§ 6. Arkivansvaret.

Kommunestyret → Rådmann → Arkivansvarlig

Påse at heile kommunen ivaretar arkivansvaret i henhold til § 6, som innebærer en plikt til å ha arkiv, og at disse er ordnet og innrettet slik at dokumentene er sikret som informasjonskilder for nåtid og ettertid.

Det vises til følgende forskrifter:

[Arkivforskriften](#)

[eForvaltningsforskriften](#)

[Riksarkivarens arkivbestemmelser](#)

Barnehageloven

Tittel: Lov om barnehager (barnehageloven)

Departement: Kunnskapsdepartementet

Vedtatt: 17.06.2005 **Ikrafttredelse:** 01.01.2006 **Sist endret:** 01.10.2018 [Ekstern lenke](#)

Kapittel I. Barnehagens formål og innhold

§ 1. Formål

Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Barnehagen skal bygge på grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon, slik som respekt for menneskeverdet og naturen, på åndsfrihet, nestekjærlighet, tilgivelse, likeverd og solidaritet, verdier som kommer til uttrykk i ulike religioner og livssyn og som er forankret i menneskerettighetene.

Barna skal få utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. De skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Barna skal utvikle grunnleggende kunnskaper og ferdigheter. De skal ha rett til medvirkning tilpasset alder og forutsetninger.

Barnehagen skal møte barna med tillit og respekt, og anerkjenne barndommens egenverdi. Den skal bidra til trivsel og glede i lek og læring, og være et utfordrende og trygt sted for fellesskap og vennskap. Barnehagen skal fremme demokrati og likestilling og motarbeide alle former for diskriminering.

Kapittel III. Godkjenningsplikt og oppgavefordeling

§ 7. Barnehageeierens ansvar

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Levekår

Myndighet til godkjenning og drift mv. av barnehager etter § 7.

Barnehageeiers myndighet til å fastsette vedtekter for barnehagene etter § 7, 4. ledd ligger til Hovedutvalg Levekår i Sokndal kommune.

---

§ 8. Kommunens ansvar

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Levekår → Pedagogisk leder
Myndighet til godkjenning og drift mv. av barnehager etter § 8.

Kapittel IV. Barnehagmyndighetens generelle oppgaver mv.

§ 10. Godkjenning

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Levekår → Pedagogisk leder
Myndighet til å sette vilkår og godkjenning av barnehager etter § 10.

---

§ 11. Familiebarnehager

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Levekår → Pedagogisk leder
Myndighet til godkjenning av familiebarnehager – virksomhetens organisering etter § 11.
Myndighet til godkjenning av familiebarnehager – det enkelte hjemms egnethet etter § 11 ligger til miljørettet helsevern i Sokndal kommune.

---

§ 12. Samordnet opptaksprosess i kommunen

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef → Pedagogisk leder
Myndighet som barnehageeier til å fatte enkeltvedtak om opptak etter § 12

---

§ 12a. Rett til plass i barnehage

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Levekår → Pedagogisk leder
Myndighet til å påse at barn med rett til barnehageplass får tilbud etter § 12a.
Myndighet til å fastsette søknadsfrist til opptaket etter § 12a.

---

§ 13. Prioritet ved opptak

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Levekår → Pedagogisk leder
Myndighet til å foreta enkeltvedtak om opptak i barnehage etter § 13.

---

§ 14. Kommunalt tilskudd til godkjente ikke-kommunale barnehager

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Levekår
Myndighet til å fatte vedtak om kommunale tilskudd til ikke-kommunale barnehager etter § 14.

---

§ 15. Foreldrebetaling

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Levekår
Myndighet til å fatte vedtak om foreldrebetaling etter § 15.

---

§ 16. Tilsyn

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Levekår
Myndighet til å fatte vedtak om retting, stenging og vedtak om anvendelse av økonomiske reaksjoner etter tilsyn etter § 16.

---

§ 16a. Kommunens adgang til å anvende økonomiske reaksjonsmidler overfor ikke-kommunale barnehager

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Levekår
Myndighet til å fatte vedtak om økonomiske reaksjonsmidler overfor ikke kommunale barnehager etter § 16a.

Kapittel V. Personalet

§ 18. Grunnbemanning

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Levekår → Pedagogisk leder
Myndighet til å gi dispensasjon etter søknad iht. § 18.

---

§ 19. Politiattest

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Levekår → Pedagogisk leder
Myndighet til å innhente politiattest ved ansettelse etter § 19.

Kapittel V A. Spesialpedagogisk hjelp, tegnspråkopplæring m.m.

§ 19a. Rett til spesialpedagogisk hjelp

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Levekår → Pedagogisk leder
Myndighet til å fatte vedtak om spesial pedagogisk hjelp etter § 19a.

---

§ 19b. Samarbeid med barnets foreldre

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef → Pedagogisk leder
Myndighet til å innhente samtykke etter § 19b.

---

§ 19e. Vedtak om spesialpedagogisk hjelp

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Levekår → Pedagogisk leder
Myndighet til å fatte vedtak om spesial pedagogisk hjelp etter § 19e.

---

§ 19f. Rett til skyss for barn med rett til spesialpedagogisk hjelp

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Levekår → Pedagogisk leder
Myndighet til å fatte vedtak om skyss for barn med rett til spesialpedagogisk hjelp etter § 19f.

---

§ 19g. Barn med nedsatt funksjonsevne

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Levekår → Pedagogisk leder
Myndighet til å fatte vedtak om tilrettelegging av barnehagetilbudet for barn med nedsatt funksjonsevne etter § 19g.

---

§ 19h. Rett til tegnspråkopplæring

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef → Pedagogisk leder
Myndighet til å fatte vedtak om tegnspråkopplæring etter § 19h.

Barnevernloven

Tittel: Lov om barneverntjenester (barnevernloven)

Departement: Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet

Vedtatt: 17.07.1992 **Ikrafttredelse:** 01.01.1993 **Sist endret:** 01.07.2018 [Ekstern lenke](#)

Kapittel 1. Lovens formål og virkeområde

§ 1-1. Lovens formål

Loven skal sikre at barn og unge som lever under forhold som kan skade deres helse og utvikling, får nødvendig hjelp, omsorg og beskyttelse til rett tid. Loven skal bidra til at barn og unge møtes med trygghet, kjærlighet og forståelse og at alle barn og unge får gode og trygge oppvekstvilkår.

Kapittel 2. Ansvarsfordeling og virkeområde.

§ 2-1. Rett og plikt til grunnskoleopplæring

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Levekår → Leder Interkommunalt barnevern i Dalane

Barnevernadministrasjonens leder (barnevernleder) har vedtaksmyndighet i henhold til Lov om barneverntjenester (barnevernloven) av 17. juli 1992 nr. 100.

- Virksomhetsleder for barneverntjenesten har i medhold av barnevernloven § 2-1 ansvar for oppgaver etter loven, herunder gi råd og veiledning, treffe vedtak i henhold til loven, eventuelt innstille til vedtak, forberede saker for fylkesnemnda og iverksette og følge opp tiltak.

- Virksomhetsleder har ansvar for opplæring av barnevernstjenestens personell.
  - Ansvar for barneverntjenestens generelle oppgaver, etter barnevernlovens §§ 3-1, 3-2 og 3-4, herunder forebyggende virksomhet, samarbeid med andre deler av forvaltningen og samarbeid med frivillige organisasjoner.
  - Virksomhetsleder har vedtaksmyndighet i alle enkeltsaker så langt som loven gir adgang til. Stedfortreder har myndigheten i barnevernleders fravær (ferie og sykdom).
-

Kapittel 3. Kommunens og barneverntjenestens generelle oppgaver.

§ 3-1. Barneverntjenestens forebyggende virksomhet

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Levekår → Virksomhetsleder Interkommunalt Barnevern i Dalane

Barnevernadministrasjonens leder i Dalane (barnevernleder) har vedtaksmyndighet i henhold til Lov om barneverntjenester (barnevernloven) av 17. juli 1992 nr. 100.

- Ansvar for barneverntjenestens generelle oppgaver, etter barnevernlovens §§ 3-1, 3-2 og 3-4, herunder forebyggende virksomhet, samarbeid med andre deler av forvaltningen og samarbeid med frivillige organisasjoner.
  - Virksomhetsleder har vedtaksmyndighet i alle enkeltsaker så langt som loven gir adgang til. Stedfortreder har myndigheten i barnevernleders fravær (ferie og sykdom).
-

§ 3-2. Samarbeid med andre deler av forvaltningen

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Levekår → Virksomhetsleder Interkommunalt Barnevern i Dalane

Barnevernadministrasjonens leder i Dalane (barnevernleder) har vedtaksmyndighet i henhold til Lov om barneverntjenester (barnevernloven) av 17. juli 1992 nr. 100.

- Ansvar for barneverntjenestens generelle oppgaver, etter barnevernlovens §§ 3-1, 3-2 og 3-4, herunder forebyggende virksomhet, samarbeid med andre deler av forvaltningen og samarbeid med frivillige organisasjoner.
  - Virksomhetsleder har vedtaksmyndighet i alle enkeltsaker så langt som loven gir adgang til. Stedfortreder har myndigheten i barnevernleders fravær (ferie og sykdom).
-

§ 3-4. Botiltak for enslige mindreårige flyktninger og asylsøkere

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Levekår → Virksomhetsleder Interkommunalt Barnevern i Dalane

Barnevernadministrasjonens leder i Dalane (barnevernleder) har vedtaksmyndighet i henhold til Lov om barneverntjenester (barnevernloven) av 17. juli 1992 nr. 100.

- Ansvar for barneverntjenestens generelle oppgaver, etter barnevernlovens §§ 3-1, 3-2 og 3-4, herunder forebyggende virksomhet, samarbeid med andre deler av forvaltningen og samarbeid med frivillige organisasjoner.
  - Virksomhetsleder har vedtaksmyndighet i alle enkeltsaker så langt som loven gir adgang til. Stedfortreder har myndigheten i barnevernleders fravær (ferie og sykdom).
-

Brann- og eksplosjonsvernloven

Tittel: Lov om vern mot brann, eksplosjon og ulykker med farlig stoff og om brannvesenets redningsoppgaver (brann- og eksplosjonsvernloven)

Departement: Justis- og beredskapsdepartementet

Vedtatt: 14.06.2002 **Ikrafttredelse:** 01.07.2002 **Sist endret:** 01.10.2015 [Ekstern lenke](#)

Kapittel 1. Innledende bestemmelser

§ 1. Formål

Loven har som formål å verne liv, helse, miljø og materielle verdier mot brann og eksplosjon, mot ulykker med farlig stoff og farlig gods og andre akutte ulykker, samt uønskede tilsiktede hendelser.

Kapittel 2. Alminnelig plikter

§ 7. Tiltak ved store arrangementer

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknikk og Miljø → Driftsleder Sokndal brann- og redningskorps

---

§ 8. Systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknikk og Miljø

Kapittel 3. Kommunens plikter og fullmakter

§ 9. Etablering og drift av brannvesen

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknikk og Miljø → Driftsleder Sokndal brann- og redningskorps

Lede og drifte Sokndal brann- og redningskorps.

Være høringsinstans og avgj uttalelse vedrørende slokkevann.

---

§ 10. Dokumentasjon og rapportering

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknikk og Miljø → Driftsleder Sokndal brann- og redningskorps

---

§ 11. Brannvesenets oppgaver

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknikk og Miljø → Driftsleder Sokndal brann- og redningskorps

Brannvesenet skal:

- a) gjennomføre informasjons- og motivasjonstiltak i kommunen om fare for brann, farer ved brann, brannverntiltak og opptreden i tilfelle av brann og andre akutte ulykker
- b) gjennomføre brannforebyggende tilsyn
- c) gjennomføre ulykkesforebyggende oppgaver i forbindelse med håndtering av farlig stoff og ved transport av farlig gods på veg og jernbane
- d) utføre nærmere bestemte forebyggende og beredskapsmessige oppgaver i krigs- og krisesituasjoner
- e) være innsatsstyrke ved brann
- f) være innsatsstyrke ved andre akutte ulykker der det er bestemt med grunnlag i kommunens risiko- og sårbarhetsanalyse
- g) etter anmodning yte innsats ved brann og ulykker i sjøområder innenfor eller utenfor den norske territorialgrensen
- h) sørge for feiing og tilsyn med fyringsanlegg.

Kommunen kan legge andre oppgaver til brannvesenet så langt dette ikke svekker brannvesenets gjennomføring av oppgavene i første ledd.

---

§ 13. Særskilte brannobjekter

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknikk og Miljø → Driftsleder Sokndal brann- og redningskorps

Kommunen skal identifisere og føre fortegnelse over byggverk, opplag, områder, tunneler, virksomheter m.m. hvor brann kan medføre tap av mange liv eller store skader på helse, miljø eller materielle verdier.

---

§ 14. Ytterligere sikringstiltak og beredskap

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknikk og Miljø → Driftsleder Sokndal brann- og redningskorps

---

§ 15. Samarbeid mellom kommuner

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknikk og Miljø

---

§ 16. Nødalarmingsentral

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknikk og Miljø → Driftsleder Sokndal brann- og redningskorps

---

§ 17. Tjenesteplikt i brannvesenet

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknikk og Miljø → Driftsleder Sokndal brann- og redningskorps

Kommunen kan i særskilte tilfeller pålegge enhver myndig person bosatt i kommunen tjenesteplikt i brannvesenet dersom dette er nødvendig for å sikre at brannvesenet skal kunne gjennomføre oppgavene pålagt i denne loven.

---

§ 28. Gebyr m.m.

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknikk og Miljø → Driftsleder Sokndal brann- og redningskorps

---

Kapittel 6. Gebyrer, kompensasjon og erstatning m.m.

§ 28. Gebyr m.m.

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Økonomi og Analyse

Myndighet til å innkreve avgift eller årsgebyr for feiing etter § 28.

---

§ 29. Erstatning for deltakelse i brannvesenets rednings- og slokkearbeid

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknikk og Miljø

---

§ 30. Kompensasjon og utgiftsfordeling mellom kommuner

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknikk og Miljø

Kapittel 7. Tilsyn, håndheving, sanksjoner, opplysningsplikt m.m.

§ 31. Sentral tilsynsmyndighet

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknikk og Miljø

---

§ 32. Lokal tilsynsmyndighet

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknikk og Miljø → Driftsleder Sokndal brann- og redningskorps

---

§ 33. Tilsynsmyndighetens rett til å kreve opplysninger

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknikk og Miljø

---

§ 34. Tilsynsmyndighetens rett til adgang m.m.

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknisk og Miljø

---

§ 35. Tilsynsmyndighetens rett til å innhente prøver

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknisk og Miljø → Driftsleder Sokndal brann- og redningskorps

---

§ 36. Tilsynsmyndighetens plikt til å avgi rapport etter tilsyn

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknisk og Miljø → Driftsleder Sokndal brann- og redningskorps

---

§ 37. Pålegg og forbud mot bruk

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknisk og Miljø → Driftsleder Sokndal brann- og redningskorps

---

§ 39. Tvangsmulkt

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknisk og Miljø

---

§ 40. Tvangsgjennomføring

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknisk og Miljø

Kapittel 8. Avsluttende bestemmelser

§ 43. Utfyllende forskrifter, bokstav e Lokale forskrifter om bruk eller forbud mot bruk av fyrverkeri

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknisk drift → Driftsleder Sokndal brann- og redningskorps

Bygdeallmenningsloven

Tittel: Lov om bygdeallmenninger (Bygdeallmenningsloven)

Departement: Landbruks- og matdepartementet

Vedtatt: 06.06.2003 **Ikrafttredelse:** 01.01.2004 **Sist endret:** 24.05.2019 [Ekstern lenke](#)

Kapittel 1. Almennelige bestemmelser

§ 1-1. Bygdeallmenning

Bygdeallmenning er allmenning hvor eiendomsretten tilligger minst halvparten av de jordbruks-eiendommer som fra gammel til har bruksrett i allmenningen.

Retter i bygdeallmenningene i kraft av særlig hjemmel går ikke inn under loven.

Kapittel 4. Valg av allmenningsstyre

§ 4-2. Stemmerettens innhold, stemmegivning og fullmakt til å avgi stemme

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknisk og Miljø → Leder Interkommunalt Landbrukskontor

Myndighet iht. § 4-2. første ledd nr 3 utøving av stemmerett etter skriftlig fullmakt.

Kapittel 7. Jakt og fangst

§ 7.2. Utvidet adgang til jakt og fangst

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknisk og Miljø → Leder Interkommunalt Landbrukskontor

Myndighet etter § 7-2. til å gi uttalelse på vegne av kommunen.

---

§ 7-5. Bortleie

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknikk og Miljø → Leder Interkommunalt Landbrukskontor

Myndighet etter § 7-5 fjerde ledd om å gi uttalelse til avtaler om bortleie av jakt i bygdealmeningen.

Burettslagslova

Tittel: Lov om burettslag (burettslagslova)

Departement: Kommunal- og moderniseringsdepartementet

Vedtatt: 06.06.2003 **Ikrafttredelse:** 01.01.2004 **Sist endret:** 01.10.2015 [Ekstern lenke](#)

Kapittel 1. Innleiande føresegner

§ 1-1. Verkeområde. Definisjoner

Lova gjeld for burettslag. Med burettslag er meint eit samvirkeføretak som har til føremål å gi andelseigarane bruksrett til eigen bustad i føretakets eigedom (burett). Burettslag kan også drive verksemd som heng saman med buretten.

Kapittel 4. Andelseigarar, overgang av andeler m.m.

§ 4-3. Juridiske personar o.a. som kan eige andelar etter vedtektene

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknikk og Miljø → Næring og Eiendomssjef
Representere Sokndal kommune som andelseier i burettslag der kommunen er andelseier.

Domstolloven

Tittel: Lov om domstolene (domstolloven)

Departement: Justis- og beredskapsdepartementet

Vedtatt: 13.08.1915 **Ikrafttredelse:** 01.07.1927 **Sist endret:** 01.01.2018 [Ekstern lenke](#)

Kort om loven

Loven regulerer domstolene, dvs. statsorganer med dømmende makt i Norge. Dette gjelder både de alminnelige domstolene, som er Høyesterett, lagmannsrettene, tingrettene og forliksrådene (meklingsinstitusjoner med begrenset domsmyndighet) og særdomstolene (jordskifterettene, skjønnsrettene, kommisjoner og ekstraordinære domstoler og konsulrettene i utlandet).

Kapittel 9. Forkynnelser, meddelelser og elektronisk kommunikasjon

§ 193. Naar en part har git almindelig procesfuldmagt for en sak, kan forkyndelser og meddelelser i denne sak rettes til procesfuldmægtigen, hvis ikke andet er bestemt ved lov.

Kommunestyret → Rådmann

Dyrehelsepersonelloven

Tittel: Lov om veterinærer og annet dyrehelsepersonell [dyrehelsepersonelloven]

Departement: Landbruks- og matdepartementet

Vedtatt: 15.06.2001 **Ikrafttredelse:** 01.01.2002 **Sist endret:** 01.10.2015 [Ekstern lenke](#)

Kapittel 1. Formål, definisjoner og virkeområde

§ 1. Lovens formål

Lovens formål er å bidra til at dyrehelsepersonell utøver forsvarlig virksomhet og dermed bidrar til god dyrehelse, forsvarlig dyrevern, trygg mat og ivaretagelse av miljøhensyn.

---

§ 3a. Kommunens ansvar

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknikk og Miljø → Leder Interkommunalt Landbrukskontor

Kommunen skal sørge for tilfredsstillende tilgang på tjenester fra dyrehelsepersonell.

Kommunen har ansvar for å organisere en klinisk veterinæravakt utenom ordinær arbeidstid.

Eigedomsskattelova

Tittel: Lov om eigedomsskatt til kommunane [eigedomsskattelova]

Departement: Finansdepartementet

Vedtatt: 06.06.1975 **Ikrafttredelse:** 06.06.1975 **Sist endret:** 01.01.2019 [Ekstern lenke](#)

---

2. kapitlet. – Kva lova gjeld

§ 1. Eigedomsskatt til kommunane vert utskriven etter reglane i denne lova.

Med skatteår er i lova meint det almanakkåret (budsjettåret) som eigedomsskatten vert utskriven for.

Med eigedomsskattekontoret er meint det kontoret som har med å skriva ut skatten.

---

3. kapitlet. - Skattegrunlaget

§ 8C-1. Verdsetjing av bustader ved bruk av formuesgrunnlag

Kommunestyret → Skattetakstnemda

---

6. kapitlet. – Administrativ og rettslig prøving

§ 20.

Kommunestyret → Klagenemnd for eiendomsskattesaker

---

§ 23.

Kommunestyret → Klagenemnd for eiendomsskattesaker

Kommunale vigsler

Tittel: Forskrift om kommunale vigsler

Departement: Barne- og familiedepartementet

Vedtatt: 18.09.2017 **Ikrafttredelse:** 01.01.2018 **Sist endret:** ... Ekstern

lenke: <https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2017-09-18-1421>

---

§ 1. Tilgjengelig vigselstilbud i kommunen

Kommunen skal ha et tilgjengelig vigselstilbud til personer som nevnt i § 2 første ledd. Tilbudet skal dekke etterspørselen i kommunen på en god måte og tilrettelegges for personer med funksjonsnedsettelse og for andre med særskilte behov.

---

§ 12 a. Vigsler i kommunen

Kommunestyret → Rådmann → Servicekontoret

Følgende 3 personer utnevnes som vigslere:

- Ordfører .....
  - Varaordfører .....
  - Rådmann .....
-

Film- og videogramlova

Tittel: Lov om film og videogram

Departement: Kulturdepartementet **Vedtatt:** 15.05.1987 **Ikrafttredelse:** 01.01.1988 **Sist endret:** 01.01.2016 [Ekstern lenke](#)

Kapittel I. Innleiande reglar

§ 1. Verkeområde og definisjonar

Denne lova gjeld framsyning og omsetning av film og videogram i næring. Lova gjeld ikkje kringkasting slik dette er definert i kringkastingsloven.

Film er etter denne lova fotografiske eller teikna bilete som er sette saman på ein slik måte at dei lagar ei levande rørsle.

Videogram er etter denne lova eit elektronisk signal for lagring og attgiving av levande bilete som er skrive inn på eit medium eller ein informasjonsberar.

Kapittel II. Løyveplikt og avgifter

§ 2. Kommunal løyveordning

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Levekår → Leder Kinoen

Folkebibliotekloven

Tittel: Lov om folkebibliotek (folkebibliotekloven)

Departement: Kulturdepartementet

Vedtatt: 20.12.1985 **Ikrafttredelse:** 01.01.1986 **Sist endret:** 01.01.2014 [Ekstern lenke](#)

Kapittel I. Folkebibliotekenes formål og virksomhet

§ 1. Målsetting

Folkebibliotekene skal ha til oppgave å fremme opplysning, utdanning og annen kulturell virksomhet, gjennom aktiv formidling og ved å stille bøker og andre medier gratis til disposisjon for alle som bor i landet. Folkebibliotekene skal være en uavhengig møteplass og arena for offentlig samtale og debatt. Det enkelte bibliotek skal i sine tilbud til barn og voksne legge vekt på kvalitet, allsidighet og aktualitet.

Bibliotekenes innhold og tjenester skal gjøres kjent.

Folkebibliotekene er ledd i et nasjonalt biblioteksystem.

---

§ 3 Lånesamarbeid, registrering mv.

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Levekår → Enhetsleder Biblioteket

Folkehelseloven

Tittel: Lov om folkehelsearbeid [folkehelseloven]

Departement: Helse- og omsorgsdepartementet

Vedtatt: 24.06.2011 **Ikrafttredelse:** 01.01.2012 **Sist endret:** 21.06.2019 [Ekstern lenke: https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2011-06-24-29](#)

Kapittel 1. Innledende bestemmelser

§ 1. Formål

Formålet med denne loven er å bidra til en samfunnsutvikling som fremmer folkehelse, herunder utjevner sosiale helseforskjeller.

Folkehelsearbeidet skal fremme befolkningens helse, trivsel, gode sosiale og miljømessige forhold og bidra til å forebygge psykisk og somatisk sykdom, skade eller lidelse. Loven skal sikre at kommuner, fylkeskommuner og statlige helsemyndigheter setter i verk tiltak og samordner sin virksomhet i folkehelsearbeidet på en forsvarlig måte.

Loven skal legge til rette for et langsiktig og systematisk folkehelsearbeid.

Kapittel 2. Kommunens ansvar

Kapittel 3. Miljørettet helsevern

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Levekår

Myndighet i det omfang og de begrensninger som følger av folkehelseovens § 9, jf. § 8 Virkeområde og forskrifter.

Forpaktingslova

Tittel: Lov om forpaktning [forpaktingslova]

Departement: Landbruks- og matdepartementet

Vedtatt: 26.06.1965 **Ikrafttredelse:** 25.06.1965 **Sist endret:** 01.09.2017 [Ekstern lenke](#)

---

§ 1. Omfanget av lova

Lova gjeld forpaktning av eigedom, som skal nyttast til jordbruks- eller skogbruksproduksjon.

Unntatt er:

- a) forpaktning av eigedom som er mindre enn 5 dekar,
- b) forpaktning i samband med arbeidsforhold når eigedomen er tillagt arbeidstakaren og inntekta av eigedomen utgjør den mindre delen av lønna,
- c) forpaktning av eigedom som blir forvalta av militær styremakt,
- d) leigeforhold som går inn under husleigelova,
- e) leige av jordbruksareal utan hus (rein jordleige).

Dersom eigedomen skal nyttast til gartneri, forsøksfelt, undervisningsføremål eller liknande, kan departementet etter søknad gjere vedtak om at forpaktingsforholdet heilt eller delvis skal vere unntatt frå føresegnene i lova.

---

§ 4. Forpaktingsavtale skal leggast fram for kommunen

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknikk og Miljø → Leder Interkommunalt landbrukskontor

Forurensningsforskriften

Tittel: Forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften)

Departement: Klima- og miljødepartementet

Vedtatt: 01.06.2004 **Ikrafttredelse:** 01.07.2004 **Sist endret:** 30.04.2018 [Ekstern lenke](#)

Kapittel 1. Tiltak for å motvirke fare for forurensning fra nedgravde oljetanker

§ 1-1. Formål

Formålet med bestemmelsene i dette kapitlet er å motvirke fare for forurensning fra nedgravde oljetanker ved å stille krav om regelmessig kontroll, og krav til oljetankenes tilstand og kvalitet.

---

§ 1-10. Tilsyn, registrering og krav til kontrollør

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknikk og Miljø → Forvaltningsleder

---

§ 1-11. Dispensasjon

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknikk og Miljø

Kapittel 2. Opprydding i forurenset grunn ved bygge- og gravearbeider

§ 2-1. Formål

Dette kapitlet har til formål å sikre at områder med forurenset grunn ikke skal medføre uakseptabel helse- og miljørisiko i omgivelsene.

---

§ 2-7. Krav til faglige kvalifikasjoner

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknikk og Miljø

---

§ 2-8. Godkjenning av tiltaksplan

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknikk og Miljø → Forvaltningsleder

---

§ 2-11. Tilsyn og kontroll

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknikk og Miljø → Forvaltningsleder

---

Kapittel 11. Generelle bestemmelser om avløp

§ 11-1. Formål

Formålet med kapittel 11 til 15B er å beskytte miljøet mot uheldige virkninger av utslipp av avløpsvann.

---

§ 15-5. Behandling av søknad

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknikk og Miljø → Leder Vann og avløp

---

§ 15-6. Lokal forskrift

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknikk og Miljø → Leder Vann og avløp
Myndighet til å fatte vedtak iht. forskrift vedtatt av Kommunestyret.

---

§ 15-8. Endring og omgjøring av tillatelse

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknikk og Miljø → Leder Vann og avløp

---

Kapittel 15A. Påslipp

§ 15A-4. Påslipp til offentlig avløpsnett

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknikk og Miljø → Leder Vann og avløp

---

§ 15A-4. Påslipp til offentlig avløpsnett

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknikk og Miljø → Leder Vann og avløp

---

Forurensningsloven

Tittel: Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven)

Departement: Klima- og miljødepartementet

Vedtatt: 13.03.1981 **Ikrafttredelse:** 01.10.1983 **Sist endret:** 21.06.2019 [Ekstern lenke](#)

Kap. 1. Innledende bestemmelser

§ 1. Lovens formål

Denne lov har til formål å verne det ytre miljø mot forurensning og å redusere eksisterende forurensning, å redusere mengden av avfall og å fremme en bedre behandling av avfall. Loven skal sikre en forsvarlig miljøkvalitet, slik at forurensninger og avfall ikke fører til helseskade, går ut over trivselen eller skader naturens evne til produksjon og selvfornyelse.

Kap. 2. Almennelige bestemmelser om forurensninger

§ 7. Plikt til å unngå forurensning

Kommunestyretstyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknikk og Miljø → Forvaltningsleder
Gi pålegg om tiltak til den ansvarlige for forurensning innenfor kommunens myndighetsområde

---

Kap. 3. Tillatelse til virksomhet som kan volde forurensning. Konsekvensanalyser.

§ 18. Endring og omgjøring av tillatelse

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknikk og Miljø → Forvaltningsleder
Endre tillatelser der kommunen har myndighet til å gi tillatelser etter forurensningsloven.

Kap. 4. Særlige regler om avløpsanlegg m.v.

§ 22. Krav til utførelse av avløpsanlegg

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknikk og Miljø → Leder Vann og Avløp
Fagleder Vann og Avløp kan fatte enkeltvedtak etter bestemmelsene i § 22.

- Kreve omlegging og utbedring av stikkledning innenfor sitt myndighetsområde
- Kreve at avløpsanlegg innrettes slik at det kan ta avløpsvann fra andre
- Bestemme at avløpsvann kan ledes inn i en annens avløpsanlegg

Kreve tilknytning til eksisterende avløpsanlegg

---

§ 23. Rett og plikt til tilknytning til eksisterende avløpsanlegg

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknikk og Miljø → Leder Vann og Avløp
Fagleder Vann og Avløp kan fatte enkeltvedtak etter bestemmelsene i § 23.

---

§ 24. Drift og vedlikehold av avløpsanlegg

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknikk og Miljø → Leder Vann og Avløp
Fagleder Vann og Avløp kan fatte enkeltvedtak etter bestemmelsene i § 24, men ikke at andre enn de som er nevnt i første ledd skal være ansvarlig for drift og vedlikehold.

---

§ 25. Utgifter til anlegg, drift og vedlikehold av avløpsanlegg

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknikk og Miljø
Kommunalsjef Teknikk og Miljø kan fatte enkeltvedtak etter bestemmelsene i § 25.

---

§ 26. Kommunal tømning av slam fra slamavskillere (septiktanker), privet m.v.

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknikk og Miljø → Leder Vann og Avløp
Fagleder Vann og Avløp har myndighet etter § 26.

Kap. 5. Om avfall.

§ 30. Kommunal innsamling av husholdningsavfall m.v.

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknikk og Miljø → Interkommunalt Renovasjonsselskap (DIM AS)

Myndighet etter § 30

- Sørge for innsamling av husholdningsavfall.
  - Gi samtykke til innsamling av husholdningsavfall.
  - Forvalte forskrifter om husholdningsavfall.
-

§ 31. Håndtering av spesialavfall

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknikk og Miljø

---

§ 34. Avfallsgebyr

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknikk og Miljø → Interkommunalt Renovasjonsselskap (DIM AS)

Myndighet etter § 34: Sørge for kostnadsdekning vedrørende innsamling og behandling av husholdningsavfall.

---

§ 35. Avfall i samband med utsalgssteder, turistanlegg, utfartssteder m.v.

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknikk og Miljø → Forvaltningsleder

Myndighet til å pålegge ansvarlige om å iverksette nødvendige tiltak mot avfall i forbindelse med utsalgssteder.

---

§ 37. Pålegg om å rydde opp i avfall o.l. eller betale for opprydding

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknikk og Miljø → Forvaltningsleder

Myndighet til å:

- Pålegge den ansvarlige for forsøpling å rydde opp eller å betale for oppryddingen

- Kreve fjerning av større gjenstander
-

Kapittel 6. Akutt forurensing

§ 43. (kommunal og statlig beredskap)

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknikk og Miljø → Driftsleder

Sikre nødvendig beredskap mot mindre tilfeller av akutt forurensing som ikke dekkes av privat beredskap etter §§ 40-42.

---

§ 47. (bistandsplikt)

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknikk og Miljø → Driftsleder

Myndighet til å pålegge den som har beredskapsplikt etter § 40 å stille til rådighet utstyr og personell om inngår i den private beredskapen etter §§ 40-42.

Kapittel 7. Tilsyn med forurensinger og avfall

§ 49. Opplysningsplikt

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknikk og Miljø → Forvaltningsleder

Myndighet til å pålegge den ansvarlige å gi opplysninger

---

§ 50. Rett til gransking

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknikk og Miljø → Forvaltningsleder

Myndighet til uhindret adgang til eiendom hvor forurensing kan oppstå eller har oppstått.

---

§ 51. Pålegg om undersøkelse

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknikk og Miljø → Forvaltningsleder

Pålegge den ansvarlige å undersøke eller bekoste undersøkelse

---

Kap. 8. Erstatning for forureningskade.

§ 58. Gjenopprettingserstatning til allmennheten ved skade som rammer utøvelse av allemansretter utenfor næring m.v.

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknikk og Miljø

Kap. 9. Gjennomføring av loven og vedtak i medhold av loven. Vederlag og betaling for tiltak mot forurensning.

§ 73. Tvangsmulkt ved forhold i strid med loven

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknikk og Miljø → Forvaltningsleder

Gi tvangsmulkt for å sikre gjennomføring av lov og forskrifter

Fastsette og gi tvangsmulkt for å sikre at bestemmelser som ligger under virksomhetens myndighetsområde og vedtak i kraft av disse bestemmelsene blir gjennomført.

---

§ 74. Umiddelbar gjennomføring ved forureningsmyndigheten

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknikk og Miljø → Forvaltningsleder

- Gjennomføre pålagte tiltak som ikke gjennomføres av den ansvarlige
  - Kreve dekning for utgifter i forbindelse med tiltak etter § 74 og § 75 (§ 76).
-

§ 75. Bruk av annen manns eiendom for å bekjempe forurensning og avfallsproblemer og vederlag for bistand

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknikk og Miljø → Driftsleder

- Gjøre bruk av annen manns eiendom
  - Kreve dekning for utgifter i forbindelse med tiltak etter § 74 og § 75 (§ 76).
-

Kap. 10 Straff

§ 80 Overtredelsesgebyr

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknikk og Miljø

Myndighet iht. § 80 i samsvar med kommunal forskrift.

Forvaltningsloven

Tittel: Lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven)

Departement: Justis- og beredskapsdepartementet

Vedtatt: 10.02.1967 **Ikrafttredelse:** 01.01.1970 **Sist endret:** 01.07.2016 [Ekstern lenke](#)

Kapittel I. Loven område. Definisjoner

§ 1. Lovens generelle virkeområde

Loven gjelder den virksomhet som drives av forvaltningsorganer når ikke annet er bestemt i eller i medhold av lov. Som forvaltningsorgan reknes i denne lov et hvert organ for stat eller kommune. Privat rettssubjekt regnes som forvaltningsorgan i saker hvor det treffer enkeltvedtak eller utferdiger forskrift.

---

§ 2. Definisjoner

I denne lov menes med:

- a) vedtak, en avgjørelse som treffes under utøving av offentlig myndighet og som generelt eller konkret er bestemmende for rettigheter eller plikter til private personer (enkeltpersoner eller andre private rettssubjekter);
- b) enkeltvedtak, et vedtak som gjelder rettigheter eller plikter til en eller flere bestemte personer;
- c) forskrift, et vedtak som gjelder rettigheter eller plikter til et ubestemt antall eller en ubestemt krets av personer;
- d) offentlig tjenestemann, en embetsmann eller annen som er ansatt i statens eller en kommunes tjeneste;
- e) part, person som en avgjørelse retter seg mot eller som saken ellers direkte gjelder.
- f) dokument: en logisk avgrenset informasjonsmengde som er lagret på et medium for senere lesing, lytting, framføring, overføring eller lignende.
- g) skriftlig: også elektronisk melding når informasjonen i denne er tilgjengelig også for ettertiden;
- h) nedtegning, nedskrivning og protokollering: også elektronisk nedtegning når dette oppfyller hensynene bak nedtegningen i like stor grad som nedtegning på papir.

Avgjørelse som gjelder ansettelse, oppsigelse, suspensjon, avskjed eller forflytting av offentlig tjenestemann, regnes som enkeltvedtak. Det samme gjelder vedtak om å ilegge offentlig tjenestemann ordensstraff eller tilstå ham pensjon. Kongen kan bestemme hva som i tvilstilfelle skal regnes som enkeltvedtak etter dette ledd, eller at andre saker om offentlige tjenesteforhold skal regnes som enkeltvedtak. Som enkeltvedtak reknes også avgjørelser som gjelder avvisning av en sak eller bruk av særlige tvangsmidler for å få gjennomført et vedtak.

Et forvaltningsorgan likestilles med privat rettssubjekt ved anvendelse av første ledd dersom organet har samme interesse eller stilling i saken som private parter kan ha.

Kapittel VI. Om klage og omgjøring.

§ 28. Vedtak som kan påklages, klageinstans

Kommunestyret → Rådmann → Servicekontoret

- Sikre at bestemmelsene om taushetsplikt og partsinnsyn ivaretas.
  - Sikre at dokumenter som er underlagt lovhjemlet taushetsplikt blir journalført iht. lov.
  - Sikre at opplysningsplikten til Riksarkivaren ivaretas, uavhengig av taushetsplikt i medhold av lov.
-

§ 28. Vedtak som kan påklages, klageinstans

Enkeltvedtak kan påklages av en part eller annen med rettslig klageinteresse i saken til det forvaltningsorgan som er nærmest overordnet det forvaltningsorgan som har truffet vedtaket. Ved klage iht. bl.a. Plan- og bygningsloven og Offentlighetsloven er fylkesmannen klageinstans.

Kommunestyret → Klageorgan oppnevnt av kommunestyret

For enkeltvedtak som er truffet av forvaltningsorgan opprettet i medhold av lov om kommuner og fylkeskommune, er klageinstansen kommunestyret, eller etter kommunestyrets bestemmelse, formannskapet eller en **særskilte klagenemnd** oppnevnt av kommunestyret.

Friluftsløven

Tittel: Lov om friluftslivet (friluftsløven)

Departement: Klima- og miljødepartementet

Vedtatt: 28.06.1957 **Ikrafttredelse:** 01.07.1957 **Sist endret:** 01.01.2018 [Ekstern lenke](#)

Kapittel I. Om ferdsel m.v.

§ 1. Lovens formål

Formålet med denne loven er å verne friluftslivets naturgrunnlag og sikre allmennhetens rett til ferdsel, opphold m.v. i naturen, slik at muligheten til å utøve friluftsliv som en helsefremmende, trivselsskapende og miljøvennlig fritidsaktivitet bevares og fremmes.

Kapittel I. Om ferdsel m.v.

§ 2. Ferdsel i utmark

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknisk og Miljø → Leder Interkommunalt Landbrukskontor

---

§ 3a. Ferdsel på vei eller sti i innmark

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknisk og Miljø → Leder Interkommunalt Landbrukskontor

---

Kapittel II. Om ferdselsrettens utøving og innskrenkninger i ferdselsretten m.v.

§ 14. Avgift for adgang til friluftsområde

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknisk og Miljø

---

§ 15. Regulering av ferdsel på visse friluftsområde

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknisk og Miljø → Leder Interkommunalt Landbrukskontor

---

§ 16. Sperring av særlig utsatt område

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknisk og Miljø

---

§ 20. Uttalelse om tvilsspørsmål

Kommunestyret → Rådmann → Kommunaldirektør Kultur, miljø og byutvikling → Leder Interkommunalt Landbrukskontor

---

Kapittel III. Om friluftslivsforvaltningen. Forholdet til forvaltningsloven.

§ 22. Friluftslivsorganenes arbeidsoppgaver

Kommunestyret → Rådmann

Myndighet til å opptre, klage og i tilfelle reise søksmål for å ivareta allmenhetens interesser.

---

§ 24. Forholdet til forvaltningsloven, herunder om kunngjøring og klage

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknisk og Miljø

Kommunen sørger for at vedtak etter §§ 2 annet ledd, 3 tredje ledd, 3 a annet ledd, 15 og 16 straks blir kunngjort i en eller flere aviser som er alminnelig lest på stedet, og om nødvendig ved oppslag på eiendommen eller på annen måte.

Kapittel V. Om tvangsinngrep, skjønn m.v.

§ 35 Tiltak og inngrepsløyve for å lette ferdsel i utmark

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknikk og Miljø → Driftsleder Drift

Kommunen kan varde og merke opp ruter og turstier i utmark, og den kan på bestemte steder bygge klopper eller bruer og sette i verk andre tiltak for å lette ferdselen langs ruter og turstier i utmark. Kommunen kan gi organisasjoner som har til formål å fremme reise- og friluftsliv, rett til å varde og merke opp ruter og turstier i utmark. Ved merking av ruter skal eieren (eller brukeren) varsles i god tid før merkingen blir satt i verk. Motsettes det merking etter første eller annet ledd, avgjør kommunen om og i tilfelle på hvilken måte merking skal tillates.

Kapittel VI. Om reaksjoner ved overtredelse m.v.

§ 40. Stansing og fjerning av ulovlig byggverk m.v.

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknikk og Miljø

Friskolelova

Tittel: Lov om frittstående skolar (Friskolelova)

Departement: Kunnskapsdepartementet

Vedtatt: 04.07.2003 **Ikrafttredelse:** 01.10.2003 **Sist endret:** 22.06.2018

<https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2003-07-04-84>

Kapittel 1. Formålet med og verkeområdet for lova

§1-1. Formålet med lova

Formålet med denne lova er å medverke til at det kan opprettast og drivast frittstående skolar, slik at foreldre og elevar kan velje andre skolar enn dei offentlege, jf. menneskerettsloven § 2 nr. 2.

Opplæringa ved skolar som blir godkjende etter lova her, skal ta sikte på:

- a) å utvikle personlegdommen, talentet og dei mentale og fysiske evnene til elevane,*
- b) å utvikle respekt for menneskerettane, grunnleggjande fridommar og for dei prinsippa som pakta til Dei sameinte nasjonane vernar om,*
- c) å utvikle respekt for foreldra og den kulturelle identiteten, språket og verdiane til eleven, for dei nasjonale verdiane i det landet der eleven bur, og respekt for kulturar som er ulike hans eller hennar eigen,*
- d) å førebu eleven til eit ansvarleg liv i eit fritt samfunn i ei ånd av forståing, fred, toleranse, likestilling mellom kjønna og venskap mellom alle folkeslag, etniske, nasjonale og religiøse grupper og personar som høyrer til urfolk,*
- e) å fremje respekten for naturmiljøet.*

Det skal leggjast vekt på å skape godt arbeidsmiljø og gode samarbeidsformer mellom lærarar og elevar og mellom skole og heim. Alle som er knytte til skolen, skal arbeide for å hindre at elevane kjem til skade eller blir utsette for krenkjande ord eller handlingar.

Kapittel 3. Elevane

§ 3-3. Skolegangen

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Levekår → Pedagogisk veileder

Myndighet iht. § 3-3 til å fatte enkeltvedtak.

Gjeldsordningsloven

Tittel: Lov om frivillig og tvungen gjeldsordning for privatpersoner (gjeldsordningsloven)

Departement: Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet

Vedtatt: 17.07.1992 **Ikrafttredelse:** 01.01.1993 **Sist endret:** 01.07.2014 [Ekstern lenke](#)

Kap. 1. Almennelige bestemmelser

§ 1-1. Formål

Loven skal gi personer med alvorlige gjeldsproblemer en mulighet til å få kontroll over sin økonomi. Den skal legge forholdene til rette for at skyldnere med slike problemer etter søknad om gjeldsforhandling kan oppnå en gjeldsordning enten ved avtale med fordringshaverne (frivillig

gjeldsordning) eller ved stadfestelse av tingretten (tvungen gjeldsordning). Loven skal sikre at skyldneren innfrir sine forpliktelser så langt det er mulig, samt at det skjer en ordnet fordeling av skyldnerens midler mellom fordringshaverne

---

§ 1-5. Kommunens plikt til å bistå personer med alvorlige gjeldsproblemer

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Levekår → NAV-leder

---

§ 1-5. Kommunens plikt til å bistå personer med alvorlige gjeldsproblemer

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Økonomi og Analyse

- Myndighet til å melde krav ved åpning av gjeldsforhandlinger.
  - Myndighet til å avgjøre om gjeldsordningsforslaget kan godtas.
  - Myndighet til å begjære oppheving av gjeldsordning hvis mislighold fra skyldneren.
-

Kap 3. Åpning av gjeldsforhandling

§ 3-2. Oppfordring om å melde krav m.m.

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Økonomi og Analyse

- Myndighet til å melde krav ved åpning av gjeldsforhandlinger.
  - Myndighet til å avgjøre om gjeldsordningsforslaget kan godtas.
  - Myndighet til å begjære oppheving av gjeldsordning hvis mislighold fra skyldneren.
-

§ 3-2. Oppfordring om å melde krav m.m.

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Økonomi og Analyse → NAV - leder

---

Kap 4. Frivillig gjeldsordning

§ 4-12. Vedtakelse av frivillig gjeldsordning

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Økonomi og Analyse

- Myndighet til å melde krav ved åpning av gjeldsforhandlinger.
  - Myndighet til å avgjøre om gjeldsordningsforslaget kan godtas.
  - Myndighet til å begjære oppheving av gjeldsordning dersom skyldneren ikke overholder sine plikter etter gjeldsordningen.
-

Kap 5. Tvungen gjeldsordning

§ 5-3. Tingrettens saksbehandling

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Økonomi og Analyse

- Myndighet til å melde krav ved åpning av gjeldsforhandlinger.
  - Myndighet til å avgjøre om gjeldsordningsforslaget kan godtas.
  - Myndighet til å begjære oppheving av gjeldsordning dersom skyldneren ikke overholder sine plikter etter gjeldsordningen.
-

Havne- og farvannsloven

Tittel: Lov om havner og farvann (havne- og farvannsloven)

Departement: Samferdselsdepartementet

Vedtatt: 17.04.2009 **Ikrafttredelse:** 01.01.2010 **Sist endret:** 01.10.2015 [Ekstern lenke](#)

Kapittel 1. Innledende bestemmelser

§ 1. Lovens formål

Loven skal legge til rette for god fremkommelighet, trygg ferdsel og forsvarlig bruk og forvaltning av farvannet i samsvar med allmenne hensyn og hensynet til fiskeriene og andre næringer.

Loven skal videre legge til rette for effektiv og sikker havnevirkosomhet som ledd i sjøtransport og kombinerte transporter samt for effektiv og konkurransedyktig sjøtransport av personer og gods innenfor nasjonale og internasjonale transportnettverk.

Kapittel 2. Forvaltningsansvar og myndighet etter loven

§ 9. Kommunens forvaltningsansvar og myndighet

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknikk og Miljø

Forvaltningsansvar og myndighet etter loven innenfor området hvor kommunen har planmyndighet etter plan- og bygningsloven.

Sørge for sikkerhet og fremkommelighet i havner og i kommunens sjøområde.

Helse- og omsorgstjenesteloven

Tittel: Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester m.m. (helse- og omsorgstjenesteloven)

Departement: Helse- og omsorgsdepartementet

Vedtatt: 24.06.2011 **Ikrafttredelse:** 01.01.2012 **Sist endret:** 20.12.2018 [Ekstern lenke](#)

Kapittel 1. Formål og virkeområde

§ 1-1. Lovens formål

Lovens formål er særlig å:

- 1. forebygge, behandle og tilrettelegge for mestring av sykdom, skade, lidelse og nedsatt funksjonsevne,*
  - 2. fremme sosial trygghet, bedre levevilkårene for vanskeligstilte, bidra til likeverd og likestilling og forebygge sosiale problemer,*
  - 3. sikre at den enkelte får mulighet til å leve og bo selvstendig og til å ha en aktiv og meningsfylt tilværelse i fellesskap med andre,*
  - 4. sikre tjenestetilbudets kvalitet og et likeverdig tjenestetilbud,*
  - 5. sikre samhandling og at tjenestetilbudet blir tilgjengelig for pasient og bruker, sikre nødvendig opplæring av pasient, bruker og pårørende, samt sikre at tilbudet er tilpasset den enkeltes behov,*
  - 6. sikre at tjenestetilbudet tilrettelegges med respekt for den enkeltes integritet og verdighet og*
  - 7. bidra til at ressursene utnyttes best mulig.*
-

Kapittel 3. Kommunens ansvar for helse- og omsorgstjenester

§ 3-1. Kommunens overordnede ansvar for helse- og omsorgstjenester

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Levekår

For å oppfylle ansvaret etter § 3-1 skal kommunen blant annet tilby følgende:

- Helsefremmende og forebyggende tjenester, herunder:
  - helsetjeneste i skoler og
  - helsestasjonstjeneste
- Svangerskaps- og barselomsorgstjenester
- Hjelp ved ulykker og andre akutte situasjoner, herunder:
  - legevakt,
  - heldøgns medisinsk akuttberedskap,
  - medisinsk nødmeldetjeneste, og
  - psykososial beredskap og oppfølging.
- Utredning, diagnostisering og behandling, herunder fastlegeordning
- Sosial, psykososial og medisinsk habilitering og rehabilitering
- Andre helse- og omsorgstjenester, herunder:
  - helsetjenester i hjemmet,
  - personlig assistanse, herunder praktisk bistand og opplæring og støttekontakt og
  - plass i institusjon, herunder sykehjem.

For å oppfylle ansvaret etter § 3-1 skal kommunen ha knyttet til seg lege, sykepleier, fysioterapeut, jordmor og helsesykepleier.

---

§ 3-2. Kommunens ansvar for helse- og omsorgstjenester

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Levekår → Mellomleder Helse og Velferd

Ansvar for oppfølging av:

- Punkt 3. Hjelp ved ulykker og andre akutte situasjoner.
  - Punkt 4. Utredning, diagnostisering og behandling, herunder fastlegeordning.
  - Punkt 5. Sosial, psykososial og medisinsk habilitering og rehabilitering.
  - Punkt 6. Andre helse- og omsorgstjenester, herunder:
    - b. personlig assistanse, herunder praktisk bistand og opplæring.
    - d. avlastningstiltak.
-

§ 3-2. Kommunens ansvar for helse- og omsorgstjenester

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Levekår → Mellomleder Omsorg

Ansvar for oppfølging av;

- Punkt 3. Hjelp ved ulykker og andre akutte situasjoner.
  - Punkt 4. Utredning, diagnostisering og behandling, herunder fastlegeordning.
  - Punkt 5. Sosial, psykososial og medisinsk habilitering og rehabilitering
  - Punkt 6. Andre helse- og omsorgstjenester, herunder:
    - a. helsetjenester i hjemmet
    - c. plass i institusjon, herunder sykehjem
-

§ 3-2. Kommunens ansvar for helse- og omsorgstjenester

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Levekår → Mellomleder Helse og Velferd og Mellomleder Omsorg

Myndighet til å treffe enkeltvedtak etter kapittel 3. Kommunens ansvar for helse- og omsorgstjenester. Herunder blant annet rett til nødvendig helsehjelp, omsorgslønn, brukerstyrt personlig assistanse og boliger til vanskeligstilte.

---

§ 3-2. Kommunens ansvar for helse- og omsorgstjenester

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Levekår

Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester m.m. (helse- og omsorgstjenesteloven) av 24. juni 2011 nr. 30:

For å oppfylle ansvaret etter § 3-1 og § 3-2 skal kommunen blant annet tilby følgende:

1. Helsefremmende og forebyggende tjenester, herunder:
    - Helsetjeneste i skoler
    - Helsestasjonstjeneste
  2. Svangerskaps- og barselomsorgstjenester
-

§ 3-2 a. Kommunens ansvar for tilbud om opphold i sykehjem eller tilsvarende bolig særskilt tilrettelagt for heldøgns tjenester

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Levekår → Mellomleder Omsorg

---

§ 3-3. Helsefremmende og forebyggende arbeid

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Levekår → Mellomleder Helse og Velferd

Myndighet til å treffe enkeltvedtak etter kapittel 3. Kommunens ansvar for helse- og omsorgstjenester. Herunder blant annet rett til nødvendig helsehjelp, omsorgslønn, brukerstyrt personlig assistanse og boliger til vanskeligstilte.

---

§ 3-3a. Kommunens ansvar for å forebygge, avdekke og avverge vold og seksuelle overgrep

§ 3-4. Kommunens plikt til samhandling og samarbeid

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Levekår → Mellomleder Omsorg og Mellomleder Helse og Velferd

Myndighet til å treffe enkeltvedtak etter kapittel 3. Kommunens ansvar for helse- og omsorgstjenester. Herunder blant annet rett til nødvendig helsehjelp, omsorgslønn, brukerstyrt personlig assistanse og boliger til vanskeligstilte.

---

§ 3-5. Kommunens ansvar for øyeblikkelig hjelp

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Levekår → Mellomleder Omsorg og Mellomleder Helse og Velferd

Myndighet til å treffe enkeltvedtak etter kapittel 3.

Kommunen skal straks tilby eller yte helse- og omsorgstjenester til den enkelte når det må antas at den hjelp kommunen kan gi er påtrengende nødvendig. Kommunens ansvar for øyeblikkelig hjelp etter første punktum gjelder undersøkelse, behandling eller annen forsvarlig hjelp fra kommunen.

---

§ 3-6. Kommunens ansvar overfor pårørende

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Levekår → Mellomleder Omsorg og Mellomleder Helse og Velferd

Myndighet til å treffe enkeltvedtak etter kapittel 3.

1. opplæring og veiledning
  2. avlastningstiltak
  3. omsorgstønad
-

§ 3-7. Boliger til vanskeligstilte

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Levekår → Mellomleder Helse og Velferd

Myndighet til å treffe enkeltvedtak etter kapittel 3. Kommunens ansvar for helse- og omsorgstjenester. Herunder blant annet rett til nødvendig helsehjelp, omsorgslønn, brukerstyrt personlig assistanse og boliger til vanskeligstilte.

---

§ 3-8. Brukerstyrt personlig assistanse

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Levekår → Mellomleder Helse og Velferd og Mellomleder Omsorg

Myndighet til å treffe enkeltvedtak etter kapittel 3. Kommunens ansvar for helse- og omsorgstjenester. Herunder blant annet rett til nødvendig helsehjelp, omsorgslønn, brukerstyrt personlig assistanse og boliger til vanskeligstilte.

---

§ 3-9 a. Helse- og omsorgstjenester for barn plassert utenfor hjemmet etter barnevernloven

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Levekår → Mellomleder Helse og Velferd

Myndighet til å treffe enkeltvedtak etter kapittel 3.

Kommunen skal ha tilbud om nødvendige helse- og omsorgstjenester for barn som er plassert utenfor hjemmet etter barnevernloven.

---

§ 3-10. Pasienters og brukeres innflytelse og samarbeid med frivillige organisasjoner

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Levekår → Mellomleder Omsorg og Mellomleder Helse og Velferd

Myndighet til å treffe enkeltvedtak etter kapittel 3. Kommunens ansvar for helse- og omsorgstjenester. Herunder blant annet rett til nødvendig helsehjelp, omsorgslønn, brukerstyrt personlig assistanse og boliger til vanskeligstilte.

Kapittel 4. Krav til forsvarlighet, pasientsikkerhet og kvalitet

§ 4-1. Forsvarlighet

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Levekår

Helse- og omsorgstjenester som tilbys eller ytes etter loven her skal være forsvarlige. Kommunen skal tilrettelegge tjenestene slik at:

- a. den enkelte pasient eller bruker gis et helhetlig og koordinert helse- og omsorgstjenestetilbud,
  - b. den enkelte pasient eller bruker gis et verdig tjenestetilbud,
  - c. helse- og omsorgstjenesten og personell som utfører tjenestene blir i stand til å overholde sine lovpålagte plikter og
  - d. tilstrekkelig fagkompetanse sikres i tjenestene.
-

§ 4-2. Kvalitetsforbedring og pasient- og brukersikkerhet

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Levekår → Mellomleder Helse og Velferd og Mellomleder Omsorg

---

§ 4-2 a.Om informasjon

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Levekår → Mellomleder Helse og Velferd og Mellomleder Omsorg

---

Kapittel 5. Særlige oppgaver og plikter

§ 5-1. Transport av behandlingspersonell

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Levekår → Mellomleder Omsorg

---

§ 5-2. Beredskapsarbeid

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Levekår → Mellomleder Helse og Velferd

---

§ 5-3. Plikt til bistand ved ulykker og andre akutte situasjoner

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Levekår

---

§ 5-4. Krav om politiattest

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Personal og Utvikling

---

§ 5-5. Kommunelege - medisinskfaglig rådgivning

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Levekår → Mellomleder Helse og Velferd

---

§ 5-7. Registrering av meldinger

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Personal og Utvikling

---

§ 5-8. Meldingsplikt til kommuneadministrasjonen

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Personal og Utvikling

---

§ 5-10. Journal- og informasjonssystemer

Kommunestyret → Rådmann → Servicekontoret

Kapittel 6. Samarbeid mellom kommuner og regionale helseforetak mv.

§ 6-5. Endring og oppsigelse av avtaler

Kommunestyret → Rådmann

Kapittel 7. Individuell plan, koordinator og koordinerende enhet

§ 7-1. Individuell plan

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Levekår → Mellomleder Helse og Velferd og Mellomleder Omsorg

---

§ 7-2. Koordinator

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Levekår → Mellomleder Helse og Velferd og Mellomleder Omsorg

---

§ 7-3. Koordinerende enhet

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Levekår → Mellomleder Helse og Velferd og Mellomleder Omsorg

---

Kapittel 8. Undervisning, praktisk opplæring, utdanning og forskning

§ 8-1. Undervisning og praktisk opplæring

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Personal og Utvikling

---

§ 8-2. Videre- og etterutdanning

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Personal og Utvikling

---

§ 8-3. Forskning

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Personal og Utvikling

Kapittel 9. Rettssikkerhet ved bruk av tvang og makt overfor enkelte personer med psykisk utviklingshemming

§ 9-1. Formål

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Levekår → Mellomleder Helse og Omsorg
Tjenestetilbudet skal tilrettelegges med respekt for den enkeltes fysiske og psykiske integritet, og så langt som mulig i overensstemmelse med brukerens eller pasientens selvbestemmelsesrett. Ingen skal behandles på en nedverdiggende eller krenkende måte.

---

§ 9-3. Rett til medvirkning og informasjon

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Levekår → Mellomleder Helse og Omsorg

---

§ 9-4 Krav til forebygging

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Levekår

---

§ 9-5. Vilkår for bruk av tvang og makt

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Levekår → Mellomleder Helse og Velferd og Mellomleder Omsorg

Myndighet til å fatte vedtak i enkeltsaker ved bruk av tvang overfor enkelt personer med psykisk utviklingshemming i henhold til denne paragraf og kapittel 9 som helhet.

---

§ 9-7. Kommunens saksbehandling

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Levekår → Mellomleder Helse og Velferd og Mellomleder Omsorg

---

§ 9-9. Krav til gjennomføring og evaluering

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Levekår → Mellomleder Helse og Velferd og Mellomleder Omsorg

---

Kapittel 10. Tvangstiltak overfor rusmiddelavhengige

§ 10-1. Kommunens plikt til å vurdere bruk av tvang etter melding fra pårørende

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Levekår → Mellomleder Helse og Velferd

---

§ 10-2. Tilbakehold i institusjon uten eget samtykke

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Levekår → Mellomleder Helse og Velferd

---

Myndighet til å fatte midlertidig vedtak etter første ledd dersom de interesser bestemmelsen skal ivareta kan bli vesentlig skadelidende dersom vedtak ikke treffes og gjennomføres straks. For øvrig gjelder reglene i barnevernloven §§ 7-22 og 7-23.

---

§ 10-3. Tilbakeholdelse av gravide rusmiddelavhengige

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Levekår → Mellomleder Helse og Velferd

---

§ 10-6. Innledning til sak etter §§ 10-2 og 10-3

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef → Mellomleder Helse og Velferd

Myndighet til å utarbeide begjæring om tiltak etter vedkommende bestemmelse.

---

§ 10-7. Overprøving i tingretten

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Levekår

---

§ 10-8. Ansvar for å reise tvangssak

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Levekår

Kapittel 11. Finansiering og egenbetaling

§ 11-1. Kommunens ansvar for utgifter

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Levekår

---

§ 11-2. Vederlag for helse- og omsorgstjeneste

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Levekår

For hjelp fra kommunens helse- og omsorgstjeneste, herunder privat virksomhet som driver etter avtale med kommunen, kan kommunen kreve vederlag av pasient og bruker når dette følger av lov eller forskrift.

---

§ 11-4. Kommunalt finansieringsansvar for utskrivningsklare pasienter

Kommunestyret → Rådmann

Myndighet til å inngå samarbeidsavtale med regionalt helseforetak om utskrivningsklare pasienter, jf. § 6-1.

Kapittel 12. Forskjellige bestemmelser

§ 12-3a. Varsel til Statens helsetilsyn om alvorlige hendelser

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Levekår

Varslingsplikt til Statens helsetilsyn ved uventet dødsfall / svært alvorlig skade på pasient eller bruker.

Helseberedskapsloven

Tittel: Lov om helsemessig og sosial beredskap (helseberedskapsloven)

Departement: Helse- og omsorgsdepartementet

Vedtatt: 23.06.2000 **Ikrafttredelse:** 01.07.2001 **Sist endret:** 01.07.2017 [Ekstern lenke](#)

Kapittel 1. Innledende bestemmelser

§ 1-1. Lovens formål og virkemidler

Formålet med loven er å verne befolkningens liv og helse og bidra til at nødvendig helsehjelp, helse- og omsorgstjenester og sosiale tjenester kan tilbys befolkningen under krig og ved kriser og katastrofer i fredstid.

For å ivareta lovens formål, skal virksomheter loven omfatter kunne fortsette og om nødvendig legge om og utvide driften under krig og ved kriser og katastrofer i fredstid, på basis av den daglige tjeneste, oppdaterte planverk og regelmessige øvelser, slik det er bestemt i eller i medhold av loven.

Kapittel 2. Ansvar for forberedelser og gjennomføring

§ 2-2. Planlegging og krav til beredskapsforberedelser og beredskapsarbeid

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Levekår

Kommuner, fylkeskommuner, regionale helseforetak og staten plikter å utarbeide en beredskapsplan for de helse- og omsorgstjenester eller sosialtjenester de skal sørge for et tilbud av eller er ansvarlige for. Kommuner skal også utarbeide beredskapsplan for sine oppgaver etter folkehelseloven kapittel 3.

Helsetilsynsloven

Tittel: Lov om statlig tilsyn med helse- og omsorgstjenesten m.m. (Helsetilsynsloven)

Departement: Helse- og omsorgsdepartementet

Vedtatt: 15.12.2017 **Ikrafttredelse:** 01.07.2019 og 01.10.2021 **Sist**

endret: 08.05.2019 <https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2017-12-15-107>

---

§ 1. Lovens formål

Lovens formål er å etablere et statlig tilsyn som bidrar til å styrke sikkerheten og kvaliteten i helse- og omsorgstjenesten og befolkningens tillit til helsepersonell og helse- og omsorgstjenesten

---

§ 5. Plikt til å opprette interkontrollsystem og tilsyn med at det føres internkontroll

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Levekår

---

§ 6. Plikt til å varsle tilsynsmyndigheten om alvorlige hendelser

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Levekår

---

§ 7. Plikt til å gi opplysninger til tilsynsmyndigheten m.v.

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Levekår

Hundeloven

Tittel: Lov om hundehold (hundeloven)

Departement: Justis- og beredskapsdepartementet

Vedtatt: 07.04.2003 **Ikrafttredelse:** 01.01.2004 **Sist endret:** 01.10.2015 [Ekstern lenke](#)

Kapittel 1. Innledende bestemmelser

§ 1. Det sivile samfunns ansvar, lovens formål og forholdet til annen lovgivning

Det sivile samfunn, både enkeltpersoner og organisasjoner, har ansvaret for innenfor lovgivningens ramme å utøve og legge til rette for et positivt og samfunnsgagnlig hundehold, til glede for den enkelte hundeholder.

Loven har til formål å bidra til å fremme et hundehold som varetar hensyn til sikkerhet, trygghet, alminnelig ro og orden. Den gir regler for hvordan hundeholdet skal utøves av den enkelte for å vareta slike hensyn. Videre gir loven regler for hvordan enkeltpersoner og det offentlige kan forholde seg til hundehold som ikke gir tilstrekkelig sikkerhet, trygghet, alminnelig ro og orden.

For hundeholdet gjelder også bestemmelser i annen lovgivning, bl.a. de alminnelige reglene i lov om dyrevelferd og i granneloven, og dessuten særskilte regler om hundehold eller dyrehold f.eks. i husleieloven.

Kapittel 2. Sikring av hunder

§ 6. Sikring av hund ved båndtvang m.m.

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknikk og Miljø

I tiden fra og med 1. april til og med 20. august skal en hund bli holdt i bånd eller forsvarlig inngjerdet eller innstengt, slik at ikke den kan jage eller skade storfe, sau, geit, fjærfe, rein, hest eller vilt, herunder viltets egg, reir og bo.

Forskrift fastsettes av kommunestyret.

Husleieloven

Tittel: Lov om husleieavtaler (husleieloven)

Departement: Kommunal- og moderniseringsdepartementet

Vedtatt: 26.03.1999 **Ikrafttredelse:** 01.01.2000 **Sist endret:** 01.01.2014 [Ekstern lenke](#)

Kapittel 1. Almennelige bestemmelser

§ 1. Lovens virkeområde

Loven gjelder avtaler om bruksrett til husrom mot vederlag.

Loven gjelder selv om bruksrett til bolig har grunnlag i en arbeidsavtale. For øvrig gjelder loven ikke hvor annet enn bruksrett til husrom er det vesentlige i avtaleforholdet.

Loven gjelder selv om vederlaget helt eller delvis er fastsatt til annet enn penger.

Loven gjelder ikke avtaler mellom hoteller, pensjonater og liknende overnattingssteder og deres gjester. Loven gjelder heller ikke avtaler om leie av husrom til ferie- og fritidsbruk.

Med bolig menes i denne loven husrom som fullt ut eller for en ikke helt ubetydelig del skal brukes til beboelse. Med lokale menes i denne loven annet husrom enn bolig.

§ 1-2. Ufravikelighet

Det kan ikke avtales eller gjøres gjeldende vilkår som er mindre gunstige for leieren enn det som følger av bestemmelsene i loven her. Ved leie av lokale kan loven fravikes i avtale, med unntak av §§ 1-1 til 1-4, 4-1, 4-4, 4-6, 9-7, 9-8, 9-10, 12-3 og 12-4 og kapittel 13.

Husleieloven generelt (Kapittel 1 – 13)

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknikk og Miljø → Nærings- og Eiendomssjef Myndighet til å fatte vedtak iht. Lov om husleieavtaler

---

Introduksjonsloven

Tittel: Lov om introduksjonsordning og norskopplæring for nyankomne innvandrere (introduksjonsloven)

Departement: Kunnskapsdepartementet

Vedtatt: 04.07.2003 **Ikrafttredelse:** 31.08.2003 **Sist endret:** 01.09.2018 [Ekstern lenke](#)

Kapittel 1. Innledning

§ 1. Lovens formål

Formålet med denne loven er å styrke nyankomne innvandreres mulighet for deltakelse i yrkes- og samfunnslivet, og deres økonomiske selvstendighet. Loven skal videre legge til rette for at asylsøkere raskt får kjennskap til norsk språk, kultur og samfunnsliv.

Kapittel 2. Introduksjonsprogram

§ 3. Kommunens ansvar for introduksjonsprogram

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Levekår → NAV - leder

---

§ 7. Stans av introduksjonsordning på grunn av den enkeltes forhold

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef → NAV - leder

Kapittel 3 Introduksjonsstønad

§ 13. Utbetaling

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Levekår → NAV - leder

---

§ 16. Refusjon i ytelser fra folketrygden

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Levekår → NAV - leder

Kapittel 4. Opplæring i norsk og samfunnskunnskap

§ 17. Rett og plikt til deltakelse i opplæring i norsk og samfunnskunnskap

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Levekår → Rektor Sokndal Skole

Myndighet til etter søknad og fatte vedtak om;

- Opplæring i 600 timer rett og plikt
- Opplæring i 600 timer rett
- Opplæring i 600 timer plikt
- Behovsprøvde timer utover 600 timer
- Midlertidig stans av timer

Norsk og samfunnskunnskap etter § 17, 1. ledd

Myndighet til etter søknad og fatte vedtak om fritak fra plikt til opplæring i norsk eller samfunnskunnskap etter § 17, 3. ledd.

Lov om introduksjonsordning og norsk opplæring for nyankomne innvandrere (introduksjonsloven) av 4. juli 2003 nr. 80:

- Myndighet til å fatte enkeltvedtak om opplæring i norsk og samfunnskunnskap etter introduksjonsloven, kap 4 og 5.
  - Myndighet til å vise bort kandidater ved gjennomføring av prøve eller delprøve etter § 28.
-

§ 18. Kommunens ansvar for opplæring i norsk og samfunnskunnskap

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Levekår → Rektor Sokndal Skole

Myndighet til å fatte enkeltvedtak om opplæring i norsk og samfunnskunnskap etter § 18

---

§ 19. Gjennomføring av opplæring i norsk og samfunnskunnskap

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Levekår → Rektor Sokndal Skole

---

Jordlova

Tittel: Lov om jord (jordlova)

Departement: Landbruks- og matdepartementet

Vedtatt: 12.05.1995 **Ikrafttredelse:** 01.07.1995 **Sist endret:** 01.09.2017 [Ekstern lenke](#)

Kap. I. Føremålet med lova

§ 1. Føremål

Denne lova har til føremål å leggja tilhøva slik til rette at jordviddene i landet med skog og fjell og alt som høyrer til (arealressursane), kan verte brukt på den måten som er mest gagnleg for samfunnet og dei som har yrket sitt i landbruket. Arealressursane bør disponerast på ein måte som gir ein tenleg, variert bruksstruktur ut frå samfunnsutviklinga i området og med hovudvekt på omsynet til busetjing, arbeid og driftsmessig gode løysingar. Ein samfunnsgagnleg bruk inneber at ein tek omsyn til at ressursane skal disponerast ut frå framtidige generasjonar sine behov. Forvaltninga av arealressursane skal vera miljøforsvarleg og mellom anna ta omsyn til vern om jordsmonnet som produksjonsfaktor og ta vare på areal og kulturlandskap som grunnlag for liv, helse og trivsel for menneske, dyr og planter.

Kap. III. Landbruksmyndigheit i kommune og fylke

§ 6. Arbeidsoppgåver

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknisk og Miljø → Leder Interkommunalt Landbrukskontor

---

Kap. IV. Vern av dyrka mark og dyrkbar jord m.v.

§ 8. Driveplikt

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknisk og Miljø → Leder Interkommunalt Landbrukskontor

---

§ 8a. Fritak frå driveplikt

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknisk og Miljø → Leder Interkommunalt Landbrukskontor

---

§ 9. Bruk av dyrka og dyrkbar jord

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknisk og Miljø → Leder Interkommunalt Landbrukskontor

---

Kap. V. Deling av landbrukseigedom

§ 12. Deling

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknisk og Miljø → Leder interkommunalt Landbrukskontor

---

Kap. VII. Ymse føresegner

§ 19. Tilsyn

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknisk og Miljø → Leder interkommunalt Landbrukskontor

---

Kommuneloven

Tittel: Lov om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven)

Departement: Kommunal- og moderniseringsdepartementet

Kunngjort: 22.06.2018 **Ikrafttredelse:** 01.11.2019 og 01.01.2020 **Sist**

endret: 21.06.2019 [Ekstern lenke](#) og <https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2018-06-22-83>

Kapittel 1. Lovens formål og virkeområde. Kommunal og fylkeskommunal planlegging

§ 1. Lovens formål

Formålet med denne lov er å legge forholdene til rette for et funksjonsdyktig kommunalt folkestyre, og for en rasjonell og effektiv forvaltning av de kommunale og fylkeskommunale fellesinteresser innenfor rammen av det nasjonale fellesskap og med sikte på en bærekraftig utvikling. Loven skal også legge til rette for en tillitskapende forvaltning som bygger på en høy etisk standard.

Kapittel 4. Informasjon om kommunens og fylkeskommunens virksomhet

§ 4. Informasjon om kommunens og fylkeskommunens virksomhet

Kommunestyret → Rådmann

Gi bindende tolkning av kommunelovens § 4 og fastsette retningslinjer og rutiner for informasjonsarbeidet, herunder informasjonsplanlegging og annonsering.

- Bestemme internkontrollsystem for informasjonsarbeidet, og gi bindende tolkninger av lov og forskrifter på dette området.
  - Behandle søknader om bruk av kommunevåpenet.
  - Fastsette en enhetlig grafisk og visuell profil for Sokndal kommune, og om bruken av den.
-

Andre del. Folkevalgte

Kapittel 5. Kommunal organisering. Folkevalgte organer

§ 5-6. Formannskap og fylkesting

Kommunestyret → Formannskapet

Myndighet innenfor sitt ansvarsområde.

---

§ 5-7. Faste utvalg. Komiteer

Kommunestyret → Hovedutvalg Levekår

Myndighet innenfor sitt ansvarsområde.

---

§ 5-7. Faste utvalg. Komiteer

Kommunestyret → Hovedutvalg LMT (Landbruk, Miljø og Teknikk)

Myndighet innenfor sitt ansvarsområde.

Kapittel 6. Ordfører

§ 6-1. Ordfører.

Kommunestyret → Ordfører

Myndighet til å:

- Myndighet til å treffe vedtak som skulle vært vedtatt av formannskapet når det er nødvendig at vedtak treffes så raskt at det ikke er tid til å innkalle til møte. Gjelder saker uten prinsipiell betydning og innenfor vedtatt budsjett.
-

Kapittel 11. Saksbehandling i folkevalgte organer

§ 11-7. Fjernmøter

Kommunestyret → Folkevalgte organer

Gis adgang til å holde møter som fjernmøter. Møter som skal lukkes etter § 11-5 andre ledd, kan ikke holdes som fjernmøter.

---

§ 11-8. Hastesaker

Kommunestyret → Formannskapet

Myndighet til å treffe vedtak som skulle vært vedtatt av annet organ når det er nødvendig at vedtak treffes så raskt at det ikke er tid til å innkalle dette.

Fjerde del. Administrasjonen

Kapittel 13. Administrasjonen

§ 13-1. Kommunedirektør (rådmann). Myndighet og oppgaver

Kommunestyret → Rådmann

Rådmannen (Kommunedirektøren) har myndighet fastsatt i kommunelovens § 13-1 og gjennom delegeringsreglementet vedtatt av kommunestyret.

- Alt som ikke er eksplisitt angitt som politisk anliggende, eller av prinsipiell betydning.
  - Rådmannen gis fullmakt til å videredelegere sin myndighet.
  - Rådmannen har innstillingsrett til formannskap, kommunale utvalg/råd, eks. kontrollutvalget.
-

§ 14-14. Vilkår for å ta opp lån

Kommunestyret → Rådmann

Myndighet til å forplikte kommunen med sin underskrift når det gjelder opptak av nye lån, refinansiering etc., som gjøres i henhold til kommunelovens § 14-14, og iht. kommunestyrevedtak.

---

§ 14-17. Lån til videre utlån og mottatte avdrag på videre utlån

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Økonomi og Analyse

Myndighet etter § 14-17 til å ta opp og fordele lån fra Husbanken/staten til videre utlån (etabl.lån etc.)

---

§ 14-18. Avdrag på lån

Kommunestyret → Rådmann

Myndighet etter § 14-18 til å fastsette avdragstid og refinansiering av lån.

Konsesjonsloven

Tittel: Lov om konsesjon ved erverv av fast eiendom (konsesjonsloven) mv

Departement: Landbruks- og matdepartementet

Vedtatt: 28.11.2003 **Ikrafttredelse:** 01.01.2004 **Sist endret:** 01.01.2018 [Ekstern lenke](#)

Kapittel 1. Formål og virkemidler

§ 1. Lovens formål

Loven har til formål å regulere og kontrollere omsetningen av fast eiendom for å oppnå et effektivt vern om landbrukets produksjonsarealer og slike eier- og bruksforhold som er mest gagnlige for samfunnet, bl.a. for å tilgodese:

1. framtidige generasjoners behov.
  2. landbruksnæringen.
  3. behovet for utbyggingsgrunn.
  4. hensynet til miljøet, allmenne naturverninteresser og friluftinteresser.
  5. hensynet til bosettingen.
-

Kapittel 6. Forskjellige bestemmelser

§ 16. Overtredelse av konsesjonsvilkår

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknikk og Miljø → Leder Interkommunalt Landbrukskontor

---

§ 17. Kontroll med at vilkår overholdes m.m.

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknikk og Miljø → Leder Interkommunalt Landbrukskontor

Kulturlova

Tittel: Lov om offentlege styresmakters ansvar for kulturverksemd (kulturlova)

Departement: Kulturdepartementet

Vedtatt: 29.06.2007 **Ikrafttredelse:** 01.08.2007 **Sist endret:** - [Ekstern lenke](#)

---

§ 1. Føremål

Lova har til føremål å fastleggja offentlege styresmakters ansvar for å fremja og leggja til rette for eit breitt spekter av kulturverksemd, slik at alle kan få høve til å delta i kulturaktivitetar og oppleva eit mangfald av kulturuttrykk.

---

§ 4. Fylkeskommunens og kommunens oppgåver

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef levekår

---

§ 5. Felles oppgåver

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Levekår

- a. at kulturlivet har føreseielege utviklingskår,
- b. å fremja profesjonalitet og kvalitet i kulturtilbodet og leggja til rette for deltaking i kulturaktivitetar,
- c. at personar, organisasjonar og institusjonar har tilgang til informasjon om ordningar med økonomisk støtte og om andre verkemiddel og tiltak.

Lakse- og innlandsfiskloven

Tittel: Lov om laksefisk og innlandsfisk mv. (lakse- og innlandsfiskloven)

Departement: Klima- og miljødepartementet

Vedtatt: 15.05.1992 **Ikrafttredelse:** 01.01.1993 **Sist endret:** 01.01.2018 [Ekstern lenke](#)

Kapittel I. Formål og virkeområde. Definisjoner

§ 1. Lovens formål

Lovens formål er å sikre at naturlige bestander av anadrome laksefisk, innlandsfisk og deres leveområder samt andre ferskvannsorganismer forvaltes i samsvar med naturmangfoldloven og slik at naturens mangfold og produktivitet bevarer. Innenfor disse rammer skal loven gi grunnlag for utvikling av bestandene med sikte på økt avkastning, til beste for rettighetshavere og fritidsfiskere.

Kapittel V. Organisering av fiskeforvaltningen i vassdrag. Driftsplaner. Pålegg om salg av fiskekort

§ 27. Pålegg om salg av fiskekort

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknikk og Miljø → Leder interkommunalt Landbrukskontor

---

§ 28. Pålegg om fiskekulturtiltak

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknikk og Miljø → Leder Interkommunalt Landbrukskontor

---

Matrikkellova

Tittel: Lov om egedomsregistrering (matrikkellova)

Departement: Kommunal- og moderniseringsdepartementet

Vedtatt: 17.06.2005 **Ikrafttredelse:** 01.01.2010 **Sist endret:** 22.06.2018 [Ekstern lenke](#)

Kapittel 1. Formål, verkeområde og definisjonar

§ 1. Formålet med lova

Lova skal sikre tilgang til viktige eigedomsopplysningar, ved at det blir ført eit einsarta og påliteleg register (matrikkelen) over alle faste eigedommar i landet, og at grenser og eigedomsforhold blir klarlagde. Lova skal vidare sikre tilgang til eit felles geodetisk grunnlag, jf. kapittel 8.

Kapittel 2. Matrikkelen og innhaldet i den o.a.

§ 5a. Matrikkelstyresmaktene

*Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknikk og Miljø → Forvaltningsleder
Forvaltningsleder gis myndighet til matrikkelføring.*

Kapittel 3. Vilkår for matrikulering og andre føringer som gjeld matrikkeleiningar

§ 6. Krav om oppmålingsforretning før matrikkelføring

*Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknikk og Miljø → Forvaltningsleder
Forvaltningsleder gis myndighet iht. § 6.*

---

§ 7. Krav om klarlagd grense før tinglysing av heimelsovergang

*Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknikk og Miljø → Forvaltningsleder
Forvaltningsleder gis myndighet iht. § 7.*

---

§ 9. Kven som kan krevje matrikulering

*Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknikk og Miljø → Forvaltningsleder
Forvaltningsleder gis myndighet iht. § 9.*

---

§ 14. Registrering av jordsameige

*Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknikk og Miljø → Forvaltningsleder
Forvaltningsleder gis myndighet iht. § 14.*

---

§ 15. Arealoverføring

*Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknikk og Miljø → Forvaltningsleder
Forvaltningsleder gis myndighet iht. § 15.*

---

§ 16. Arealoverføring

*Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknikk og Miljø → Forvaltningsleder
Forvaltningsleder gis myndighet iht. § 16.*

---

§ 17. Klargjøring av eksisterande grense

*Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknikk og Miljø → Forvaltningsleder
Forvaltningsleder gis myndighet iht. § 17.*

---

§ 19. Avtale om eksisterande grense

*Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknikk og Miljø → Forvaltningsleder
Forvaltningsleder gis myndighet iht. § 19.*

---

§ 20. Fastsetjing av samla fast eigedom

*Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknikk og Miljø → Forvaltningsleder
Forvaltningsleder gis myndighet iht. § 20.*

Kapittel 4. Adresser til eigedommar og bygningar

§ 21. Fastsetjing av offisiell adresse

*Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknikk og Miljø → Forvaltningsleder
Forvaltningsleder gis myndighet iht. § 21.*

Kapittel 5. Føring av matrikkelen

§ 22. Fastsetjing av offisiell adresse

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknikk og Miljø → Forvaltningsleder
Forvaltningsleder gis myndighet iht. § 22.

---

§ 23. Fastsetjing av offisiell adresse

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknikk og Miljø → Forvaltningsleder
Forvaltningsleder gis myndighet iht. § 23.

---

§ 26. Retting av opplysninger i matrikkelen og sletting av matrikkeleining

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknikk og Miljø → Forvaltningsleder
Forvaltningsleder gis myndighet iht. § 26.

---

§ 27. Komplettering av opplysningene i matrikkelen

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknikk og Miljø → Forvaltningsleder
Forvaltningsleder gis myndighet iht. § 27.

Kapittel 6. Innsyn og bruk av matrikelopplysninger

§ 32 Offentlege gebyr og betaling for matrikelopplysningar

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknikk og Miljø → Forvaltningsleder

---

§ 35 Rekvisisjon og fullføring av oppmålingsforretning

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknikk og Miljø → Forvaltningsleder
Forvaltningsleder gis myndighet iht. § 35.

Kapittel 9. Klage, sanksjonar, o.a.

§ 48 Tvangsmulkt

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknikk og Miljø
Kommunalsjef gis myndighet iht. § 48.

Motorferdselloven

Tittel: Lov om motorferdsel i utmark og vassdrag (motorferdselloven)

Departement: Klima- og miljødepartementet

Vedtatt: 10.06.1977 **Ikrafttredelse:** 01.01.1978 **Sist endret:** 16.06.2017 [Ekstern lenke](#)

---

§ 1. Formål

Formålet med denne lov er ut fra et samfunnsmessig helhetssyn å regulere motorferdselen i utmark og vassdrag med sikte på å verne om naturmiljøet og fremme trivselen.

---

§ 4. Tillatelser med hjemmel direkte i loven

Kommunestyret → Hovedutvalg Landbruk, Miljø og Teknikk (LMT)

---

§ 6. Tillatelser etter søknad

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknikk og Miljø

Naturmangfoldloven

Tittel: Lov om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven)

Departement: Klima- og miljødepartementet

Vedtatt: 19.06.2009 **Ikrafttredelse:** 01.07.2009 **Sist endret:** 01.01.2017 [Ekstern lenke](#)

Kapittel I. Formål og virkeområder

§ 1. Lovens formål

Lovens formål er at naturen med dens biologiske, landskapsmessige og geologiske mangfold og økologiske prosesser tas vare på ved bærekraftig bruk og vern, også slik at den gir grunnlag for menneskenes virksomhet, kultur, helse og trivsel, nå og i fremtiden, også som grunnlag for samisk kultur.

Kapittel II. Alminnelige bestemmelser og bærekraftig bruk

§ 7. Prinsipper for offentlig beslutningstaking i §§8 til 12

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknisk og Miljø → Enhetsleder Forvaltning Saksbehandle i henhold til prinsipper for offentlig beslutningstaking i §§ 8 til 12

Opplæringslova

Tittel: Lov om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa (opplæringslova)

Departement: Kunnskapsdepartementet

Vedtatt: 17.07.1998 **Ikrafttredelse:** 01.08.1999 **Sist endret:** 22.06.2018 [Ekstern lenke](#)

Kapittel 1. Formål, virkeområde og tilpassa opplæring m.m.

§ 1-1. Formålet med opplæringa

Opplæringa i skole og lærebedrift skal, i samarbeid og forståing med heimen, opne dører mot verda og framtida og gi elevane og lærlingane historisk og kulturell innsikt og forankring.

Opplæringa skal byggje på grunnleggjande verdiar i kristen og humanistisk arv og tradisjon, slik som respekt for menneskeverdet og naturen, på åndsfridom, nestekjærleik, tilgjeving, likeverd og solidaritet, verdiar som òg kjem til uttrykk i ulike religionar og livssyn og som er forankra i menneskerettane. Opplæringa skal bidra til å utvide kjennskapen til og forståinga av den nasjonale kulturarven og vår felles internasjonale kulturtradisjon.

Opplæringa skal gi innsikt i kulturelt mangfald og vise respekt for den einskilde si overtyding. Ho skal fremje demokrati, likestilling og vitskapleg tenkjemåte. Elevane og lærlingane skal utvikle kunnskap, dugleik og holdningar for å kunne meistre liva sine og for å kunne delta i arbeid og fellesskap i samfunnet. Dei skal få utfalde skaparglede, engasjement og utforskartrøng. Elevane og lærlingane skal lære å tenkje kritisk og handle etisk og miljøbevisst. Dei skal ha medansvar og rett til medverknad. Skolen og lærebedrifta skal møte elevane og lærlingane med tillit, respekt og krav og gi dei utfordringar som fremjar danning og lærelyst. Alle former for diskriminering skal motarbeidast.

Kapittel 2. Grunnskolen

§ 2-1. Rett og plikt til grunnskoleopplæring

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Levekår

- Myndighet til å sette fram krav om tiltale etter § 2-1, femte ledd.
-

§ 2-1. Rett og plikt til grunnskoleopplæring

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Levekår → Rektor Sokndal Skole

- Myndighet til å fatte vedtak om framskutt eller utsatt skolestart etter § 2-1, tredje ledd.
  - Myndighet til å fatte vedtak om ekstra år i grunnskolen eller hoppe over et grunnskoleår etter § 2-1, fjerde ledd.
  - Myndighet til å avgjøre søknader om å gå et ekstra år i grunnskolen etter § 2-1, fjerde ledd.
-

§ 2-2. Omfanget av grunnskoleopplæringa i tid

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Levekår

- Myndighet til å fastsette forskrift om omfanget av undervisningstid § 2-2, annet ledd.
  - Myndighet til å fastsette forskrift om skole- og feriedager for elevene etter § 2-2, fjerde ledd.
-

§ 2-3. Innhald og vurdering i grunnskoleopplæringa

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Levekår → Rektor Sokndal Skole

- Myndighet til å fatte vedtak om bruk av undervisningstid etter § 2-3, første ledd.
  - Myndighet til å vedta forsering av enkeltfag i ungdomsskolen i forhold til videregående opplæring etter § 2-1, fjerde ledd.
-

§ 2-3a. Fritak frå aktivitetar m.m. i opplæringa

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Levekår → Rektor Sokndal Skole

- Myndighet til å vedta fritak fra aktiviteter m.m. i opplæringen etter § 2-3a.
-

§ 2-6. Teiknspråkopplæring i grunnskolen

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Levekår → Pedagogisk veileder

- Myndighet til å fatte vedtak om opplæring i og på tegnspråk etter § 2-6.
-

§ 2-8. Særskild språkopplæring for elevar frå språklege minoritetar

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Levekår → Rektor Sokndal skole

- Myndighet til å fatte enkeltvedtak om særskilt språkopplæring for elever fra språklige minoriteter, etter § 2-8 og forskriftens § 1-1.
-

§ 2-11. Permisjon frå den pliktige opplæringa

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Levekår → Rektor Sokndal Skole

- Myndighet til å fatte vedtak om permisjon i inntil 2 uker etter § 2-11.
-

§ 2-14. Punktskriftopplæring m.m.

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Levekår → Pedagogisk veileder

- Myndighet til å fatte vedtak om punktskriftopplæring etter § 2-14.
-

Kapittel 4A. Opplæring spesielt organisert for vaksne

§ 4A-1. Rett til grunnskoleopplæring for vaksne

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Levekår → Pedagogisk veileder

- Myndighet til å ta opp voksne til grunnskoleopplæring etter § 4A-1.
-

§ 4A-2. Rett til spesialundervisning på grunnskolen område

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Levekår → Pedagogisk veileder

- Myndighet til å fatte enkeltvedtak etter § 4A-2 om voksnes rett til spesialundervisning på grunnskolen område.
  - Myndighet til å fatte enkeltvedtak om særskilte logopedtjenester i med hensyn til voksnes rett til spesialundervisning på grunnskolen område.
-

§ 4A-7. Skyss m.m.

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Levekår → Pedagogisk veileder

Ansvar for å besørge skyss og innlosjering etter § 4A-7.

Kapittel 5. Spesialundervisning

§ 5-1. Rett til spesialundervisning

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Levekår → Rektor / Pedagogisk veileder

- **Rektor** gis myndighet til å fatte vedtak om rett til spesialundervisning for barn og unge iht. § 5.
  - **Pedagogisk veileder** gis myndighet til å fatte vedtak om rett til spesialundervisning for barn og unge som får opplæring i andre kommuner og i private skoler (etter § 3-6 i friskoleloven)
-

§ 5-3. Sakkunnig vurdering

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Levekår → Interkomm. PPT kontor i Dalane

---

§ 5-6. Pedagogisk-psykologisk teneste

Kapittel 7. Skyss og innlosjering

§ 7-1. Skyss og innlosjering i grunnskolen

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Levekår → Pedagogisk veileder

- Ansvar for å besørge skyss og innlosjering etter § 7-1, jf. § 7-3.
  - Myndighet til å avgjøre hva som kan være særlig farlig eller vanskelig skolevei etter § 7-1, første ledd.
-

§ 7-3. Skyss for funksjonshemmede og mellombels skadde eller sjuke

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Levekår → Pedagogisk veileder

- Myndighet etter § 7-3.
-

§ 7-4. Reisefølgje og tilsyn

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Levekår → Pedagogisk veileder

Myndighet til å fatte øvrige enkeltvedtak etter § 7-4.

Kapittel 8. Organisering av undervisninga

§ 8-1. Skolen

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Levekår

- Myndighet til å fastsette forskrift og fatte enkeltvedtak om skoleplassering etter § 8-1.
  - Myndighet til å avgjøre søknader om fortsatt elevplass ved skolen ved flytting etter § 8-1.
  - Myndighet til å avgjøre søknader om å få tildelt midlertidig skoleplass på annen skole med innføringsklasse etter § 8.1.
-

Kapittel 9. Leiing, funksjonar, utstyr og læremiddel i skolen

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Levekår → Rektor Sokndal skole

Kapittel 9A. Elevarne sitt skolemiljø

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Levekår → Rektor Sokndal Skole

---

§ 13-1. Plikt for kommunen til å sørge for grunnskoleopplæring

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Levekår

Kapittel 13. Ansvar til kommunen, fylkeskommunen og staten

§ 13-4. Ansvar for skoleskyss m.m.

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Levekår → Pedagogisk veileder

---

§ 13-6. Musikk- og kulturskoletilbud

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Levekår → Rektor Musikk og kulturskole

---

§ 13-7. Skolefritidsordningen

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Levekår → Rektor Sokndal Skole

---

§ 13-7b. Plikt for kommunen til å tilby leirskoleopphald eller annan skoletur

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Levekår → Rektor Sokndal Skole

---

Kapittel 14. Tilsyn m.m.

§ 14-3. Kommunalt tilsyn med heimeopplæring

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Levekår → Pedagogisk veileder

Myndighet til å føre tilsyn og kreve at barn og unge skal gå i skole dersom forutsetningene for opplæring i hjemmet ikke er oppfylt etter § 14-3

Panteloven

Tittel: Lov om pant (panteloven)

Departement: Justis- og beredskapsdepartementet

Vedtatt: 08.02.1980 **Ikrafttredelse:** 01.01.1981 **Sist endret:** 01.01.2018 [Ekstern lenke](#)

Kap. 1. Almennelige bestemmelser

§ 1-1. Definisjoner

- (1) *Med panterett menes en særrett til å søke dekning for et krav (pantekravet) i ett eller flere bestemte formuesgoder (pantet).*
  - (2) *Med underpant menes en panterett hvor rådigheten over pantet ikke blir fratatt eieren.*
  - (3) *Med håndpant menes en panterett hvor rådigheten over pantet blir fratatt eieren.*
  - (4) *Med realregister menes grunnbok, skipsregister (herunder Norsk Internasjonalt Skipsregister), luftfartøyregister og lignende rettighetsregister ordnet etter de formuesgoder som rettigheten gjelder. Verdipapirregistre og Løsøreregisterets motorvognregister regnes ikke som realregistre.*
  - (5) *Med Løsøreregister menes Landsregisteret for rettigheter i løsøre.*
-

Kap. 6. Lovbestemt pant

§ 6-1. Lovbestemt pant i fast eiendom

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Økonomi og Anayse → Leder Kemnerkontoret

- Myndighet til å gjennomføre avtalepant, utleggspant og rettsvern.
- Myndighet til å melde krav ved åpning av gjeldsforhandlinger.
- Myndighet til å avgjøre om gjeldsordningsforslaget kan godtas.
- Myndighet til å begjære oppheving av gjeldsordning hvis skyldneren ikke overholder sine plikter.
- Myndighet til å følge opp reglene om lovbestemt pant i kapittel 6.

Pasient- og brukerrettighetsloven

Tittel: Lov om pasient- og brukerrettigheter (pasient- og brukerrettighetsloven)

Departement: Helse- og omsorgsdepartementet

Vedtatt: 02.07.1999 **Ikrafttredelse:** 01.01.2001 **Sist endret:** 01.01.2018 [Ekstern lenke](#)

Kapittel 1. Almennelige bestemmelser

§ 1-1. Formål

Lovens formål er å bidra til å sikre befolkningen lik tilgang på tjenester av god kvalitet ved å gi pasienter og brukere rettigheter overfor helse- og omsorgstjenesten. Lovens bestemmelser skal bidra til å fremme tillitsforholdet mellom pasient og bruker og helse- og omsorgstjenesten, fremme sosial trygghet og ivareta respekten for den enkelte pasients og brukers liv, integritet og menneskeverd.

Kapittel 4. Samtykke til helsehjelp

§ 4-6 a. Bruk av varslings- og lokaliseringsteknologi

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef → Mellomleder Omsorg og Mellomleder Helse og Velferd

Myndighet til å treffe enkeltvedtak, samt kontroll av kvaliteten på tjenestetilbudet.

Kapittel 4 A. Helsehjelp til pasienter uten samtykkekompetanse som motsetter seg helsehjelpen mv.

§ 4A-5. Vedtak om helsehjelp som pasienten motsetter seg

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Levekår → Mellomleder Omsorg og Mellomleder Helse og Velferd

Myndighet til å treffe enkeltvedtak etter denne bestemmelsen, samt kontroll av kvaliteten på tjenestetilbudet gitt under denne bestemmelsen.

Kapittel 7. Klage mv.

§ 7-8. Oppfyllelse av enkeltvedtak som er kjent ugyldig

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Levekår

En kommune må oppfylle et vedtak fra et statlig forvaltningsorgan som gir en privat part rett til tjenester etter loven her, selv om kommunen får vedtaket kjent ugyldig gjennom søksmål etter tvisteloven § 1-4 a.

Vedtak kan i tilfeller som nevnt i første punktum bare omgjøres til skade for den private parten etter forvaltningsloven § 35 første ledd bokstav c dersom det er ugyldig fordi den private parten, eller noen som handlet på den private partens vegne, forsettlig eller grovt uaktsomt har gitt uriktige opplysninger eller holdt tilbake opplysninger.

Personopplysningsloven

Tittel: Lov om behandling av personopplysninger (personopplysningsloven)

Departement: Justis- og beredskapsdepartementet

Vedtatt: 15.06.2018 **Ikrafttredelse:** 20.07.2018 **Sist endret:** 20.12.2018 [Ekstern lenke](#)

Kapittel 1. Personvernforordningen

§ 1. Gjennomføring av personvernforordningen

EØS-avtalen vedlegg XI nr. 5e (forordning (EU) 2016/679) om vern av fysiske personer i forbindelse med behandling av personopplysninger og om fri utveksling av slike opplysninger samt om oppheving av direktiv 95/46/EF (generell personvernforordning) gjelder som lov med de tilpasningene som følger av vedlegg XI, protokoll 1 og avtalen for øvrig.

Kapittel 2. Lovens saklige og geografiske virkeområde

§ 2. Saklig virkeområde og forholdet til andre lover

Loven og personvernforordningen gjelder ved helt eller delvis automatisert behandling av personopplysninger og ved ikke-automatisert behandling av personopplysninger som inngår i eller skal inngå i et register. Loven og personvernforordningen gjelder ikke når annet er bestemt i eller med hjemmel i lov.

Loven og personvernforordningen gjelder ikke

a) ved behandling av personopplysninger som utføres av en fysisk person som ledd i rent personlige eller familiemessige aktiviteter

b) for saker som behandles eller avgjøres i medhold av rettspleielovene (domstolloven, straffeprosessloven, tvisteloven og tvangsfullbyrdelsesloven mv.).

Personvernforordningen artikkel 56 og kapittel VII gjelder bare innenfor EØS-avtalens virkeområde. Bestemmelsene i personvernforordningen går i tilfelle konflikt foran bestemmelser i annen lov som regulerer samme forhold, jf. EØS-loven § 2.

Hele loven (kapittel 1 – 9)

Kommunestyret → Rådmann → Arkivansvarlig

- Sikre at sletting eller kassasjon av personopplysninger skjer i henhold til bestemmelser om bevaring etter arkivloven
-

Hele loven (kapittel 1 – 9)

Kommunestyret → Rådmann → Leder IKT og Kommunalsjef Personal og Utvikling

- Leder IKT. Gi bindende tolkinger av lov og forskrifter for personopplysning i kommunen.
- Leder IKT. Utarbeide system for informasjonssikkerhet/personvern i kommunen
- Kommunalsjef Personal og Utvikling er personvernombud

Plan- og bygningsloven

Tittel: Lov om planlegging og byggesaksbehandling (plan- og bygningsloven)

Departement: Kommunal- og moderniseringsdepartementet

Vedtatt: 27.06.2008 **Ikrafttredelse:** 01.07.2009 **Sist endret:** 20.04.2018 [Ekstern lenke](#)

Første del: Alminnelig del

Kapittel 1. Fellesbestemmelser

§ 1-1. Lovens formål

Loven skal fremme bærekraftig utvikling til beste for den enkelte, samfunnet og framtidige generasjoner.

Planlegging etter loven skal bidra til å samordne statlige, regionale og kommunale oppgaver og gi grunnlag for vedtak om bruk og vern av ressurser.

Byggesaksbehandling etter loven skal sikre at tiltak blir i samsvar med lov, forskrift og planvedtak. Det enkelte tiltak skal utføres forsvarlig.

Planlegging og vedtak skal sikre åpenhet, forutsigbarhet og medvirkning for alle berørte interesser og myndigheter. Det skal legges vekt på langsiktige løsninger, og konsekvenser for miljø og samfunn skal beskrives.

Prinsippet om universell utforming skal ivaretas i planleggingen og kravene til det enkelte byggetiltak. Det samme gjelder hensynet til barn og unges oppvekstvilkår og estetisk utforming av omgivelsene.

Hele loven (kapittel 1 – 36)

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknikk og Miljø

Myndighet til å fatte vedtak som ikke er av prinsipiell betydning, eller som er delegert til Hovedutvalg for Landbruk, Miljø og Teknikk (LMT), eller saker som Plan- og bygningsloven uttrykkelig sier kommunestyret selv skal avgjøre.

---

§ 1-8. Forbud mot tiltak mv. langs sjø og vassdrag

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknikk og Miljø → Forvaltningsleder

Gi dispensasjon i henhold til kap. 19 fra bestemmelsene om tiltak i 100-metersbeltet langs sjøen etter § 1-8 i saker av kurant art.

Andre del: Plandel

IV Kommunal planlegging

§ 12-8. Oppstart av reguleringsplanarbeid

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknikk og Miljø → Forvaltningsleder

Saksbehandle og fatte vedtak i henhold til §§ 12-8, 12-9 annet ledd, 12-10, 12-11 og 12-12 fjerde og femte ledd og 12-14 annet ledd når endringene er mindre vesentlige sett planen som helhet.

---

§ 12-9. Behandling av planprogram for planer med vesentlige virkninger

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknikk og Miljø → Forvaltningsleder

Saksbehandle og fatte vedtak i henhold til §§ 12-8, 12-9 annet ledd, 12-10, 12-11 og 12-12 fjerde og femte ledd og 12-14 annet ledd når endringene er mindre vesentlige sett planen som helhet.

---

§ 12-10. Behandling av reguleringsplanforslag

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknikk og Miljø → Forvaltningsleder

Saksbehandle og fatte vedtak i henhold til §§ 12-8, 12-9 annet ledd, 12-10, 12-11 og 12-12 fjerde og femte ledd og 12-14 annet ledd når endringene er mindre vesentlige sett planen som helhet.

---

§ 12-11. Behandling av private reguleringsplanforslag

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknikk og Miljø → Forvaltningsleder

Saksbehandle og fatte vedtak i henhold til §§ 12-8, 12-9 annet ledd, 12-10, 12-11 og 12-12 fjerde og femte ledd og 12-14 annet ledd når endringene er mindre vesentlige sett planen som helhet.

---

§ 12-12. Vedtak av reguleringsplan

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknikk og Miljø → Forvaltningsleder

Saksbehandle og fatte vedtak i henhold til §§ 12-8, 12-9 annet ledd, 12-10, 12-11 og 12-12 fjerde og femte ledd og 12-14 annet ledd når endringene er mindre vesentlige sett planen som helhet.

---

§ 12-14. Endring og oppheving av reguleringsplan

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknikk og Miljø → Forvaltningsleder

Saksbehandle og fatte vedtak i henhold til §§ 12-8, 12-9 annet ledd, 12-10, 12-11 og 12-12 fjerde og femte ledd og 12-14 annet ledd når endringene er mindre vesentlige sett planen som helhet.

Tredje del: Gjennomføring

Kapittel 16. Ekspropriasjon

§ 16-6. Tomtearrondring

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknikk og Miljø → Forvaltningsleder

Saksbehandle og fatte vedtak i henhold til § 16-6 nr. 2 om vilkår for byggetillatelse.

Kapittel 19. Dispensasjon

§ 19-2. Dispensasjonsvedtaket

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknikk og Miljø → Forvaltningsleder

- Gi dispensasjon fra lov, forskrift eller vedtekt i henhold til kap. 19 i saker av kurant art.
  - Gi dispensasjon i henhold til kap. 19 fra arealdelen i kommuneplan, kystzoneplan, kommunedelplaner, reguleringsplan og bebyggelsesplan i saker av kurant art.
  - Gi dispensasjon i henhold til kap. 19 fra bestemmelsene om tiltak i 100-metersbeltet langs sjøen etter § 1-8 i saker av kurant art.
-

§ 19-3. Midlertidig dispensasjon

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknikk og Miljø → Forvaltningsleder

- Gi dispensasjon fra lov, forskrift eller vedtekt i henhold til kap. 19 i saker av kurant art.
  - Gi dispensasjon i henhold til kap. 19 fra arealdelen i kommuneplan, kystzoneplan, kommunedelplan for Fredrikstad byområde, reguleringsplan og bebyggelsesplan i saker av kurant art.
  - Gi dispensasjon i henhold til kap. 19 fra bestemmelsene om tiltak i 100-metersbeltet langs sjøen etter § 1-8 i saker av kurant art.
-

§ 19-4. Dispensasjonsmyndigheten

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknikk og Miljø → Forvaltningsleder

- Gi dispensasjon fra lov, forskrift eller vedtekt i henhold til kap. 19 i saker av kurant art.
  - Gi dispensasjon i henhold til kap. 19 fra arealdelen i kommuneplan, kystzoneplan, kommunedelplan for Fredrikstad byområde, reguleringsplan og bebyggelsesplan i saker av kurant art.
  - Gi dispensasjon i henhold til kap. 19 fra bestemmelsene om tiltak i 100-metersbeltet langs sjøen etter § 1-8 i saker av kurant art.
-

Fjerde del: Byggesaksdel

Kapittel 20. Søknadsplikt

§ 20-1. Tiltak som omfattes av byggesaksbestemmelsene

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknikk og Miljø → Forvaltningsleder

Saksbehandle og fatte vedtak i henhold til plan- og bygningsloven med tilhørende forskrifter for kap. 20-32, med unntak av saker der vedtaksmyndighet framgår av plan- og bygningsloven og delegeringsreglementet.

---

§ 20-2. Søknadsplikt

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknikk og Miljø → Forvaltningsleder

Saksbehandle og fatte vedtak i henhold til plan- og bygningsloven med tilhørende forskrifter for kap. 20-32, med unntak av saker der vedtaksmyndighet framgår av plan- og bygningsloven og delegasjonsreglementet.

---

§ 20-4. Søknadspliktige tiltak som kan forestås av tiltakshaver

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknikk og Miljø → Forvaltningsleder

Saksbehandle og fatte vedtak i henhold til plan- og bygningsloven med tilhørende forskrifter for kap. 20-32, med unntak av saker der vedtaksmyndighet framgår av plan- og bygningsloven og delegasjonsreglementet.

---

§ 20-5. Tiltak som er unntatt fra søknadsplikt

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknikk og Miljø → Forvaltningsleder

Saksbehandle og fatte vedtak i henhold til plan- og bygningsloven med tilhørende forskrifter for kap. 20-32, med unntak av saker der vedtaksmyndighet framgår av plan- og bygningsloven og delegasjonsreglementet.

---

§ 20-8. Unntak fra krav i loven for visse skjermingsverdige objekter

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknikk og Miljø → Forvaltningsleder

Saksbehandle og fatte vedtak i henhold til plan- og bygningsloven med tilhørende forskrifter for kap. 20-32, med unntak av saker der vedtaksmyndighet framgår av plan- og bygningsloven og delegasjonsreglementet.

Kapittel 21. Krav til innhold og behandling av søknader

§ 21-1. Forhåndskonferanse

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknikk og Miljø → Forvaltningsleder

Saksbehandle og fatte vedtak i henhold til plan- og bygningsloven med tilhørende forskrifter for kap. 20-32, med unntak av saker der vedtaksmyndighet framgår av plan- og bygningsloven og delegasjonsreglementet.

---

§ 21-2. Søknad om tillatelse

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknikk og Miljø → Forvaltningsleder

Saksbehandle og fatte vedtak i henhold til plan- og bygningsloven med tilhørende forskrifter for kap. 20-32, med unntak av saker der vedtaksmyndighet framgår av plan- og bygningsloven og delegasjonsreglementet.

---

§ 21-3. Nabovarsel

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknikk og Miljø → Forvaltningsleder

Saksbehandle og fatte vedtak i henhold til plan- og bygningsloven med tilhørende forskrifter for kap. 20-32, med unntak av saker der vedtaksmyndighet framgår av plan- og bygningsloven og delegasjonsreglementet.

---

§ 21-4. Behandling av søknaden i kommunen

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknikk og Miljø → Forvaltningsleder

Saksbehandle og fatte vedtak i henhold til plan- og bygningsloven med tilhørende forskrifter for kap. 20-32, med unntak av saker der vedtaksmyndighet framgår av plan- og bygningsloven og delegasjonsreglementet.

---

§ 21-5. Den kommunale bygningsmyndighetens samordningsplikt

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknikk og Miljø → Forvaltningsleder

Saksbehandle og fatte vedtak i henhold til plan- og bygningsloven med tilhørende forskrifter for kap. 20-32, med unntak av saker der vedtaksmyndighet framgår av plan- og bygningsloven og delegasjonsreglementet.

---

§ 21-6. Privatrettslige forhold

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknikk og Miljø → Forvaltningsleder

Saksbehandle og fatte vedtak i henhold til plan- og bygningsloven med tilhørende forskrifter for kap. 20-32, med unntak av saker der vedtaksmyndighet framgår av plan- og bygningsloven og delegasjonsreglementet.

---

§ 21-7. Tidsfrister med særskilte virkninger

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknikk og Miljø → Forvaltningsleder

Saksbehandle og fatte vedtak i henhold til plan- og bygningsloven med tilhørende forskrifter for kap. 20-32, med unntak av saker der vedtaksmyndighet framgår av plan- og bygningsloven og delegasjonsreglementet.

---

§ 21-8. Andre tidsfrister

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknikk og Miljø → Forvaltningsleder

Saksbehandle og fatte vedtak i henhold til plan- og bygningsloven med tilhørende forskrifter for kap. 20-32, med unntak av saker der vedtaksmyndighet framgår av plan- og bygningsloven og delegasjonsreglementet.

---

§ 21-9. Bortfall av tillatelse

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknikk og Miljø → Forvaltningsleder

Saksbehandle og fatte vedtak i henhold til plan- og bygningsloven med tilhørende forskrifter for kap. 20-32, med unntak av saker der vedtaksmyndighet framgår av plan- og bygningsloven og delegasjonsreglementet.

---

§ 21-10. Sluttkontroll og ferdigattest

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknikk og Miljø → Forvaltningsleder

Saksbehandle og fatte vedtak i henhold til plan- og bygningsloven med tilhørende forskrifter for kap. 20-32, med unntak av saker der vedtaksmyndighet framgår av plan- og bygningsloven og delegasjonsreglementet.

Kapittel 23. Ansvar i byggesaker

§ 23-1. Ansvar i byggesaker

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknikk og Miljø → Forvaltningsleder

Saksbehandle og fatte vedtak i henhold til plan- og bygningsloven med tilhørende forskrifter for kap. 20-32, med unntak av saker der vedtaksmyndighet framgår av plan- og bygningsloven og delegasjonsreglementet.

---

§ 23-3. Krav til ansvarlig foretak. Omfang og varighet av ansvaret

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknikk og Miljø → Forvaltningsleder

Saksbehandle og fatte vedtak i henhold til plan- og bygningsloven med tilhørende forskrifter for kap. 20-32, med unntak av saker der vedtaksmyndighet framgår av plan- og bygningsloven og delegasjonsreglementet.

Kapittel 24. Kvalitetssikring og kontroll med prosjektering og utførelse av tiltak

§ 24-1. Kvalitetssikring og kontroll med prosjektering og utførelse

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknikk og Miljø → Forvaltningsleder

Saksbehandle og fatte vedtak i henhold til plan- og bygningsloven med tilhørende forskrifter for kap. 20-32, med unntak av saker der vedtaksmyndighet framgår av plan- og bygningsloven og delegasjonsreglementet.

Kapittel 25. Tilsyn

§ 25-1. Tilsynsplikt

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknikk og Miljø → Forvaltningsleder

Saksbehandle og fatte vedtak i henhold til plan- og bygningsloven med tilhørende forskrifter for kap. 20-32, med unntak av saker der vedtaksmyndighet framgår av plan- og bygningsloven og delegasjonsreglementet.

---

§ 25-2. Gjennomføring av tilsynet

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknikk og Miljø → Forvaltningsleder

Saksbehandle og fatte vedtak i henhold til plan- og bygningsloven med tilhørende forskrifter for kap. 20-32, med unntak av saker der vedtaksmyndighet framgår av plan- og bygningsloven og delegasjonsreglementet.

---

§ 25-3. Tilsyn fra overordnet myndighet

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknikk og Miljø

Saksbehandle og fatte vedtak i henhold til plan- og bygningsloven med tilhørende forskrifter for kap. 20-32, med unntak av saker der vedtaksmyndighet framgår av plan- og bygningsloven og delegasjonsreglementet.

Kapittel 26. Opprettelse og endring av eiendom

§ 26-1. Opprettelse og endring av eiendom

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknikk og Miljø → Forvaltningsleder

Saksbehandle og fatte vedtak i henhold til plan- og bygningsloven med tilhørende forskrifter for kap. 20-32, med unntak av saker der vedtaksmyndighet framgår av plan- og bygningsloven og delegasjonsreglementet.

Kapittel 27. Tilknytning til infrastruktur

§ 27-1. Vannforsyning

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknikk og Miljø → Leder Vann og Avløp

- Vurdere vann- og avløpsrelaterte forhold i byggesaker, jf. plan- og bygningsloven §§ 27-1, 27-2 og 27-3.
  - Gi uttalelse om slokkevann etter § 27-1.
  - Saksbehandle og fatte vedtak i henhold til plan- og bygningsloven med tilhørende forskrifter for kap. 20-32, med unntak av saker der vedtaksmyndighet framgår av plan- og bygningsloven og delegasjonsreglementet.
-

§ 27-2. Avløp

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknikk og Miljø → Forvaltningsleder

Vurdere vann- og avløpsrelaterte forhold i byggesaker, jf. plan- og bygningsloven §§ 27-1, 27-2 og 27-3.

Saksbehandle og fatte vedtak i henhold til plan- og bygningsloven med tilhørende forskrifter for kap. 20-32, med unntak av saker der vedtaksmyndighet framgår av plan- og bygningsloven og delegasjonsreglementet.

---

§ 27-3. Tilknytning til eksisterende private anlegg

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknikk og Miljø → Forvaltningsleder

Vurdere vann- og avløpsrelaterte forhold i byggesaker, jf. plan- og bygningsloven §§ 27-1, 27-2 og 27-3.

Saksbehandle og fatte vedtak i henhold til plan- og bygningsloven med tilhørende forskrifter for kap. 20-32, med unntak av saker der vedtaksmyndighet framgår av plan- og bygningsloven og delegasjonsreglementet.

---

§ 27-4. Atkomst

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknikk og Miljø → Forvaltningsleder

Saksbehandle og fatte vedtak i henhold til plan- og bygningsloven med tilhørende forskrifter for kap. 20-32, med unntak av saker der vedtaksmyndighet framgår av plan- og bygningsloven og delegasjonsreglementet.

---

§ 27-5. Fjernvarmeanlegg

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknikk og Miljø

Saksbehandle og fatte vedtak i henhold til plan- og bygningsloven med tilhørende forskrifter for kap. 20-32, med unntak av saker der vedtaksmyndighet framgår av plan- og bygningsloven og delegasjonsreglementet.

Kapittel 28. Krav til byggetomta og ubebygd areal

§ 28-1. Byggegrunn, miljøforhold mv.

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknikk og Miljø → Forvaltningsleder

Saksbehandle og fatte vedtak i henhold til plan- og bygningsloven med tilhørende forskrifter for kap. 20-32, med unntak av saker der vedtaksmyndighet framgår av plan- og bygningsloven og delegasjonsreglementet.

---

§ 28-2. Sikringstiltak ved byggearbeid mv.

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknikk og Miljø → Forvaltningsleder

Saksbehandle og fatte vedtak i henhold til plan- og bygningsloven med tilhørende forskrifter for kap. 20-32, med unntak av saker der vedtaksmyndighet framgår av plan- og bygningsloven og delegasjonsreglementet.

---

§ 28-3. Tiltak på nabogrunn

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknikk og Miljø → Forvaltningsleder

Saksbehandle og fatte vedtak i henhold til plan- og bygningsloven med tilhørende forskrifter for kap. 20-32, med unntak av saker der vedtaksmyndighet framgår av plan- og bygningsloven og delegasjonsreglementet.

---

§ 28-4. Sikring ved gjerde

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknikk og Miljø → Forvaltningsleder

Saksbehandle og fatte vedtak i henhold til plan- og bygningsloven med tilhørende forskrifter for kap. 20-32, med unntak av saker der vedtaksmyndighet framgår av plan- og bygningsloven og delegasjonsreglementet.

---

§ 28-5. Orden på og bruk av ubebygd areal. Sikringstiltak ved byggverk mv.

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknikk og Miljø → Forvaltningsleder

Saksbehandle og fatte vedtak i henhold til plan- og bygningsloven med tilhørende forskrifter for kap. 20-32, med unntak av saker der vedtaksmyndighet framgår av plan- og bygningsloven og delegasjonsreglementet.

---

§ 28-6. Sikring av basseng, brønn og dam

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknikk og Miljø → Forvaltningsleder
Saksbehandle og fatte vedtak i henhold til plan- og bygningsloven med tilhørende forskrifter for kap. 20-32, med unntak av saker der vedtaksmyndighet framgår av plan- og bygningsloven og delegasjonsreglementet.

---

§ 28-7. Den ubebygde del av tomta. Fellesareal

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknikk og Miljø → Forvaltningsleder
Saksbehandle og fatte vedtak i henhold til plan- og bygningsloven med tilhørende forskrifter for kap. 20-32, med unntak av saker der vedtaksmyndighet framgår av plan- og bygningsloven og delegasjonsreglementet.

Kapittel 29. Krav til tiltaket

§ 29-2. Visuelle kvaliteter

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknikk og Miljø → Forvaltningsleder
Saksbehandle og fatte vedtak i henhold til plan- og bygningsloven med tilhørende forskrifter for kap. 20-32, med unntak av saker der vedtaksmyndighet framgår av plan- og bygningsloven og delegasjonsreglementet.

---

§ 29-4. Byggverkets plassering, høyde og avstand fra nabogrense

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknikk og Miljø → Forvaltningsleder
Saksbehandle og fatte vedtak i henhold til plan- og bygningsloven med tilhørende forskrifter for kap. 20-32, med unntak av saker der vedtaksmyndighet framgår av plan- og bygningsloven og delegasjonsreglementet.

---

§ 29-6. Tekniske installasjoner og anlegg

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknikk og Miljø → Forvaltningsleder
Saksbehandle og fatte vedtak i henhold til plan- og bygningsloven med tilhørende forskrifter for kap. 20-32, med unntak av saker der vedtaksmyndighet framgår av plan- og bygningsloven og delegasjonsreglementet.

---

§ 29-9. Heis, rulletrapp og rullende fortau. Sikkerhetskontroll

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknikk og Miljø → Forvaltningsleder
Saksbehandle og fatte vedtak i henhold til plan- og bygningsloven med tilhørende forskrifter for kap. 20-32, med unntak av saker der vedtaksmyndighet framgår av plan- og bygningsloven og delegasjonsreglementet.

Kapittel 30. Krav til særskilte tiltak

§ 30-2. Byggverk og virksomhet som kan medføre fare eller særlig ulempe

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknikk og Miljø → Forvaltningsleder
Saksbehandle og fatte vedtak i henhold til plan- og bygningsloven med tilhørende forskrifter for kap. 20-32, med unntak av saker der vedtaksmyndighet framgår av plan- og bygningsloven og delegasjonsreglementet.

---

§ 30-3. Skilt- og reklameinnretninger

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknikk og Miljø → Forvaltningsleder
Saksbehandle og fatte vedtak i henhold til plan- og bygningsloven med tilhørende forskrifter for kap. 20-32, med unntak av saker der vedtaksmyndighet framgår av plan- og bygningsloven og delegasjonsreglementet.

---

§ 30-4. Andre varige konstruksjoner eller anlegg. Vesentlige terrenginngrep mv.

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknikk og Miljø → Forvaltningsleder

Saksbehandle og fatte vedtak i henhold til plan- og bygningsloven med tilhørende forskrifter for kap. 20-32, med unntak av saker der vedtaksmyndighet framgår av plan- og bygningsloven og delegasjonsreglementet.

Kapittel 31. Krav til eksisterende byggverk

§ 31-1. Ivaretagelse av kulturell verdi ved arbeid på eksisterende byggverk

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknikk og Miljø → Forvaltningsleder

Saksbehandle og fatte vedtak i henhold til plan- og bygningsloven med tilhørende forskrifter for kap. 20-32, med unntak av saker der vedtaksmyndighet framgår av plan- og bygningsloven og delegasjonsreglementet.

---

§ 31-2. Tiltak på eksisterende byggverk

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknikk og Miljø → Forvaltningsleder

Saksbehandle og fatte vedtak i henhold til plan- og bygningsloven med tilhørende forskrifter for kap. 20-32, med unntak av saker der vedtaksmyndighet framgår av plan- og bygningsloven og delegasjonsreglementet.

---

§ 31-3. Sikring og istandsetting. Frakobling av vann- og avløpsledning

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknikk og Miljø → Leder Vann og Avløp

Gi pålegg om utbedring og "plugging" av stikkledninger, jf. §§ 31-2 og 31-3.

Saksbehandle og fatte vedtak i henhold til plan- og bygningsloven med tilhørende forskrifter for kap. 20-32, med unntak av saker der vedtaksmyndighet framgår av plan- og bygningsloven og delegasjonsreglementet.

---

§ 31-5. Pålegg om og forbud mot riving

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknikk og Miljø → Forvaltningsleder

Saksbehandle og fatte vedtak i henhold til plan- og bygningsloven med tilhørende forskrifter for kap. 20-32, med unntak av saker der vedtaksmyndighet framgår av plan- og bygningsloven og delegasjonsreglementet.

---

§ 31-6. Bruksendring og riving av bolig

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknikk og Miljø → Forvaltningsleder

Saksbehandle og fatte vedtak i henhold til plan- og bygningsloven med tilhørende forskrifter for kap. 20-32, med unntak av saker der vedtaksmyndighet framgår av plan- og bygningsloven og delegasjonsreglementet.

---

§ 31-7. Tilsyn med eksisterende byggverk og arealer

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknikk og Miljø → Forvaltningsleder

Saksbehandle og fatte vedtak i henhold til plan- og bygningsloven med tilhørende forskrifter for kap. 20-32, med unntak av saker der vedtaksmyndighet framgår av plan- og bygningsloven og delegasjonsreglementet.

Femte del: Håndhevings- og gebyrregler

Kapittel 32. Ulovlighetsoppfølging

§ 32-1. Plikt til å forfølge ulovligheter

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknikk og Miljø → Forvaltningsleder

Saksbehandle og fatte vedtak i henhold til plan- og bygningsloven med tilhørende forskrifter for kap. 20-32, med unntak av saker der vedtaksmyndighet framgår av plan- og bygningsloven og delegasjonsreglementet.

---

§ 32-2. Forhåndsvarsel

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknikk og Miljø → Forvaltningsleder

Saksbehandle og fatte vedtak i henhold til plan- og bygningsloven med tilhørende forskrifter for kap. 20-32, med unntak av saker der vedtaksmyndighet framgår av plan- og bygningsloven og delegasjonsreglementet.

---

§ 32-3. Pålegg om retting og pålegg om stans

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknikk og Miljø → Forvaltningsleder

Saksbehandle og fatte vedtak i henhold til plan- og bygningsloven med tilhørende forskrifter for kap. 20-32, med unntak av saker der vedtaksmyndighet framgår av plan- og bygningsloven og delegasjonsreglementet.

---

§ 32-4. Pålegg om stans og opphør med øyeblikkelig virkning

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknikk og Miljø → Forvaltningsleder

Saksbehandle og fatte vedtak i henhold til plan- og bygningsloven med tilhørende forskrifter for kap. 20-32, med unntak av saker der vedtaksmyndighet framgår av plan- og bygningsloven og delegasjonsreglementet.

---

§ 32-5. Tvangsmulkt

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknikk og Miljø

- Vedta tvangsmulkt med hjemmel i § 32-5, dersom pålegg som nevnt ikke etterkommes.
- Frafalle tvangsmulkt som er gitt av virksomheten etter § 32-5.

Saksbehandle og fatte vedtak i henhold til plan- og bygningsloven med tilhørende forskrifter for kap. 20-32, med unntak av saker der vedtaksmyndighet framgår av plan- og bygningsloven og delegasjonsreglementet.

---

§ 32-6. Forelegg om plikt til å etterkomme pålegg eller forbud

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknikk og Miljø → Forvaltningsleder

Saksbehandle og fatte vedtak i henhold til plan- og bygningsloven med tilhørende forskrifter for kap. 20-32, med unntak av saker der vedtaksmyndighet framgår av plan- og bygningsloven og delegasjonsreglementet.

---

§ 32-7. Tvangsfullbyrdelse

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknikk og Miljø

Saksbehandle og fatte vedtak i henhold til plan- og bygningsloven med tilhørende forskrifter for kap. 20-32, med unntak av saker der vedtaksmyndighet framgår av plan- og bygningsloven og delegasjonsreglementet.

---

§ 32-8. Overtredelsesgebyr

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknikk og Miljø

Saksbehandle og fatte vedtak i henhold til plan- og bygningsloven med tilhørende forskrifter for kap. 20-32, med unntak av saker der vedtaksmyndighet framgår av plan- og bygningsloven og delegasjonsreglementet.

---

§ 32-8a. Overtredelsesgebyr for brudd på reglene om konsekvensutredninger

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknikk og Miljø

Saksbehandle og fatte vedtak i henhold til plan- og bygningsloven med tilhørende forskrifter for kap. 20-32, med unntak av saker der vedtaksmyndighet framgår av plan- og bygningsloven og delegasjonsreglementet.

---

§ 32-10. Samordning av sanksjoner

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknikk og Miljø

Saksbehandle og fatte vedtak i henhold til plan- og bygningsloven med tilhørende forskrifter for kap. 20-32, med unntak av saker der vedtaksmyndighet framgår av plan- og bygningsloven og delegasjonsreglementet.

Kapittel 33. Gebyr og undersøkelse på fast eiendom

§ 33-2. Undersøkelse på fast eiendom

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknisk og Miljø → Forvaltningsleder

Saksbehandle og fatte vedtak i henhold til plan- og bygningsloven med tilhørende forskrifter for kap. 20-32, med unntak av saker der vedtaksmyndighet framgår av plan- og bygningsloven og delegasjonsreglementet.

Psykisk helsevernloven

Tittel: Lov om etablering og gjennomføring av psykisk helsevern

Departement: Helse- og omsorgsdepartementet

Vedtatt: 02.07.1999 **Ikrafttredelse:** 01.01.2001 **Sist endret:** 01.09.2017 [Ekstern lenke](#)

Kapittel 1. Almennlige bestemmelser

§ 1-1. Formål

Formålet med loven her er å sikre at etablering og gjennomføring av psykisk helsevern skjer på en forsvarlig måte og i samsvar med menneskerettighetene og grunnleggende rettssikkerhetsprinsipper.

Det er et formål med reglene å forebygge og begrense bruk av tvang.

Helsehjelpen skal tilrettelegges med respekt for den enkeltes fysiske og psykiske integritet og så langt som mulig være i overensstemmelse med pasientens behov og selvbestemmelsesrett og respekten for menneskeverdet.

Kapittel 3. Etablering og opphør av tvungent psykisk helsevern

§ 3-1. Legeundersøkelse

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Levekår → Kommuneoverlege

Myndighet til å fatte vedtak om tvungen legeundersøkelse etter § 1-3, 1. avsnitt og § 3-1, 2. og 3. ledd.

---

§ 3-6. Varslings- og bistandsplikt for offentlig myndighet

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Levekår → Kommuneoverlege

Myndighet til å begjære videre undersøkelse etter § 3-6, 1. og 2. ledd.

Skogbrukslova

Tittel: Lov om skogbruk

Departement: Landbruks- og matdepartementet

Vedtatt: 27.05.2005 **Ikrafttredelse:** 01.01.2006 **Sist endret:** 01.10.2015 [Ekstern lenke](#)

Kapittel 1. Innleiande føresegner

§ 1. Formålet med lova

Denne lova har til formål å fremme ei berekraftig forvaltning av skogressursane i landet med sikte på aktiv lokal og nasjonal verdiskaping, og å sikre det biologiske mangfaldet, omsyn til landskapet, friluftslivet og kulturverdiane i skogen.

Kapittel 2. Skogbrukstiltak

§ 5. Skogregistrering og skogbruksplan

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknikk og Miljø → Leder Interkommunalt Landbrukskontor

---

§ 6. Forynging og stell av skog

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknikk og Miljø → Leder Interkommunalt Landbrukskontor

---

§ 7. Vegbygging i skog

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknikk og Miljø → Leder Interkommunalt Landbrukskontor

---

§ 9. Førebyggjande tiltak

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknikk og Miljø → Leder Interkommunalt Landbrukskontor

---

§ 10. Tiltak etter skade på skog

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknikk og Miljø → Leder Interkommunalt Landbrukskontor

---

Kapittel 4. Skogfond

§ 15. Bruk av skogfondet

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknikk og Miljø → Leder Interkommunalt Landbrukskontor

---

Kapittel 5. Avsluttande føresegner

§ 20. Tilsyn, kontroll og rapportering

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknikk og Miljø → Leder Interkommunalt Landbrukskontor

---

§ 23. Tvangsmulkt

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknikk og Miljø → Leder Interkommunalt Landbrukskontor

---

Sosialtjenesteloven

Tittel: Lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen

Departement: Arbeids- og sosialdepartementet

Vedtatt: 18.12.2009 **Ikrafttredelse:** 01.01.2010 **Sist endret:** 01.01.2019 [Ekstern lenke](#)

Kapittel 1. Lovens formål og virkeområde

§ 1. Lovverns formål

Formålet med loven er å bedre levekårene for vanskeligstilte, bidra til sosial og økonomisk trygghet, herunder at den enkelte får mulighet til å leve og bo selvstendig, og fremme overgang til arbeid, sosial inkludering og aktiv deltakelse i samfunnet.

Loven skal bidra til at utsatte barn og unge og deres familier får et helhetlig og samordnet tjenestetilbud. Loven skal bidra til likeverd og likestilling og forebygge sosiale problemer.

Kapittel 3. Generelle oppgaver

§ 12. Informasjon og generell forebyggende virksomhet

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Levekår → NAV-leder

---

§ 13. Samarbeid med andre deler av forvaltningen

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Levekår → NAV-leder

---

§ 14. Samarbeid med frivillige organisasjoner

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Levekår → NAV-leder

---

§ 15. Boliger til vanskeligstilte

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Levekår → Avdelingssjef Helse og Velferd

---

§ 16. Beredskapsplan, hjelpeplikt og gjensidig bistand

Kommunestyret → Rådmann → Kommunaldirektør Helse og velferd → NAV - leder

---

Kapittel 4. Individuelle tjenester

§ 17. Opplysning, råd og veiledning

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Levekår → NAV-leder

---

§ 18. Stønad til livsopphold

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Levekår → NAV-leder

---

§ 19. Stønad i særlige tilfeller

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Levekår → NAV-leder

---

§ 21. Stønadsformer

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Levekår → NAV-leder

---

§ 22. Utbetaling av stønad

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Levekår → NAV-leder

---

§ 23. Følgen av at det er gitt uriktige opplysninger

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Levekår → NAV-leder

---

§ 24. Inndrivelse av lån og andre former for dekning

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Økonomi- og Analyse

---

§ 25. Refusjon i underholdsbidrag

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Økonomi- og Analyse

---

§ 26 Refusjon i ytelser fra folketrygden m.m.

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Økonomi- og Analyse

---

§ 27. Midlertidig botilbud

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Levekår → Mellomleder Helse og Velferd

---

§ 28. Rett til individuell plan

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Levekår

---

§ 31. Iverksetting av programmet

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Levekår → NAV-leder

---

§ 32. Programmets varighet

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Levekår → NAV-leder

---

§ 33. Individuell plan for deltakere i kvalifiseringsprogram

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Levekår → NAV-leder

---

§ 34. Avbrudd i og avslutning av program

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Levekår → NAV-leder

---

§ 38. Samordning mellom kvalifiseringsstønad og andre offentlige ytelser

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Levekår → NAV-leder

---

§ 39. Utbetaling av kvalifiseringsstønad

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Levekår → NAV-leder

---

§ 40. Trekk i framtidige utbetalinger m.m.

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Levekår → NAV-leder

Stadsnavnlova

Tittel: Lov om stadnamn

Departement: Kulturdepartementet

Vedtatt: 18.05.1990 **Ikrafttredelse:** 01.07.1991 **Sist endret:** 21.06.2019 **Ekstern**

lenke: <https://lovdata.no/dokument/NL/lov/1990-05-18-11>

---

§ 1. Formål og verkeområde

Formålet med denne lova er å ta vare på stadnamn som språklege kulturminne, gi dei ei skriftform som er praktisk, og som ikkje skyggjer for meiningssinnhaldet i namnet, og medverke til kjennskap til og aktiv bruk av namna. Lova skal sikre omsynet til norske, samiske og kvenske stadnamn i samsvar med nasjonalt lovverk og internasjonale avtalar og konvensjonar.

Lova gjeld når organ for stat, fylkeskommune og kommune skal fastsetje stadnamn eller skrivemåten av dei, eller bruke dei i tenesta. Lova gjeld også bruk av stadnamn i selskap som det offentlege eig fullt ut og i læremiddel som skal brukast i skolen. Departementet kan i særskilte tilfelle gi forskrift om at lova skal gjelde når selskap som det offentlege ikkje eig fullt ut, skal bruke stadnamn.

---

§ 8. Kunngjering og høyring

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknisk og Miljø → Forvaltningsleder
Kunngjøring om at namnesak er tatt opp med vedtaksorganet

Straffeprosessloven

Tittel: Lov om rettergangsmåten i straffesaker

Departement: Justis- og beredskapsdepartementet

Vedtatt: 22.05.1981 **Ikrafttredelse:** 01.01.1986 **Sist endret:** 01.10.2016 [Ekstern lenke](#)

Kort om loven

Straffeprosessloven beskriver rettergangen i straffesaker. Loven bestemmer hva slags saker som skal behandles, hvordan domstolene skal behandle sakene som kommer opp, hvem som er partene i straffesaker og hvilke plikter og rettigheter de har. Loven gir videre regler om bruk av sakkyndige, pågrepelse og fengsling, ransaking, beslag, telefonkontroll, heftelser og besøksforbud.

Norsk straffeprosess bygger på anklageprinsippet, som stiller krav om et strengt skille mellom domstolene og påtalemyndigheten. Straffeprosessen legger også kontradiksjonsprinsippet til grunn. Dette innebærer at hver av partene skal ha rett til å bli hørt. Norsk straffeprosess er organisert med to parter: staten ved den offentlige påtalemyndighet og tiltalte og hans forsvarer. Rettsforhandlingene er som hovedregel offentlige, muntlige og bevis føres direkte for retten. Ved vurderingen av bevisene står retten som utgangspunkt fritt.

---

§ 81 a.

Kommunestyret → Rådmann

Myndigheten gjelder annet avsnitt.

Retten til å begjære påtale på vegne av en fylkeskommune, en kommune eller en samkommune utøves av henholdsvis fylkesting, kommunestyre eller samkommunestyre. Fylkestinget kan gi fullmakt til fylkesutvalget, fylkesordføreren, fylkesrådet, faste utvalg og administrasjonssjefen. Kommunestyret kan gi fullmakt til formannskapet, ordføreren, kommunerådet, faste utvalg, kommunedelsutvalg og administrasjonssjefen.

Strålevernloven

Tittel: Lov om strålevern og bruk av stråling

Departement: Helse- og omsorgsdepartementet

Vedtatt: 12.05.2000 **Ikrafttredelse:** 01.07.2000 **Sist endret:** 01.07.2017 [Ekstern lenke](#)

Kapittel I. Formål, virkeområde og definisjoner

§ 1. Lovens formål

Formålet med denne loven er å forebygge skadelige virkninger av stråling på menneskers helse og bidra til vern av miljøet.

Kapittel V. Administrative bestemmelser, straff og ikrafttredelse

§ 18. Tilsyn og vedtak. Tilsynsmyndighetens rett til adgang, opplysninger og gjennomføring av målinger

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Levekår → Kommuneoverlegen

- Føre tilsyn og treffe nødvendige enkeltvedtak etter § 18 (gjelder for tilsyn med solarier)
Forskrift om strålevern og bruk av stråling (strålevernforskriften):
  - Føre tilsyn med solarier i forhold til hygiene, aldersgrense tekniske krav til solsenger m.m (§ 54 og 36).
-

Tvisteloven

Tittel: Lov om mekling og rettergang i sivile tvister

Departement: Justis- og beredskapsdepartementet

Vedtatt: 17.06.2005 **Ikrafttredelse:** 01.01.2008 **Sist endret:** 01.01.2018 [Ekstern lenke](#)

Første del – Lovens formål. Grunnleggende forutsetninger for behandling av sivile saker

Kapittel 1. Lovens formål og anvendelse

§ 1-1. Lovens formål

- (1) *Loven skal legge til rette for en rettferdig, forsvarlig, rask, effektiv og tillitskapende behandling av retts tvister gjennom offentlig rettergang for uavhengige og upartiske domstoler. Loven skal ivareta den enkeltes behov for å få håndhevet sine rettigheter og løst sine tvister og samfunnets behov for å få respektert og avklart rettsreglene.*
  - (2) *For å oppnå formålene etter første ledd, skal*
    - *partene få argumentere for sin sak og føre bevis,*
    - *partene få innsyn i og mulighet for å imøtegå motpartens argumentasjon og bevis,*
    - *partene på ett trinn av saken kunne redegjøre muntlig for den og føre sine bevis umiddelbart for retten,*
    - *saksbehandlingen og kostnadene stå i et rimelig forhold til sakens betydning,*
    - *ulikheter i ressurser hos partene ikke være avgjørende for sakens utfall,*
    - *viktige avgjørelser begrunnes, og*
    - *avgjørelser av vesentlig betydning kunne overprøves.*
-

Kapittel 2. Parter, prosessdyktighet og stedfortredere

§ 2-1. Partsevne

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Økonomi og Analyse

- Myndighet til å sende forliksklage i saker der det er kommet innsigelser mot kravet fra skyldner.
  - Myndighet til å møte i saker som prosessfullmektig ved innkalling til mekling. jf. kapittel 6.
  - Myndighet til å utforme prosesskriv i saker til retten ved stevning, tilsvarende, anke m.m., jf. kap. 12.
  - Myndighet til å inngå rettsforlik som kan innebære helt eller delvis frafall av alle typer kommunale krav.
-

§ 2-5. Stedfortreder for upersonlige rettssubjekter

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Økonomi og Analyse

- Myndighet til å sende forliksklage i saker der det er kommet innsigelser mot kravet fra skyldner.
  - Myndighet til å møte i saker som prosessfullmektig ved innkalling til mekling. jf. kapittel 6.
  - Myndighet til å utforme prosesskriv i saker til retten ved stevning, tilsvarende, anke m.m., jf. kapittel 12.
  - Myndighet til å inngå rettsforlik som kan innebære helt eller delvis frafall av alle typer kommunale krav.
-

§ 6-7. Prosessfullmektiger og medhjelpere

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Økonomi og Analyse

- Myndighet til å sende forliksklage i saker der det er kommet innsigelser mot kravet fra skyldner.
- Myndighet til å møte i saker som prosessfullmektig ved innkalling til mekling. jf. kapittel 6.
- Myndighet til å utforme prosesskriv i saker til retten ved stevning, tilsvarende, anke m.m., jf. kap. 12.
- Myndighet til å inngå rettsforlik som kan innebære helt eller delvis frafall av alle typer kommunale krav.

Vannressursloven

Tittel: Lov om vassdrag og grunnvann

Departement: Olje- og energidepartementet

Vedtatt: 24.11.2000 **Ikrafttredelse:** 01.01.2001 **Sist endret:** 01.01.2018 [Ekstern lenke](#)

Kapittel 1. Formål og virksomhetsområde

§ 1. Formål

Denne lov har til formål å sikre en samfunnsmessig forsvarlig bruk og forvaltning av vassdrag og grunnvann.

Kapittel 2. Almennelige regler om vassdrag

§ 7. Vannets løp i vassdrag og infiltrasjon i grunnen

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknikk og Miljø → Forvaltningsleder

- Gi uttalelse etter vannressursloven § 7.
- Vurdere erstatningssaker etter vannressursloven § 47.

Vass- og avløpsanleggsloven

Tittel: Lov om kommunale vass- og avløpsanlegg

Departement: Klima- og miljødepartementet

Vedtatt: 16.03.2012 **Ikrafttredelse:** 01.07.2012 **Sist endret:** - [Ekstern lenke](#)

---

§ 1. Kommunalt eigarskap til vass- og avløpsanlegg

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknikk og Miljø → Leder Vann og Avløp

---

§ 2. Kommunalt løyve til privat vass- og avløpsanlegg

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknikk og Miljø → Leder Vann og Avløp

---

§ 3. Kommunale vass- og avløpsgebyr

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknikk og Miljø → Leder Vann og Avløp

---

§ 5. Lokale forskrifter

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Økonomi og Analyse

Innkreving iht. kommunal forskrift.

---

§ 6. Lovpant og tvangsgrunnlag for utlegg

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Økonomi og Analyse

Myndighet til å innkreve årsgebyr for vann og avløp etter § 6.

Veglova

Tittel: Lov om vegar

Departement: Samferdselsdepartementet

Vedtatt: 21.06.1963 **Ikrafttredelse:** 01.01.1964 **Sist endret:** 01.10.2017 [Ekstern lenke](#)

Kap. I. Inndeling og nedlegging av vegar

§ 1.

Offentlig veg er veg eller gate som er open for allmenn ferdsel og som blir halden ved like av stat, fylkeskommune eller kommune etter reglane i kap. IV. Alle andre vegar eller gater blir i denne lova å rekne for private.

Til veg blir òg rekna opplagsplass, parkeringsplass, haldeplass, bru, ferjekai eller anna kai som står i beinveges samband med veg eller gate.

Kap. II. Vegstyremaktene

§ 9.

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknikk og Miljø

Være veistyresmakt for kommunale veier og andre offentlige veier som kommunen har ansvaret for, jf. Lov om vegar (veglova) § 9 tredje ledd, med unntak av veglovens § 29, jf. § 30, og §§ 40 og 42.

Kap. V. Byggverk m.m., avkjørsle, gjerde og grind

§ 30.

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknikk og Miljø → Forvaltningsleder

Håndheve § 29, jf. § 30.

---

§ 40.

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknikk og Miljø → Forvaltningsleder

Saksbehandle og fatte vedtak i henhold til § 40.

---

§ 42.

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknikk og Miljø → Forvaltningsleder

Saksbehandle og fatte vedtak i henhold til § 42.

Vegtrafikkloven

Tittel: Lov om vegtrafikk

Departement: Samferdselsdepartementet

Vedtatt: 18.06.1965 **Ikrafttredelse:** 01.07.1965 **Sist endret:** 29.03.2019 [Ekstern lenke](#)

Kap. I. Innledning

§ 1. Lovens område

Denne lov gjelder all trafikk med motorvogn. Den gjelder også annen ferdsel, men da bare på veg eller på område som har alminnelig trafikk med motorvogn. Trafikk eller ferdsel omfatter i denne lov også opphold på veg eller på område der det er alminnelig adgang til og vanlig å kjøre med motorvogn.

Kap. II. Trafikk m.m.

§ 5. Skiltregler m.m.

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknikk og Miljø → Driftsleder Vei

- Fatte avgjørelser etter lovens § 6 om fartsregler og § 7 om midlertidig skilting.
  - Være skiltmyndighet hvor kommunen har myndighet, jf. vegtrafikkloven §§ 4 og 5 og skiltforskriften § 28, 29 og 30.
-

§ 7. Særlige forbud mot trafikk.

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknikk og Miljø → Driftsleder Vei

Fatte avgjørelser etter lovens § 6 om fartsregler og § 7 om midlertidig skilting.

Viltloven

Tittel: Lov om jakt og fangst av vilt

Departement: Klima- og miljødepartementet

Vedtatt: 29.05.1981 **Ikrafttredelse:** 02.04.1982 **Sist endret:** 01.01.2017 [Ekstern lenke](#)

Kapittel I. Formål og omfang

§ 1. Lovens formål

Viltet og viltets leveområder skal forvaltes i samsvar med naturmangfoldloven og slik at naturens produktivitet og artsrikdom bevares.

Innenfor denne ramme kan viltproduksjonen høstes til gode for landbruksnæring og friluftsliv.

Kapittel V. Hjortevilt- og beverjakt, arealvilkår og rettet avskyting

§ 16. (fellingstillatelse på hjortevilt og bever - minsteareal)

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknisk og Miljø → Leder Interkommunalt Landbrukskontor

Myndighet til å utstede fellingstillatelse i samsvar med areal- eller kvotefastsettelsen, jf. også § 17 første ledd.

Kapittel VII. Retten til jakt og fangst

§ 29. (retten til jakt i sameiestrekning)

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknisk og Miljø → Leder Interkommunalt Landbrukskontor

Myndighet til å gi uttalelse etter § 29 tredje ledd.

---

§ 36. (allmennhetens jaktadgang)

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknisk og Miljø → Leder Interkommunalt Landbrukskontor

Samarbeid med grunneierne, jf. § 36 annet ledd.

Kapittel VIII. Sammenslåing av eiendommer til felles viltområde

§ 37. (sammenslåing til felles viltområde)

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknisk og Miljø → Leder Interkommunalt Landbrukskontor

Myndighet iht. § 37.

---

§ 38. (sammenslåing for å oppnå minsteareal for storviltjakt)

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknisk og Miljø → Leder Interkommunalt Landbrukskontor

Myndighet iht. § 38.

Kapittel X. Forskjellige regler

§ 48. (viltfondets og kommunens eiendomsrett)

Kommunestyret → Rådmann → Kommunalsjef Teknisk og Miljø → Leder Interkommunalt Landbrukskontor

Myndighet iht. § 48.

---

2. Videredelegering - lover og forskrifter

Gitt myndighet iht. til lover og forskrifter til rådmannen kan videredelegeres i den grad rådmannen finner det nødvendig for å gjennomføre effektiv saksbehandling, og det ikke strider mot Sokndal kommune sitt delergeringsreglement eller gjeldende lover og forskrifter.